

UVOD	3
IZHODIŠČA PRI NAČRTOVANJU, CILJI POSLOVANJA	4
I KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM / JAVNA SLUŽBA	6
1 RESNA GLASBA, OPERA.....	6
1. 1 SIMFONIČNA GLASBA	6
1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA	14
1. 3 VOKALNA GLASBA	14
1. 4 KOMORNA GLASBA	15
2 DRUGA GLASBA.....	20
2. 1 GLASBE SVETA	20
2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI.....	22
2. 3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI	27
3 GLEDALIŠKI PROGRAM	28
3. 1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV	28
3. 2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSКИH SKUPIN	30
3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE	31
4 PLES.....	33
4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI.....	34
4. 2 FOLKLORA.....	36
4. 3 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	36
4. 4 DRUGE PLESNE PRIREDITVE	37
5 FILMSKI PROGRAM	38
5.1 FILMSKI FESTIVALI.....	38
5. 2 FILMSKI CIKLI	40
5. 3 IZREDNE PROJEKCIJE	41
6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM.....	41
6. 1 KULTURNA VZGOJA	43

6. 1. 1 GLEDALIŠKA VZGOJA	43
6. 1. 2 GLASBENA VZGOJA	47
6. 1. 3 FILMSKA VZGOJA.....	51
6. 1. 4 LIKOVNA VZGOJA	52
6. 1. 5 LITERARNA VZGOJA.....	52
6. 1. 6 KULTURNI BAZAR.....	53
6. 2 USTVARJALNOST MLADIH.....	53
6. 3 HUMANISTIČNI PROGRAMI	54
6. 4 LITERARNI PROGRAMI.....	58
7 RAZSTAVNI PROGRAM	61
7. 1 LIKOVNA UMETNOST	62
7. 2 ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE	64
7. 3 FOTOGRAFIJA	65
7. 4 DRUGI PROJEKTI.....	67
7. 5 PRIPRAVA ZA NASLEDNJA LETA	67
8. DRUGE PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE	68
II PROGRAM IN CILJI DEJAVNOSTI CD NA TRGU ZA LETO 2013.....	69
III. FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2013	71
NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME	80

UVOD

Zakonske podlage za delovanje Cankarjevega doma v letu 2013

1. Sklep o ustanovitvi Cankarjevega doma
2. Strategija Cankarjevega doma za obdobje 2008 – 2012 (za obdobje od 2013 do 2018 je razvojni načrt v pripravi, svetu bo predložen v soglasje do konca junija 2013)
3. Investicijski program CD za obdobje od 2010 do 2013 in aneks št. 3 k pogodbi med MIZKŠ in CD
4. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK)
5. Zakon za uravnoteženje javnih financ /ZUJF)
6. Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014 (ZIPRS)
7. Poziv št. 6110-793/2012 direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2013
8. Navodila MIZKŠ za organizacijo dela v javnih zavodih s področja kulture v zvezi z varčevalnimi ukrepi v letu 2013
9. Obvestilo MIZKŠ o izhodiščih za pripravo finančnega načrta za leto 2013
10. Odločba MIZKŠ št. 6110-816/2012/5

21. oktobra 2012 je Cankarjev dom¹ prejel poziv Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport² k oddaji predloga programa in finančnega načrta za leto 2013. MIZKŠ je v neposrednem pozivu predlagalo, da smo »pri pripravi predloga programa in finančnega načrta skrajno restriktivni in da upoštevamo zaostrene javnofinančne razmere«. MIZKŠ »posebej opozarja, da je potrebno zniževanje stroškov službenih poti, izobraževanja zaposlenih, pisarniškega materiala, študentskega dela, avtorskih honorarjev, reprezentance ...«.

Tudi Navodila MIZKŠ za organizacijo dela v javnih zavodih s področja kulture vključujejo napotke v zvezi z varčevalnimi ukrepi. Poleg nasvetov glede zniževanja stroškov dela poudarjajo »znižanje stroškov za službene poti, izobraževanje zaposlenih in znižanje stroškov študentskega dela«, priporočajo nam, da »pristopimo k pregledu vseh sklenjenih, posebej večletnih pogodb«. Predlagajo nam tudi »pristop k pogajanju za znižanje pogodbениh vrednosti glede na ugodno tržno situacijo«.

Nasvetov (verjetno dobronamernih) s strani MIZKŠ ne bomo komentirali, saj odgovorna vodstva brez tovrstnih nasvetov ves čas racionalno ravnamo z javnimi (in drugimi) viri in ne sklepamo pogodb, ki niso nujne in racionalne. Žal pa (vseh) stroškov brez posledic ni mogoče enostavno znižati. Večina stroškov je v CD v veliki meri odvisna predvsem od obsega in strukture programa, tudi od števila izvajalcev in od tega, v kateri dvorani se izvaja program. Nekaj primerov: stroške študentskega dela na primer lahko, brez kršitve predpisov, ki so povezani z varnostjo obiskovalcev, zmanjšamo le, če bo manj prireditev, če bo zelo malo obiskovalcev (kar pa pomeni manjše prihodke od prodanih vstopnic, ki so pomemben vir sofinanciranja neposrednih in drugih stroškov), če bo ob enakem številu prireditev manj prireditev v Gallusovi dvorani, več pa v najmanjših prireditvenih prostorih... Stroške (na kontu) pisarniškega materiala lahko zmanjšamo, če »ukinemo ali močno omejimo promocijske kartice, koncertne, gledališke oz. programske liste, programske knjižice, kataloge ...«. Stroški službenih poti so v CD namenjeni predvsem spremljanju in izbiri gostovalnih programov iz tujine ter obisku ključnih sejmov, kjer je predstavljena nova tehnologija, pomembna za dejavnost CD. Avtorske honorarje lahko zmanjšamo, če bo manj programa ali če bomo imeli v bodoče program z manjšim številom izvajalcev, če v program ne bomo vključevali vrhunskih izvajalcev (ki imajo višje honorarje), če bomo sklepali pogodbe o gostovanjih z organizacijami, ne pa s posameznimi izvajalci ... Ob tem je pomembno dejstvo, da CD nima zaposlenih umetniških ansamblov oz. umetnikov, zato ima morebitno znižanje

¹ v nadaljevanju tudi CD

² v nadaljevanju MIZKŠ

avtorskih honorarjev ali stroškov gostovanj neposredno povezavo s kakovostjo in številčnostjo izvajalcev.

Za leto 2013 načrtujemo kakovosten in raznolik program, kljub omejitvam v predpisih in v priporočilih s strani MIZKŠ ter s skromnejšimi finančnimi viri kot v preteklih letih, zato je bilo programsko in finančno načrtovanje programa zelo težko. Ob zmanjšanem sofinanciranju stroškov dela s strani MIZKŠ se je v letu 2012 nekoliko zmanjšal delež prodanih vstopnic (glede na število v prodaji za cca 3%), zato smo previdno načrtovali prihodke od prodanih vstopnic za leto 2013. Med težavami dejavnosti CD na trgu pa izpostavljamo vse bolj intenzivno trženje javnih zavodov s področja kulture. Drugi nacionalni javni zavodi s področja kulture (Slovenska filharmonija, SNG Opera in balet Ljubljana ...) intenzivno tržijo svoje dvorane in z nižjimi cenami (in kompenzacijami) prevzemajo predvsem kongresne in družabne komercialne prireditve, tako da se zmanjšujejo tudi možnosti trženja prostih dvoranskih zmogljivosti in opreme v sklopu dejavnosti CD na trgu.

IZHODIŠČA PRI NAČRTOVANJU, CILJI POSLOVANJA

Tudi v letu 2013 bo Cankarjev dom spodbujal in oblikoval pogoje za razvoj kulture, umetnosti, izobraževanja, znanosti in zagotavljal:

- načrtovanje, organizacijo in izvedbo različnih kulturno-umetniških programov,
- podporo in asistenco umetnikom in drugim izvajalcem ter dobre pogoje za njihovo delo,
- raznolik in širok spekter programov in aktivnosti za preživljanje prostega časa posameznikov in organiziranih skupin,
- socialno okolje in prostore za druženje posameznikov in skupin,
- kulturno vzgojo, izobraževanje in usposabljanje posameznikov in skupin,
- pretok znanja in novih idej,
- delavnice, organizacijo in izvedbo kongresov in drugih prireditev, ki prispevajo k razvoju znanosti in prepoznavnosti Slovenije v tujini.

Temelji poslanstva CD so bili postavljeni leta 1978: »Cankarjev dom bo dom kulture v najširšem pomenu besede, v katerem se bo dogajala kultura, umetnost, kongresi, simpoziji, seminarji, predavanja, družabni poslovni in zabavni dogodki, proslave ter festivali, sejmi in razstave vseh vrst, odprt bo v slovenski kulturni prostor, v Evropo in svet«.

1. Program, ki ga načrtujemo za leto 2013, je po oceni vodstva in programskega kolegija glede na razmere, zelo kakovosten, saj nadaljuje dolgoletno uveljavljeno uspešno programiranje. V njem je nekaj izrazito obetajočih projektov. Izpostavljamo le največjo koprodukcijo (vseh koprodukcijskih predstav bo v programu javne službe CD več kot 220 s ponovitvami) – Wagnerjevo opero *Leteči Holandec* s SNG Opera in balet Ljubljana, ki je v ambicioznejšem umetniškem konceptu mogoča le zato, ker je Krka d.d. projekt kot pokroviteljica finančno podprla, in seveda zato, ker sodelovanje dveh velikih javnih kulturnih zavodov pomeni izrazitejši produkcijsko-uprizoritveni zagon.
2. V letu 2013 ni v načrtu vsakoletnega Festivala oddaljene kulture. Če bodo to omogočale finančne razmere bo leta 2014 v programskem fokusu Cankarjevega doma Libanon.
3. V predlogu načrta za leto 2013, ki smo ga novembra oddali MIZKŠ, ni bilo načrtovanega festivala sodobne glasbe Predihano. Razlog je bil izključno finančni (kot v letu 2012): projekt je na ravni neposrednih stroškov zelo drag, zanimanje občinstva pa je skromno. Po posvetu vodstva CD s strokovnimi sodelavci MIZKŠ decembra 2012 smo cikel vendarle vključili v program za letošnje leto. V okviru cikla Predihano bi letos radi predstavili skladbi Uroša Rojka in Vinka Globokarja, ki sta nastali v zadnjem ustvarjalnem obdobju v sodelovanju z Eksperimentalnim studiem Jugoahodnega nemškega radia s sedežem v Freiburgu.

4. Razlog za nekoliko zmanjšani program gledališča in plesnih gostovanj iz tujine širše pojasnujemo v uvodnem delu predstavitve gledališča in plesa; da ohranimo visoko kakovost programa smo za štiri koncerte zmanjšali število Cankarjevih torkov, pomembne programske inovacije izpred štirih let, ko nam je s sofinanciranjem ministrstva uspelo prenoviti neprimerno prostorsko zasnovo nekdanje restavracije v kulturno prizorišče – Klub CD, ki pomeni pomembno obogatitev programa CD.
5. Stroškov študentskega dela v Cankarjevem domu že v letu 2012 ni bilo mogoče znižati na polovico uresničenih v letu 2011 (Uredba Vlade RS), saj bi s tem lahko ogrozili varnost obiskovalcev in dejansko kršili predpise s področja varnosti. Stroški študentskega dela so v CD odvisni od obsega in strukture programa (in števila obiskovalcev) ter od »obsežnosti« kongresno-sejemskih prireditvev, ki so v celoti financirane iz neproračunskih (tržnih) prihodkov (naročniki / plačniki storitev zahtevajo določeno število hostes in kontrolorjev in jih tudi plačajo). **Predlagamo, da MIZKŠ Cankarjevemu domu izda ustrezno soglasje glede obsega študentskega dela, tako da ne bomo kršili Uredbe Vlade RS ob upoštevanju predpisov s področja varnosti zaradi katerih je v CD nujno delo hostes in kontrolorjev, ki so študenti.**
6. Avtorskih pogodb ni mogoče sklepati šele po tem, ko je sprejet program za določeno leto (mednarodna gostovanja, veliki projekti na začetku leta: Wagner) ... **Predlagamo, da MIZKŠ in svet zavoda izdata predhodno soglasje za sklepanje pogodb tako, da v bodoče ne bomo kršili predpisov, ko sklepamo avtorske pogodbe za naslednja leta,** sicer v prvi polovici (vsakega) leta izvajanje programa ni mogoče.
7. V CD smo na pobudo revizorjev spremenili način evidentiranja prihodkov od prodanih vstopnic in neposrednih programskih stroškov, zato **predlagamo spremembo navodil MIZKŠ za sofinanciranje neposrednih stroškov s strani MIZKŠ** (brez finančnih posledic za proračun), saj se na transakcijskem računu CD prihodki zmanjšajo za del, ki pripada koproducentom, ki iz teh sredstev plačajo del neposrednih stroškov predstav.
8. Prav bi bilo, da bi veljal za vse javne zavode s področja kulture Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (UL št. 53/07 in 65/08). Javni zavodi s področja kulture naj imajo enako izhodišče pri programskem in finančnem načrtovanju kot Cankarjev dom: če so zavodi registrirani le za opravljanje javne službe in ne načrtujejo dejavnosti na trgu (dopolnilne dejavnosti) naj se strogo omeji in kontrolira njihova dopolnilna dejavnost (obseg in finančni pogoji), sicer pa naj se uvede in zahteva načrtovanje in izvajanje (dopolnilne) dejavnosti na trgu na enak način za vse javne zavode, ki oddajajo dvorane za komercialne prireditve oz. opravljajo tudi tržno oz. dopolnilno dejavnost.
9. MIZKŠ z Odločbo št. 6110-816/2012/5, ki smo jo prejeli 24. januarja 2013, zagotavlja sredstva v višini 5,162.668 EUR iz proračunske postavke 249710 in 56.858 EUR iz proračunske postavke 965510. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje z odločbo MIZKŠ niso bila dodeljena. Osnovi za sofinanciranje Investicijskega programa preнове v letu 2013 in Prešernove proslave sta posebej sklenjeni pogodbi.

I KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM / JAVNA SLUŽBA

1 RESNA GLASBA, OPERA

Program resne glasbe in opere Cankarjevega doma sooblikujejo redna partnerstva z osrednjimi slovenskimi glasbenimi ustanovami, bogatijo ga koprodukcijska sodelovanja z domačimi društvi in nevladnimi organizacijami. Lastni program uresničujemo v gostovalnem programu mednarodnih izvajalcev, ki ga predstavljamo v abonmajskih sklopih zlatega in srebrnega abonmaja in z nadaljevanjem ciklusa Predihano.

Redna programska partnerja sta Orkester Slovenske filharmonije in Simfonični orkester RTV Slovenija, ki predstavljata v Gallusovi dvorani svojo osrednjo abonmajsko dejavnost. V sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko ter orkestrom Slovenske filharmonije in RTV Slovenija pripravljamo več nizov vodenih simfoničnih matinej za otroke in mladino. Vse od začetkov sta redna partnerja tudi Akademsko folklorna skupina Franceta Marolta in Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča, ki pripravljata v okviru našega programa svoje pomladne letne koncerte. Redno sodelujemo tudi z Akademijo za glasbo v Ljubljani, ki v Gallusovi dvorani predstavlja dva koncerta študentov. V koprodukciji s SNG Opera in balet Ljubljana bomo januarja 2013 premierno predstavili novo postavitev opere *Leteči Holandec* Richarda Wagnerja. V koprodukcijski navezi s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija pripravljamo *Božični koncert* in vrsto koncertov za izven, z Orkestrom Slovenske filharmonije pa prvi koncert novega leta. Poleg rednih partnerskih prireditev bomo v letu 2013 ponovno sodelovali z Inštitutom za raziskovanje zvočnih umetnosti, ki pripravlja Festival Earzoom. Lasten gostovalni program simfonične in komorne glasbe Cankarjev dom predstavlja v zlatem in srebrnem abonmajskem ciklu, zastavljamo tudi nov cikel recitalov na orglah Gallusove dvorane, nadaljujemo s ciklusom Predihano. Prizadevamo si oblikovati takšen izbor gostujočih umetnikov, ki bi na eni strani predstavljal prerez aktualnih in nastajajočih glasbenih konceptov, na drugi pa skrbno ocenjujemo možnosti za njihovo čim boljše zaznavno umeščenost pri publiki.

Večina programa resne glasbe v Cankarjevem domu je torej namenjena domačim izvajalcem, ustanovam in društvom, ki so v svojih osnovnih nalogah zavezani ustvarjalni in poustvarjalni skrbi za slovensko glasbeno kulturo. Uresničujemo jo v naročilih novih del, poustvarjanju domače glasbene dediščine, sodelovanju s slovenskimi glasbeniki, pevci, dirigenti in drugimi umetniškimi poklici ter s spodbujanjem razvoja mlajših glasbenih generacij.

1.1 SIMFONIČNA GLASBA

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije

Modri abonma I in II

Oranžni abonma I in II

Orkester Slovenske filharmonije izvaja v Gallusovi dvorani svoj osrednji abonmajski program v štirih koncertnih nizih: po devet koncertov oranžnega in modrega abonmaja s ponovitvama, skupaj 36 koncertov na sezono ali leto. Koncerti so praviloma ob četrtkih in petkih, kar je vezano tudi na najugodnejši delovni urnik orkestra in gostujočih dirigentov. V Gallusovi dvorani vadijo dan pred koncertom, na dan koncerta imajo dopoldansko generalko. Oblikovanje sporedov je izključna domena umetniškega oziroma programskega vodstva Orkestra Slovenske filharmonije, ki zasnuje, ovrednoti in predstavi program koncertov samostojno, v ločeni prijavi. Cankarjev dom v prijavi programa dela za leto 2013 navaja tako le datume, ki so zagotovljeni za abonmajске koncerte Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani. Pri izvedbi programa torej sodelujemo s terminsko koordinacijo in tehnično izvedbo, dajemo podporo pri promociji koncertov ter izvajamo prodajo izvenabonmajskih vstopnic.

Datumi koncertov Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani:

14. in 15. februar 2013
28. februar in 1. marec 2013
7. in 8. marec 2013
28. in 29. marec 2013
11. in 12. april 2013
18. in 19. april 2013
9. in 10. maj 2013
23. in 24. maj 2013
30. in 31. maj 2013
6. in 7. junij 2013
12. in 13. september 2013
19. in 20. september 2013
3. in 4. oktober 2013
24. in 25. oktober 2013
14. in 15. november 2013
21. in 22. november 2013
28. in 29. november 2013
12. in 13. december 2013

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija / Kromatika

V Gallusovi dvorani predstavlja svojo abonmajsko sezono tudi Simfonični orkester RTV Slovenija. V letu 2013 šteje osem koncertov (enega manj kot do sedaj), ki jih izvaja pod naslovom Kromatika, in pomeni jedro njegovega koncertnega delovanja. V letu 2013 bo pripravil tudi več koncertov za izven, razlog je ohranjanje konceptualne jedrnatosti osrednjega abonmajskega niza, ob vzporednem razpiranju programa z vključevanjem različnih glasbenih zvrsti.

Večino koncertov tega cikla orkester posname in posreduje v programih Radia in televizije Slovenija. Glavni dirigent orkestra je En Shao, umetniški vodja pa Maja Koje. Pri oblikovanju sporedov je Glasbena produkcija RTV Slovenija samostojna, v pristojnosti vodstva pa je tudi izbira gostujočih dirigentov in solistov.

Drugi del koncertne sezone 2012/13 je zastavljen v smeri žlahtnih del simfoničnega repertoarja, ki obsega dela od Brahmsovega *Nemškega rekviema*, večera v znamenju bleščeče virtuoznosti trobentača Sergeja Nakarjakova s pretežno ruskim programom in odličnim turškim dirigentom Ertüngealpom do aprilskega koncerta s prvo Mahlerjevo simfonijo, in majskega, ki bo v znamenju francoske glasbe 20. stoletja.

Datumi in programi koncertov drugega dela sezone 2012/2013 Simfoničnega orkestra RTV Slovenije

Nemški rekviem

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solista: Ruth Ziesak, sopran; Klaus Mertens, basbariton

Komorni zbor AVE, Komorni zbor Megaron

Program:

Johannes Brahms, *Nemški rekviem*, op. 45

Dunajski kritik Eduard Hanslick je nekoč zapisal: »Po Bachovi *Maši v h-molu* in Beethovnovi *Missi solemnis* ni nastalo nič, kar bi se lahko postavilo ob bok *Nemškemu rekviemu* Johannesa Brahmsa.« To veličastno delo vsakega poslušalca popolnoma prevzame in osvoji. Ruth Ziesak in Klaus Mertens sta v glasbenem svetu priznana umetnika, ki sodita na najvišjo stopničko evropskega pevskega prizorišča. Sopranistka je zmagovalka številnih prestižnih tekmovanj, Mertens pa je eden najbolj iskanih koncertnih basbaritonistov našega časa.

21. februar 2013, Gallusova dvorana

Slike

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Alpaslan Ertüngealp

Solist: Sergej Nakarjakov, trobenta

Program:

Peter I. Čajkovski, *Nevihita*, fantazija v f-molu, op. 18

Wolfgang A. Mozart, *Koncert za rog in orkester št. 4 v Es-duru*, KV 495 (različica za trobento in orkester S. Nakarjakov)

Peter I. Čajkovski, *Variacije na rokokojsko temo v A-duru*, op. 33 (različica za trobento in orkester S. Nakarjakov)

Modest P. Musorgski/M. Ravel, *Slike z razstave*

Sergej Nakarjakov velja za enega najbolj iskanih virtuofov na trobenti; večer bo oblikoval stari znanec orkestra, turški dirigent Alpaslan Ertüngealp. Program bo v znamenju priredb iskrivih *Variacij na rokokojsko temo* Petra I. Čajkovskega izpod peresa solista, ki se bo spopadel tudi s priredbo solističnega deleža Mozartovega *Koncerta za rog in orkester*. Program dopolnjujeta bleščeči ruski partituri, fantazija *Nevihita* P. I. Čajkovskega, ki je nastala po literarni predlogi W. Shakespeara in suita *Slike z razstave* M. Musorgskega. Skladba je bila izvirno napisana za klavir, bolj pa je znana v izvedbi za orkester v orkestraciji francoskega impresionista M. Ravela.

21. marec 2013, Gallusova dvorana

Titan

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Yoav Talmi

Solistka: Jasminka Stančul, klavir

Program:

Robert Schumann, *Koncert za klavir in orkester v a-molu*, op. 54

Gustav Mahler, *Simfonija št. 1 v D-duru*, »Titan«

Zmagovalka Beethovnovnega tekmovanja na Dunaju, ki je v letu 2012 osvojila tudi London, pianistka Jasminka Stančul, bo svojo izjemno muzikalnost in zrelost pokazala v enem muzikalno najtežjih klavirskih koncertov Roberta Schumanna. *Prvo simfonijo* Gustava Mahlerja bo tokrat poustvaril Yoav Talmi, dirigent z judovskimi koreninami, ki je končal študij v rojstnem Tel Avivu, pozneje pa na Juilliardovi glasbeni šoli v New Yorku. Je prejemnik številnih nagrad na dirigentskih tekmovanjih, pa tudi častni doktor univerze v kanadskem Quebecu.

25. april 2013, Gallusova dvorana

Rapsodija

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solist: Claude Delangle, saksofon

Program:

Eric Satie, *Gymnopediji 1 in 2; Gnossienne št. 4 in št. 5*

Claude Debussy, *Rapsodija za saksofon in orkester*

Philippe Leroux, *L'unique trait de pinceau*

Albert Roussel, *Pajkova pojedina*, Simfonični fragmenti, op. 17

Ob glavnem dirigentu simfonikov bo koncert oblikoval solistični delež Clauda Delangla, raziskovalca, pedagoga in enega najpomembnejših sodobnih saksofonistov. Vrhunski interpret klasičnih skladb goji tudi posebno skrb za sodobno glasbeno ustvarjalnost in sodelovanje z živečimi skladatelji. Je član ansamblov za sodobno glasbo, večkrat pa igra tudi kot solist z orkestri. Predstavil bo Debussyjevo *Rapsodijo* in delo francoskega sodobnika Philippa Lerouxa, tudi preostali program bo posvečen francoski glasbi.

16. maj 2013, Gallusova dvorana

Datumi koncertov v jesenskem delu leta 2013:

19. september 2013

17. oktober 2013
14. november 2013
5. december 2013

Zlati abonma

Program svetovnih gostujočih simfoničnih orkestrów, ki ga Cankarjev dom izbira in predstavlja samostojno, bo v letu 2013 predstavil pet koncertov, enega manj kot v prejšnjih letih. Sicer je vodilo tega programa sledenje najvišji izvajalski ravni in programski osmišljenosti. Ob bogatem programu domačih orkestrów je mednarodni cikel tista programska stalnica, ki skrbi za predstavljanje referenčnih mednarodnih poustvarjalcev v našem glasbenem prostoru. Prizadevamo si izbrati ugledne in glasbeno prodorne orkestre ter vrhunska, interpretativno navdihujoča dirigentska imena z zanimivimi solisti. Ob kakovosti izvajalcev sta pri izbiri gostujočih projektov najpomembnejše vodilo inventivna tehtnost programskih celot in njihova smiselna umeščenost v naš glasbeni prostor.

Budimpeški festivalski orkester / Budapesti Fesztiválzenekar

Dirigent: Iván Fischer

Solist: François Leleux, oboa

Program:

Antonio Pasculli, *Variacije na teme iz opere La Favorita* G. Donizettija za oboo in orkester

Wolfgang Amadeus Mozart, *Koncert za oboo in orkester v C-duru*, K 314

Franz Liszt, *Faust simfonija*, v treh značajskih slikah po Goetheju (verzija za orkester)

Orkester sta leta 1983 ustanovila Iván Fischer in Zoltán Kocsis, z njim je Budimpešta dobila nov simfonični orkester visokih meril in mednarodnega ugleda, ki je vitalni del glasbenega življenja mesta ter cenjen gost najodličnejših glasbenih centrov Evrope ter Severne in Južne Amerike. Leta 2008 se je budimpeški orkester uvrstil med deset najboljših simfoničnih orkestrów na svetu po oceni revije Gramophone. Orkester bo v Ljubljani nastopil s soustanoviteljem Ivánom Fischerjem, solist na koncertno redkeje zastopanem inštrumentu bo François Leleux. Velja za najboljšega oboista svoje generacije ter navdušuje z osupljivo veščino, širokim barvnim in dinamičnim razponom ter z duhovito izvedbo del od baroka do sodobnosti. Koncertantni delež bo razgrnil v vitruoznem delu Pascullija in zvočni briljanci Mozartovega koncerta za oboo.

9. marec 2013, Gallusova dvorana

Orkester Državne akademije svete Cecilije / Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia

Dirigent: Antonio Pappano

Solistka: Marie-Nicole Lemieux, mezzosopran

Program:

Edward Elgar, *Na jugu*, koncertna uvertura, op. 50

Ernest Chausson, *Poème de l'amour et de la mer (Pesem ljubezni in morja)*, za glas in orkester, op. 19

Peter Iljič Čajkovski, *Simfonija št. 6 v h-molu*, op. 76, »Patetična«

Prvič bo pri nas gostoval Orkester Državne akademije svete Cecilije, ki se je kot prvi sestav v Italiji posvečal predvsem simfoničnemu repertoarju in izvajanju velikih glasbenih mojstrovín 20. stoletja. Na dirigentskem podiju so se zvrstile legendarne osebnosti od Mahlerja do Gergijeva. Zadnji v vrsti odličnih glasbenih direktorjev je od leta 2005 Antonio Pappano, ki je dvignil umetniško delovanje orkestra na izjemno raven. Vrsto let je bil glasbeni direktor Kraljeve opere Covent Garden, Nordijske opere v Oslu in glasbenega gledališča La Monnaie v Bruslju. Vzpenjati se je začel v devetdesetih letih minulega stoletja, ko je prvič sodeloval z najpomembnejšimi opernimi ustanovami: Dunajsko državno opero, newyorško Metropolitansko opero in Festivalom v Bayreuthu. Na gostovanje je povabil kanadsko kontraaltistko Marie-Nicole Lemieux, ki je po zmagi na Mednarodnem tekmovanju kraljice Elizabete v Belgiji zastavila uspešno kariero na najpomembnejših glasbenih prizoriščih in festivalih po Evropi in Severni Ameriki.

5. april 2013, Gallusova dvorana

Orkester Philharmonia London / Philharmonia Orchestra London

Dirigent: **Esa-Pekka Salonen**

Program:

Witold Lutosławski, *Žalna glasba*

Ludwig van Beethoven, *Simfonija št. 7 v A-duru, op. 92*

Igor Stravinski, *Posvetitev pomladi*, slike poganske Rusije v dveh delih

Kot eden najzlahtnejših angleških orkestrov bo Philharmonia London v zlatem abonmaju zastopal otoško simfonično tradicijo. Že vrsto let vodi v izvajalski odličnosti, podpira mlade glasbenike in sodobne skladatelje ter se posveča razvijanju inovativnih pristopov k občinstvu, glasbenemu izobraževanju in uporabi novih tehnologij. Poleg simfoničnih in komornih koncertov veliko snema, med drugim tudi glasbo za filme in računalniške igre, ter koncertira na gostovanjih. Tokrat prihaja v Ljubljano pod taktirko Esa-Pekke Salonena, glavnega dirigenta in umetniškega svetovalca orkestra. Izjemno iskani dirigent je tudi umetniški vodja Baltskega morskega festivala, od 2009 dirigent lavreat Filharmonikov iz Los Angelesa, ter od 2011 rezidenčni dirigent Koncertne hiše v Dortmundu.

Koncert v Ljubljani bo zaznamoval stoletnico razvpite prve izvedbe baleta *Posvetitev pomladi* 29. maja 1913 v Parizu.

28. maj 2013, Gallusova dvorana

Državna kapela iz Dresdena / Staatskapelle Dresden

Dirigent: Myung-Wung Chung

Program:

Gustav Mahler, *Simfonija št. 9 v D-duru*

Načrtujemo vrnitev enega najstarejših svetovnih orkestrov, ki je leta 2008 praznoval častitljivih 460 let delovanja. Danes je eden najbolj spoštovanih orkestrov nemške simfonične tradicije, njegovo edinstveno orkestrsko kulturo je oblikovalo sodelovanje z zgodovinsko pomembnimi dirigenti, kot so Heinrich Schütz, Johann Adolf Hasse, Carl Maria von Weber in Richard Wagner. Christian Thielemann je glavni dirigent od sezone 2012/13, z naslednjo sezono pa uvajajo nov položaj glavnega gostujočega dirigenta, ki so ga zaupali Myung-Wun Chungu, sicer glasbenemu direktorju Filharmoničnega orkestra Francoskega radia in Filharmonije iz Seula. Za oktobrsko gostovanje so izbrali posthumno Mahlerjevo *Deveto simfonijo*.

18. oktober 2013, Gallusova dvorana

Londonski filharmonični orkester / London Philharmonic Orchestra

Dirigent: Andrés Orozco-Estrada

Pianista: Rudolf Buchbinder ali Olga Scheps, klavir

Program:

Zoltan Kodaly, *Plesi iz Galánte*

Edvard Grieg, *Koncert za klavir in orkester v a-molu, op. 16*

Antonin Dvořák, *Simfonija št. 7 v d-molu, op. 70*

Londonski filharmonični orkester uravnoteža svojo častljivo zgodovino z drznim programom, usmerjenim v prihodnost. Trenutno je njihov glavni dirigent Vladimir Jurowski, glavni gostujoči dirigent je Yannick Nézet-Séguin, Julian Anderson pa orkestru rezidenčni skladatelj. Na tokratno gostovanje se bodo podali s kolumbijskim dirigentom Andrésom Orozco-Estrado, ki je pred leti v Ljubljani že prepričal kot interpret z Orkestrom Slovenske filharmonije. Vmes se je njegova uspešna pot strmo vzpela, do danes je briljiral pred številnimi orkestri in velja za enega najvidnejših mojstrov svoje generacije. Je glavni dirigent orkestra Tonkünstler in Baskovskega nacionalnega orkestra, kot gost pa sodeluje z Gewandhausorchesterom iz Leipziga, Münchenskimi filharmoniki, Simfoničnim orkestrom mesta Birmingham in drugimi.

18. november 2013, Gallusova dvorana

Simfonični koncerti za mladino

Simfonične matineeje za otroke in mladino že vrsto let bogatijo redno abonmajsko dejavnost obeh orkestrov in razpirajo njegovo delovanje k mlademu občinstvu. Pomenijo stalnico v ponudbi našega

kulturnovzgojega programa in z živim koncertnim doživetjem v naši največji simfonični dvorani dopolnjujejo redni šolski program. Pripravljamo jih v sodelovanju z organizacijama Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske, ki pripravita vodeni del programa ter oblikujeta pedagoška dopolnila: slikovna, video, igrana in plesna. Glasbeni delež prispevata Orkester Slovenske filharmonije in Simfonični orkester RTV Slovenija, Cankarjev dom pa zagotavlja tehnično podporo in izvedbo.

Simfonične matineeje Orkestra Slovenske filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije:

Tolkala v orkestru

Orkester Slovenske filharmonije

Slovenski tolkalni projekt SToP

Dirigent: Simon Dvoršak

Povezovallec: Franci Krevh

Program:

Alfred Newman, *20th Century Fox fanfare*

Marc-Antoine Charpentier, *Te Deum*, uvertura, H. 146

Wolfgang Amadeus Mozart, *Beg iz Seraja*, odlomki

Georges Bizet/Rodion Ščedrin, *Suita Carmen*, odlomki

Maurice Ravel, *Bolero*, odlomki

Ney Rosauro, *Koncert za marimbo in orkester*, 1. stavek

George Gershwin, *Amerikanec v Parizu*, odlomek

Leroy Anderson, *The Typewriter*

Leonard Bernstein, *Zgodba z zahodne strani – Cool, Mambo*

Program je namenjen učencem od 6. razreda in srednješolcem.

19. in 20. marec 2013, Gallusova dvorana, 4 matineeje

Izgubljena paličica vile Apolonije

Pravljica o zvoku avtorice in scenaristke Cvetke Bevc

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Simon Krečič

Igralka: Dunja Zupanec

Program:

odlomki iz glasbenih del skladateljev Edvarda Griega, Antonia Vivaldija, Marc-Antoina Charpentierja, Petra Iljiča Čajkovskega in drugih

Program je namenjen otrokom od 5. do 10. leta starosti.

4. in 5. april 2013, Gallusova dvorana, 4 matineeje

Jesenski termini simfoničnih matinej GMS:

15. in 16. oktober 2013, Gallusova dvorana, 4 matineeje

5. in 6. november 2013, Gallusova dvorana, 4 matineeje

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Vsako leto pripravi Glasbena mladina ljubljanska po dve vodeni mladinski matineji v sodelovanju s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in z Orkestrom Slovenske filharmonije; letos bodo vsebinsko namenjene študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda.

Marčevski matineji Simfonikov bosta v znamenju arij in uvertur, ki jih bo oblikovala sopranistka Theresa Plut. Majska matineja v izvedbi Orkestra Slovenske filharmonije pa bo razgrinjala oblikovno načelo variacijskosti.

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija

Koloratura

Dirigent: **Žarko Prinčič**

Solistka: **Theresa Plut**, sopran

Povezovalca: **Tanja Dimitrievska** in **Dejan Pevčević**

Program:

Johann Strauss ml., *Uvertura* in arija Adele »*Mein Herr Marquis*« iz operete *Netopir*

Wolfgang Amadeus Mozart, *Uvertura* in arija Kraljice noči »*Der Hölle Rache kocht in meinem Herzen*« iz opere *Čarobna piščal*

Giacomo Puccini, Arija Musette »*Quando me'n vo'*« iz opere *La bohème*

Heitor Villa-Lobos, *Danse (Martelo)* iz *Bachiana Brasileira* št. 5, za sopran in 8 violončel

George Gershwin, *Kubanska uvertura*

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda.

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

12. marec 2013, Gallusova dvorana, 2 matineji

Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije

Teme in variacije

Dirigentka: **Martina Batič**

Povezovalca: **Tanja Dimitrievska** in **Dejan Pevčević**

Program:

Gioacchino Rossini, *Variacije za klarinet in komorni orkester*

Johannes Brahms, *Variacije na temo Josepha Haydna*, op. 56a

Edward Elgar, *Emigma variacije* (izbor)

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda.

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

14. maj 2013, Gallusova dvorana, 2 matineji

Drugi simfonični koncerti

Novoletni koncert

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Aleksandar Marković

Solistki: Thereza Plut, Nuška Rojko Drašček

Program: Richard Strauss, Jacques Offenbach, Josef Strauß, Johann Strauß

1. januarja 2013, Gallusova dvorana

Koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo

Dirigent, solisti in program bodo določeni pozneje.

Vsako leto aprila se v Gallusovi dvorani predstavi simfonični orkester, v katerem svoje prve izkušnje pod vodstvom mednarodnih mojstrov taktirke nabirajo študentje godal, trobil, pihal in tolkal ljubljanske glasbene akademije.

10. april 2013, Gallusova dvorana

Noč klavirjev / Kromatika+

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Simon Krečič

Program:

Tadej Horvat: Franz Liszt, *Koncert za klavir in orkester v Es-duru* št. 1

Jure Goručan: Camille Saint-Saëns, *Koncert za klavir in orkester št. 2 v g-molu*, op. 22

Ivan Ferčič: Sergej Prokofjev, *Koncert za klavir in orkester št. 3*, op. 26

Ana Šinkovec: Aleksander Skrjabin, *Koncert za klavir v fis-molu*, op. 20

Danijel Breclj: Sergej Rahmaninov, *Rapsodija na Paganinijevo temo v a-molu*, op. 43

Na februarškem koncertu se bo kar pet slovenskih pianistov mlajše generacije predstavilo poslušalcem po vodstvom Simona Krečiča, dobitnika tretje nagrade na dirigentskem tekmovanju v italijanskem Grossetu. Tadej Horvat je zmagovalec državnih tekmovanj, dobitnik Škerjančeve nagrade in študentske Prešernove nagrade. Jure Goručan trenutno še študira na kölnski visoki šoli za glasbo. Ivan Ferčič je končal podiplomski študij v Ljubljani in je dobitnik študentske Prešernove nagrade; kot predstavnik Slovenije je na 1. mednarodnem tekmovanju članic EU v organizaciji EPTA prejel častno diplomu. Ana Šinkovec je junija 2008 končala podiplomski študij na Kraljevem konservatoriju v Bruslju ter je prejemnica številnih nagrad in pohval doma in v tujini. Danijel Brecelj je leta 2011 magistriral iz klavirja na slovitem višjem nacionalnem konservatoriju za glasbo in ples v Parizu, zdaj pa na salzburškem Mozarteumu študira še kompozicijo in nadaljuje študij klavirja. Tudi on je zmagovalec domačih in mednarodnih tekmovanj.

12. februar 2013, Gallusova dvorana

Ob svetovnem dnevu Romov

Simfonični orkester RTV Slovenija

Big Band RTV Slovenija

Imer Traja Brizani & Amala

Slovenski romski večinstrumentalist in avtor bo predstavil avtorske skladbe v novih simfoničnih orkestracijah (Jani Golob, Črt Sojar Voglar, Matjaž Mikuletič, Aleš Avbelj) z gosti, solisti Esmo Redžepovo, Otom Pestnerjem, Bernardom Brizanijem in drugimi.

9. april 2013, Gallusova dvorana

Koncert z jazz pevcem Kurtom Ellingom

Simfonični orkester RTV Slovenija

Big Band RTV Slovenija

Dirigent: Michael Abene

Solista:

Kurt Elling, glas

Laurence Hobgood, klavir

Kurt Elling sodi med največje jazzovske vokalne soliste našega časa. Kar devetkrat je bil nominiran za prestižno nagrado grammy, končno pa jo je prejel za projekt Johnny Hartman/John Coltrane in zgoščenko *Dedicated to you*. Njegov bariton obsega neverjetne štiri oktave, je mojster scat vokala (petja brez besed, s katerim sta zaslovela Louis Armstrong in Ella Fitzgerald), sam pa tudi piše besedila, ki jih spretno vključuje v svoje improvizacije. Program, ki ga bo izvedel z Big Bandom in Simfoničnim orkestrom RTV, bo zaokroževal mojstrski newyorški aranžer in dirigent Michael Abene, pri klavirju pa bo Ellingov dolgoletni sodelavec, pianist Laurence Hobgood.

27. maj 2013, Gallusova dvorana

Ob desetletnici koncerta s Siddharto na Bežigranskem stadionu

Simfonični orkester RTV Slovenija in kulturna slovenska rockovska skupina Siddharta desetletje po legendarnem stadionskem koncertu ponovno sodelujeta. Tokratni program bo bolj akustičen in prilagojen zahtevnejši koncertni dvorani, program pa bo osvežen s kar polovico novih orkestracij uspešnic skupine, ki so nastale v zadnjem desetletju.

13. junij 2013, Gallusova dvorana

Božični koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent in program bosta določena pozneje.

22. december 2013, Gallusova dvorana

1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA

Richard Wagner: Leteči Holandec, opera v treh dejanjih

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Dirigent: Aleksandar Marković

Režija: Matjaž Berger

Scenografija: Marko Japelj; kostumografija: Alan Hranitelj; dramaturgija: Nana Milčinski; oblikovanje videa: Gašper Brezovar; oblikovanje luči: Simon Žižek, Zoran Najdenov; koreografija: Magdalena Reiter

Zasedba vlog:

Senta, Dalandova hči: Rebeka Radovan/Maida Hundeling k.g./Mihaela Komočar k.g.

Holandec: Robert Vrčon/Andrej Maslakov k.g./Yalun Zhang k.g.,

Daland, norveški mornar: Sašo Čano/Peter Martinčič

Erik, lovec: Branko Robinšak/Žiga Kasagić k.g.

Dalandov krmar: Andrej Debevec/Aljaž Farasin k.g.

Marija, Sentina dojlja: Mirjam Kalin/Sonja Milenković k.g.

Solisti, zbor, balet in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

V sodelovanju s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in Slovenskim komornim zborom.

Koprodukcija: SNG Opera in balet Ljubljana, Cankarjev dom

Po skoraj treh desetletjih repertoarne odsotnosti – zadnja postavitev Wagnerjevega opernega dela v Ljubljani sega v leto 1984 – se v koprodukciji z ljubljansko operno in baletno hišo lotevamo nove postavitve opere *Leteči Holandec* (Der Fliegende Holländer) Richarda Wagnerja na odru Gallusove dvorane. Postavitev je izjemna v produkcijskem smislu, ker bo povezala več slovenskih kulturnih ustanov, saj se koproducentoma v partnerstvu pridružujeta tudi Slovenski komorni zbor in Simfonični orkester RTV Slovenija, pri izvedbi sodeluje tudi Anton Podbevšek teater iz Novega mesta. Odrski koncept nove postavitve in sodobnega branja Wagnerjevega dela smo zaupali Matjažu Bergerju, ki je o svoji zasnovi uprizoritve zapisal: »To je predstava, ki mora slediti več redom Lepote, to je predstava, ki s finalno sekvenco poveže estetiko in etiko v polje, ki mu s Heglom lahko rečemo *Aufhebung*, ukinitvev z ohranitvijo, ko Senta in Holandec poiščeta svojo 'eksistenco' v polju nekega drugega Absoluta ...« Matjaž Berger je študiral dramaturgijo ter gledališko in radijsko režijo na [AGRFT](#) v Ljubljani. Bil je programski direktor [Slovenskega mladinskega gledališča](#) v obdobju 2003–06 ter eden glavnih pobudnikov za ustanovitev in konceptualno zasnovu novomeškega gledališča [Anton Podbevšek Teater](#) – APT, kjer je od leta 2006 tudi ravnatelj. Njegove predstave, ki jih vedno prevevata izraziti avtorski koncept in avtonomna estetika, posegajo čez meje dramskega gledališča in jih gradi na raznovrstnih temeljih uprizoritvene umetnosti v najširšem pomenu besede, pogosto pa se posveča tudi avtorskim zasnovam proslav in umetniškim akcijam. Glabeni vodja predstave bo Aleksandar Marković, ki je trenutno glavni dirigent Filharmoničnega orkestra iz Brna, deluje predvsem v srednjeevropskem prostoru, s to opero pa je požel velik uspeh pri postavitvi v Tirolskem deželnem gledališču v Innsbrucku.

Od 18. do 29. januarja 2013, Gallusova dvorana, 9 uprizoritev

1. 3 VOKALNA GLASBA

APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani / Letni koncert

Dirigent: Sebastjan Vrhovnik

Nadaljujemo tudi sodelovanje z Akademskim pevskim zborom Toneta Tomšiča, ki predstavlja v okviru našega programa svoj redni sklepni recital sezone pod taktirko umetniškega vodje in dirigenta Sebastjana Vrhovnika. Velik programski poudarek je na slovenskih skladbah in vsako leto lahko na majskem sklepnem koncertu prisluhnemo tudi nizu krstnih izvedb zborovskih del mlajših slovenskih avtorjev.

25. maj 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

1. 4 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

V minulih nekaj letih se mednarodni komorni cikel Cankarjevega doma srečuje z izjemno ponudbo komornoglasbenih koncertov v Ljubljani. To so navadno kakovostni, zanimivi in slogovno raznovrstni dogodki, ki bogatijo naše glasbeno življenje, vsekakor pa pomenijo močan dejavnik, ki ga moramo upoštevati pri pripravljanju izbora koncertov srebrnega abonmaja. Poslanstvo cikla vidimo v dopolnjevanju razmahnjene komorne ponudbe s tistimi dogodki, ki jih drugi organizatorji zaradi finančnih ali tehničnih omejitev ne morejo izvesti. Vsekakor skušamo pri oblikovanju cikla upoštevati tudi načelo sodelovanja z glasbenimi šolami, akademijami, preostalimi slovenskimi cikli in festivali.

Srebrni abonma je namenjen predstavljanju mednarodnih mojstrov v dvorani Slovenske filharmonije ali Gallusovi dvorani. Oblikujemo ga v čim širši inštrumentalni in slogovni raznovrstnosti, s skrbjo za utečeno predstavljanje različnih skladateljskih estetik in zgodovinsko bogastvo komornega žanra. Razmahnjena komorna ponudba Ljubljane je spodbudna za razvoj domače poudarjalnosti, vendar oblikuje velika količina dogodkov ob sočasni krizi medijev, ki zanemarjajo dotok informacij o dogajanju na mednarodnem prizorišču, precej izzivalno okolje. Naša usmeritev pri oblikovanju srebrnega abonmaja ostaja poglobljeno ukvarjanje z oblikovanjem široke komorne publike, izbira aktualnega repertoarja ter predstavljanje prepričljivih poudarjalcev.

Trio di Parma

Izvajalci: Alberto Miodini, *klavir*; Ivan Rabaglia, *violina*; Enrico Bronzi, *violončelo*

Program:

Franz Schubert, *Nokturno v Es-duru za klavirski trio*, D 897

Antonín Dvořák, *Trio št. 4 v e-molu*, op. 90, »Dumky«

Johannes Brahms, *Trio št. 1 v H-duru*, op. 8 (druga različica iz l. 1890)

Trio di Parma velja za najboljši italijanski trio ter slovi tako po svojih vitalnih, globoko doživetih in tehnično bleščečih izvedbah kakor tudi inovativnih interpretacijah. Člani so študirali s slovito zasedbo Trio di Trieste na Glasbeni šoli v Fiesolu in sienski Glasbeni akademiji Chigiana, zasloveli pa so z zmago na Mednarodnem tekmovanju Vittoria Guja v Firencah ter z nagradami na komornoglasbenih tekmovanjih v Melbournu in Lyonu ter na tekmovanju ARD v Münchnu. Trio je nastopal v pomembnih glasbenih ustanovah in ciklih v Italiji ter na najbolj znanih svetovnih odrih, kot so Berlinska filharmonija, londonska dvorana Wigmore, Carnegiejeva dvorana in Lincolnovo središče v New Yorku. Trio di Parma vodi inštrumentalne in komornoglasbene tečaje na konservatorijih v Modeni in Gallarateju, na Mozarteumu v Salzburgu, na šoli za komorno glasbo v Devinu in Glasbeni šoli v Fiesolu. Gostovanje slovite zasedbe pripravljamo v sodelovanju z Akademijo za glasbo v Ljubljani, kjer bo trio vodil tridnevni tečaj komornega muziciranja za študente.

5.februar 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Pieter Wispelwey, *violončelo*

Alasdair Beatson, *klavir*

Program:

Claude Debussy, *Sonata za violončelo v d-molu*

Sergej Prokofjev, *Sonata za violončelo v C-duru*, op. 119

Francis Poulenc, *Sonata za violončelo in klavir*, op. 143

Igor Stravinski, *Italijanska suita*, za violončelo in klavir (po baletu *Pulcinella*)

Ponovno smo v Ljubljano povabili violončelista Pietra Wispelweya, ki v svoji igri združuje neprekosljivo tehniko ter lirčnost, moč in globino. Izvaja repertoar od Bacha do sodobnosti, njegovi nastopi pa slovijo po glasbeni občutljivosti in izvirnih interpretacijah. Tokrat bo njegov partner pianist Alasdair Beatson; skupen jima je poglobljen odnos do prosojnega oblikovanja glasbene tvarine in rahločuten vpogled v partituro. Beatson je prejemnik številnih nagrad in štipendij, glasbena revija BBC pa mu je v sezoni 2009/10 podelila naziv vzhajajoče zvezde. Slovi po izvedbah Schumanna,

Griega, Brahmsa in Berga; veliko se posveča še malo znanim delom skladateljev 19. in 20. stoletja ter sodobnemu repertoarju.

6. marec 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Grigorij Sokolov, klavir

Program:

Ludwig van Beethoven, *Sonata št. 29 v B-duru*, op. 106, »Za klavir s kladivci«

Drugi del sporeda bo sporočen pozneje.

Zaradi višje sile, bolezní izvajalca, smo morali koncert pianista, ki naj bi ga izvedli 5. novembra 2012, prestaviti v pomladni del sezone 2012/2013.

Prepričljiva naravnost igre Sokolova se naslanja na izdelan in poglobljen umetniški pristop. Njegova interpretacija ne razkriva vpliva predhodnih mojstrov, saj v posamičnih koncertnih obdobjih premišljeno izbira skladatelje ali dele zanimivih opusov ter se z njimi dolgo, poglobljeno ukvarja. Dosežek njegovega pronicanja v jedro glasbene sporočilnosti je svojstvena, zelo očiščena interpretacija. Značilno ozadje njegovega pristopa je tudi odnos do inštrumenta, saj ve o Steinwayu več kot večina klavirskih tehnikov. Preden sede k igranju neznanega inštrumenta, najprej preuči njegov mehanizem in ga dodobra spozna. Rezultat so pianizem neskončno različnih tonov, spontana domišljija in čarobno obvladovanje notnega zapisa.

2. april 2013, Gallusova dvorana

Duo Sitkovetsky

Izvajalca: Alexander Sitkovetsky, *violina*; Wu Qian, *klavir*

Program:

Wolfgang Amadeus Mozart, *Sonata za violino in klavir št. 21 v e-molu*, KV 304

Robert Schumann, *Sonata za violino in klavir št. 1 v a-molu*, op. 105

Alfred Schnittke, *Suita (Sonata) v starem slogu*, za violino in klavir

Edvard Grieg, *Sonata za violino in klavir št. 3 v c-molu*, op. 45

Violinist Alexander Sitkovetsky in pianistka Wu Qian sta leta 2011 zmagala na cenjenem tekmovanju Premio Trio di Trieste. Kalila sta se več kot desetletje ter danes nastopata predvsem po Nemčiji, Italiji, Estoniji, Veliki Britaniji in New Yorku. Alexander Sitkovetsky, rojen v moskovski glasbeni družini, je začel koncertirati pri osmih letih in se takrat začel učiti v Menuhinovi šoli. S slavnim mojstrom, ki ga še danes močno navdihuje, je tudi večkrat koncertiral. Sitkovetsky nastopa z znamenitimi orkestri ter se pojavlja ob slavnih solistih, kot so Miša Majski, Julian Rachlin in Julia Fischer, s katero je med drugim posnel Bachov *Dvojni koncert*. Wu Qian je revija Independent Newspaper 2007 izbrala za bleščečo mlado zvezdo klasične glasbe. Po šolanju v rodni Šanghaju se je izobraževala na Menuhinovi šoli ter pri petnajstih letih odmevno nastopila v Dvorani kraljice Elizabete. Veliko je nastopala predvsem v Veliki Britaniji (dvorani Wigmore in Bridgewater, Kraljevi festivalni dvorani), se predstavila v Steinwayevih dvoranih v Hamburgu in New Yorku ter koncertirala v velikih glasbenih središčih.

3. april 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Jevgenij Kisin, klavir

Program bo objavljen pozneje.

Bogat, zvoneč ton, neverjetna prstna tehnika in predvsem interpretativna navdahnjenost ga že več kot dve desetletji uvrščajo med najbolj iskane svetovne pianiste. V rodni Moskvi je veljal za čudežnega otroka, pri šestih je začel s poukom na Gnesinovi šoli za nadarjene. Njegova prva in edina učiteljica je Ana Pavlovna Kantor, ki je gradila na pianistični tradiciji Antona Rubinsteinina in toplem zvoku stare slovanske šole. Mednarodno pozornost je pritegnil pri dvanajstih, leta 1984 z izvedbo obeh Chopinovih koncertov z Moskovsko filharmonijo pod taktirko Dmitrija Kitajenka. Leto pozneje je prvič nastopil zunaj domovine, sledili so odmevni debiji po pomembnih evropskih glasbenih središčih, nastopi z najboljšimi orkestri in dirigenti, zadnji dve desetletji pa velja za nesporno prvega interpreta mlajše generacije v repertoarju Chopinovih, Rahmaninovih in Lisztovih skladb.

30. september 2013, Gallusova dvorana

Felix Pachlatko, orgle

Program bo objavljen pozneje.

Glasbene študije je končal v Baslu in opravil solistično orgelsko diplomu pri Eduardu Müllerju. Izpopolnjeval se je pri A. Heillerju na Dunaju (orgle) in J. C. Zehnderju v Baslu (čembalo). Tam je bil najprej glavni organist Titusove cerkve, od leta 1982 pa je glavni organist velikih orgel tamkajšnje katedrale. Uči tudi na baselski glasbeni akademiji in velja za enega najboljših švicarskih organistov.

Gostovanje pripravljamo v okviru predstavitve švicarske kulture v Ljubljani.

V sodelovanju s festivalom Culturescapes.

Oktober 2013, Gallusova dvorana

Hilliard Ensemble

Vokalni kvartet: David James, kontratenor; Rogers Covey-Crump, Steven Harrold, tenor; Gordon Jones, bariton

Hilliard Ensemble velja za eno najboljših vokalnih komornih skupin; značilni vokalni slog in visoka muzikalnost kvarteta sta našla svoj izraz tako v srednjeveški in renesančni glasbi kot v krstnih izvedbah del sodobnih skladateljev – med njimi so Gavin Bryars, Heinz Holliger, John Casken, James MacMillan, Elena Firsova, Unsuk Chin, Wolfgang Rihm, Erkki-Sven Tüür. Odmeven je bil njihov interpretativni preplet s saksofonistom Janom Garbarkom v kar treh projektih, zadnji je *Officium Novum*. Leta 2008 pa so svojemu delovanju dodali novo poglavje s sodelovanjem v glasbeno-gledališkem projektu Heinerja Goebbelsa v produkciji gledališča Théâtre Vidy iz Lozane *I went to the house but did not enter*, ki so ga po premieri v Edinburgu obsežno predstavili na gostovanju po Evropi in ZDA.

Program bo objavljen pozneje.

26. november 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Petrit Çeku, kitara

Kitarist Petrit Çeku je bil rojen na Kosovu, kjer je dobil prvo glasbeno izobrazbo, nadaljeval pa v Zagrebu leta 2002. Trenutno študira s svetovno znanim kitaristom Manuelom Barruecom na Peabodijevem konservatoriju v Baltimoru, ZDA. Çeku je bil prvonagrajenec številnih mednarodnih kitarskih tekmovanj: tekmovanje Anne Amalie za mlade kitariste (2003, Nemčija), kitarsko tekmovanje Emilia Pujola (2004, Italija) in tekmovanje Andrésa Segovie v Velbertu (Nemčija), prvo mesto na tekmovanju Michela Pittaluge (Italija). Lani je dobil prvo nagrado in Schadt String Competition (Allentown, PA) in na tekmovanju Maurizia Biasinija (Italija). Nastopal je tudi po vsej Evropi in Severni Ameriki na recitalih in z večjimi simfoničnimi orkestri. Leta 2012 je dobil nagrado Jacka Marshalla in zlato medaljo na kitarskem tekmovanju Parkening (ZDA). Njegovo prvo zgoščenko je izdala založba Naxos.

December 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Mladi mladim

Reden del našega sodelovanja z organizacijo Glasbene mladine ljubljanske je komorni cikel Mladi mladim, ki že vrsto let ponuja koncertne predstavitve mladih glasbenikov, pevcev in skladateljev. V letu 2013 bomo pripravili 8 koncertov v Osterčevi dvorani Slovenske filharmonije, Klubu Cankarjevega doma in Gallusovi dvorani. Večina recitalov poteka v intimnejšem Klubu Cankarjevega doma, konec oktobra je navadno zagotovljen za avtorski večer mladih skladateljev, novembra predstavljamo nagrajence Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov (TEMSIG), decembra pa pevski recital. Letos bomo prvič pripravili orgelski recital v Gallusovi dvorani (prej v ljubljanski cerkvi Marijinega oznanjenja oziroma tkim. frančiškanski cerkvi).

Izvajalce in skladatelje izbiramo na podlagi obsežnega pomladnega razpisa, ki ga pripravi in izvede Glasbena mladina ljubljanska. Mladi koncertanti in izbrana skladatelja oblikujejo vsak polovico koncerta, obvezen oz. zaželen del programa je skladba slovenskega avtorja.

Duo Acco Piano (izvajalca: Zarja Vatovec, klavir; Dean Delgiusto, harmonika)

Vid Ušeničnik, tolkala

23. januar 2013, Klub CD

Jošt Lampret, kontrabas

Živa Komar, trobenta

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

20. februar 2013, Klub CD

Eva Tomšič, harfa

Kvartet Hymnia

(Izvajalci: Urša Cvetko, Kristina Martinc, kljunasta flavta; Martina Okoliš, čembalo; Izidor Erazem Grafenauer, kitara, lutnja, teorba, vihuela)

13. marec 2013, Klub CD

Mladi mladim – Orgelski koncert

Ana Glušič, orgle

Veronika Celarc, orgle

4. april 2013, Gallusova dvorana

Duo Espressivo

(Izvajalki: Eva Arh, flavta; Tea Plesničar, harfa)

Luka Logar, pozavna

15. maj 2013, Klub CD

Termini cikla Mladi mladim v jesenskem delu leta 2013:

23. oktober 2013, Klub CD (Skladateljski večer)

20. november 2013, Dvorana Slavka Osterca, SF (Nagrajenci TEMSIG)

4. december 2013, Dvorana Slavka Osterca, SF (Pevski večer)

Drugi komorni koncerti

Tomaž Lorenz, violina

Jerko Novak, kitara

Program:

Sonata za violino in continuo iz baročnega obdobja

Christian Gottlieb Scheidler, *Sonata za kitaro in violino v D-duru*

Niccolò Paganini, skladba za violino in kitaro, naslov pozneje

Il-Ryun Chung, *Sfere*, za violino in kitaro (1997)

Bojana Šaljić Podešva, novo delo

Nana Forte, novo delo

Program koncerta bo povezal dela baročnega obdobja in sodobna dela ter pripravil dve krstni izvedbi mlajših slovenskih avtoric. Tomaž Lorenz in Jerko Novak skupaj muzicirata že več kot tri desetletja in sta programsko pester repertoar v teh letih predstavljala tako na domačih kot na tujih odrih. Vedno sta posebno pozornost namenila slovenskim ustvarjalcem, tokrat za duo pišeta novi skladbi Bojana Šaljić Podešva in Nana Forte.

27. marec 2013, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Petar Milić, klavir

Program:

Ludwig van Beethoven, *Sonata št. 8 za klavir v c-molu*, op. 13, »Patetična«

Johannes Brahms, *Fantazije za klavir*, op. 116

Lucijan Marija Škerjanc, *Nokturna št. 1 in 2*
Franz Liszt, Sonata za klavir v h-molu, S 178

Igra Petra Milića velja »za tehnično sijajno in obenem žgoče doživeto«, njegove interpretacije pa za »moderne in vznemirljive«. Študiral je na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu Janeza Lovšeta in na Univerzi za umetnost v Berlinu v razredu Klause Hellwiga ter se vseskozi izpopolnjeval pri priznanih mednarodnih mojstrih. Še med študijem je bil med drugim zmagovalec Mednarodnega klavirskega tekmovanja Nikolaja Rubinstejna v Parizu in dobitnik študentske Prešernove nagrade. Milić se s solističnimi recitali uspešno predstavlja na mednarodnih festivalih in v koncertnih dvorinah velikih evropskih mest (Pariza, Berlina, Hannovra, Bruslja, Bratislave in Ženeve). Koncert se bo s svežo interpretacijo dotaknil najslavnejših del svetovne in slovenske klavirske literature.

8. maj 2012, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

Javni nastop študentov orgel Akademije za glasbo

V Gallusovi dvorani pripravljamo v sodelovanju z ljubljansko Akademijo za glasbo javni nastop študentov orgel, ki predstavlja najboljše interpretativne dosežke študentov iz razreda mentorice izredne profesorice Renate Bauer.

29. maj 2013, Gallusova dvorana

Ensemble Experimental

Elektronski Studio SRW

V okviru cikla Predihano bi radi predstavili skladbi Uroša Rojka in Vinka Globokarja, ki sta nastali v zadnjem ustvarjalnem obdobju v sodelovanju z Eksperimentalnim studiem Jugozahodnega nemškega radia s sedežem v Freiburgu. Gre za zgodovinsko institucijo sodobne glasbe, ki je v sodelovanju s skladatelji ustvarila mnoga prelomna dela in velja za vodilno zasedbo za izvajanje žive elektronike. S tem koncertom zasledujemo cilj predstavljanja mednarodno delujočih slovenskih skladateljev v našem glasbenem prostoru, spored pa bo vključeval tudi dela uglednih mednarodnih skladateljev.

Program:

Uros Rojko, Novo delo za kitaro, akordeon in živo elektroniko

Jonathan Harvey, „Ricerca una melodia“, za violončelo in elektroniko

Mark Andre, „...als...“II, za violončelo, klarinet, klavir in živo elektroniko

Vinko Globokar, „Anonymus“, za sopran, klarinet, kitaro in trak

Detlef Heusinger, „Abraum II“, za violino, violončelo, klavir in živo elektroniko

oktober 2013, Linhartova dvorana

Festival Earzoom v CD

Izvajalci: Georg Hajdu, Andrew McPherson, Lauren Sarah Hayes

V sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje zvočnih umetnosti (IRZU) predstavljamo koncert elektronske glasbe v okviru Festivala zvočnih umetnosti Earzoom, ki predstavlja serijo koncertov, delavnic in predavanj izbranih skladateljev. Osnovna zamisel festivala sta združitev in uveljavitev dialoga med posameznimi vejami sodobnih zvočnih praks ter tudi izboljšanje informiranosti ter aktivni prispevek k zvišanju ravni izobrazbe lokalnih akterjev iz sodobne glasbe.

12. oktober 2013, Kosovelova dvorana

2 DRUGA GLASBA

Od uvedbe Cankarjevih torkov leta 2008 je program druge glasbe CD sestavljen iz treh programskih stebrov, to so Glasbe sveta, Jazz in mejne zvrsti ter popularna glasba in drugi projekti, ki vsebinsko tako izstopajo, da jih ni mogoče uvrstiti v prva stebra.

Nedvomno je Jazz festival Ljubljana še vedno osrednji programski sklop, čeprav je treba poudariti, da gre za festival, ki ima med sorodnimi v Evropi enega najnižjih proračunov in je v zadnjih letih občutno manjši kot ob njegovi 50-letnici, ko smo festival osvežili tako, da smo uvedli celodnevno dogajanje in nočne koncerte v Klubu CD. Kljub temu ta koncept ohranjamo in ga skušamo organizacijsko nadgrajevati. Treba je poudariti, da bosta v treh festivalskih dneh dva večera tudi v letu 2013 v Križankah. Program festivala pa je zasnovan tako, da bomo obdržali ravnovesje med popularnim jazzom in prihajajočimi generacijami (tudi slovenskimi) z dodatkom fokusa, ki bo tokrat na vsestranski ustvarjalnosti Petra Brötzmanna.

Program Cankarjevih torkov, ki še vedno nadomešča celoletni abonma Cankarjev jazz, bo v letu 2013 konceptualno bolj dodelan, in sicer tako, da bodo programi, ki ponujajo predvsem izvajalce z različnimi jazzovskimi vsebinami, vsak prvi in tretji torek v mesecu, vmes pa se bodo zvrstili izvajalci, ki izvajajo druge glasbene zvrsti. Delež domačih izvajalcev, ki smo ga tudi na pobudo strokovne komisije povečali v letu 2012, ostaja enak, vendar vsebinsko nadgrajen. En koncert Cankarjevih torkov bomo organizirali v sodelovanju s festivalom Mesto žensk.

Bogat prispevek h kakovosti programa pričakujemo tudi od radijske produkcije s tremi koncerti Big Banda RTV Slovenija.

Glede na načrtovani obisk je najmočnejši del mednarodnega programa druge glasbe abonma Glasbe sveta, ki bo v letu 2013 ponudil kar tri velike koncerte v Gallusovi dvorani, med drugim tudi Remember Shakti, ki bi lahko bil hkrati uvrščen v jazzovski del programa. Program kot vedno posega po glasbi z vseh celin, tokrat iz Afrike, Azije in Evrope. Še vedno je del programa Glasb sveta partnersko sodelovanje z zavodom Druga godba pri izvedbi dveh koncertov mednarodnega festivala Druga godba v Klubu CD.

Program popularne glasbe sloni na dveh koncertih Vlada Kreslina ter še nekaj drugih izvajalcev, ki bodo nastopili v Gallusovi in Linhartovi dvorani. Nepogrešljiv del tega programskega stebra je tudi festival šansonov La vie en rose v produkciji Cafe teatra.

2. 1 GLASBE SVETA

Program sestavlja sklopa abonma Glasbe sveta s petimi koncertnimi večeri (dva spomladi, trije jeseni) in partnersko sodelovanje z Zavodom Druga godba pri izvedbi dveh koncertov v Klubu CD v sklopu 29. mednarodnega festivala Druga godba.

ABONMA GLASBE SVETA

Abonma Glasbe sveta v letu 2013 združuje svojo deveto in deseto sezono. Z njegovo uvedbo leta 2004 je Cankarjev dom zgradil enega svojih programskih stebrov, saj sta ga občinstvo in tudi strokovna kritika zelo dobro sprejela. Večkrat so bili odzivi navdušujoči, dvorane pa povsem polne. Program abonmaja se je vsako leto navezoval tudi na festival Oddaljenih kultur, ki pa ima v letu 2013 odmor in se vrača v letu 2014, predvidoma z Libanonom.

Program skuša vsako leto predstaviti aktualno dogajanje na področju glasb sveta, ki ga v Evropi predstavlja glasbena sejma Womex – World Music Expo in Babel Med, kot tudi pri spajanju različnih zvrsti, med katerimi imajo prevladujočo vlogo vpogled ali navezave z ljudsko glasbeno

zapuščino. Tako spremljamo kariere največjih lokalnih glasbenih zvezdnikov, ki so prodrli tudi na zahodno glasbeno prizorišče, občasno pa predstavimo zgodovinsko pomembne glasbene osebnosti, ki še nikoli niso nastopile v Sloveniji. V deveti sezoni je takšen primer duet Amadou & Mariam, medtem ko bosta začetek desete sezone zaznamovala glasbena dogodka v Gallusovi dvorani, in sicer vrnitev enega najbolj znanih glasbenih projektov Remember Shakti ob njegovi obletnici in koncert Tomatita, ob Pacu de Luciu in Vicenteju Amigu najbrž najbolj cenjenega flamenko kitarista.

DEOLINDA / Portugalska

Ana Bacalhau, glas; Pedro da Silva Martins, kitara, glas; Luis José Martins, kitara, glas; Zé Pedro Leitão, kontrabas

Lizbonska Deolinda je eden od glasbenih stebrov Portugalske ter ena najbolj priljubljenih skupin doma in v tujini. Skladbe Pedra da Silve Martinsa ponujajo široko paleto slastnih prvin, ki se ne zanašajo na inštrumentalno tehnologijo. Med drugim jih zaznamuje predanost budnega nazora, ki se zaveda okolice in jo vnaša v svoj sestav.

Jasnost, živahnost, rahločutnost; jasnovidnost in modrost v novem, neobičajnem okolju (zaradi tega odete v satiro). Spremljajo jih radost razumevanja, izraz določenega vidika z besedami, njegova izgovarjava v nestalnem jeziku. Čeprav se v vokalni glasbi to morda zdi preprosto doseči, obstajata zanj dva razloga. Umetniška dognanost pevke Ane Bacalhau, katere glas se izvije iz njene duše, ter izbrana inštrumentalna struktura, ki priključuje in povezuje različne glasbene oblike, od starodavnih do najnovejših. Domiselnost brez izumetničenosti.

7. marca, Linhartova dvorana

AMADOU & MARIAM: ECLIPSE / Mali

Koncert v popolni temi

Amadou Bagayoko, kitara in glas; Mariam Doumbia, glas; Yao Dembele, bas; Yvo Abadi, bobni; Boubacar Dembele, tolkala

Gosti:

Ali Keita, balafon; Madou Diabaté, kora; Mamani Keita, spremljajoči glas; Idrissa Soumaoro, klaviature; Hamadoun Tandina, pripovedovalec

Predstave, kot je *Eclipse*, še nikjer niso videli. Celoten koncert namreč poteka v temi. Začasna slepota občinstvu izostri preostale čute. Več kot poldrugo uro okuša življenje, ljubezen in glasbo slepega malijskega para Amadouja in Mariam.

Amadou je oslepel pri petnajstih in Mariam pri petih. Spoznala sta se na Inštitutu za slepo mladino v Bamaku, se zaljubila in poročila. Amadou je priznani kitarist, ki je deloval kot član enega najpomembnejših orkestrrov v malijski zgodovini: Super Rail Band. Amadou in Mariam sta s klaviaturistom Idrisso Soumaorom in drugimi glasbeniki ustanovila skupino Eclipse. Zatem sta se odločila za solistično pot, zaslovela v Maliju in Zahodni Afriki ter odpotovala v Francijo, kjer sta povzročila senzacijo. Ko je leta 2005 izšel album *Dimanche a Bamako*, katerega producent je Manu Chao, sta Amadou in Mariam postala najslovitejša afriška skupina tega planeta. Eclipse je njuna zgodba.

14. aprila, Gallusova dvorana

KONCERT IZ SPROTNE PONUDBE

14. oktober, Linhartova dvorana

REMEMBER SHAKTI / VB, Indija

REMEMBER SHAKTI – CELEBRATING THE 40TH ANNIVERSARY

John McLaughlin, kitara; Zakir Hussain, tabla; Shankar Mahadevan, glas; U Shrinivas, mandolina; V Selvaganesh, *ghatam*

Skupino Shakti je v sedemdesetih letih ustanovil angleški jazzovski kitarist John McLaughlin z namenom, da bi jazzovske prvine združil z indijskimi. Tako je nastal eden najslovesnejših akustičnih fusion projektov. Vendar ni šlo samo za zlitje jazzu in indijske glasbe, ampak tudi hindujske in karnatične indijske glasbene tradicije, ki se v osnovi zelo razlikujeta. Shakti so posneli tri albume, nato pa so utihnili do leta 1997, ko sta McLaughlin in Hussain ponovno zbrala zasedbo, v katero sta

povabila tudi nekaj mlajših indijskih glasbenikov. Spomladi 2012 je skupina začela s praznovanjem 40-letnice skupine Shakti z nastopi v Indiji, ki jih jeseni 2013 nadaljuje po Evropi.

12. november, Gallusova dvorana

TOMATITO / Španija

Romskega kitarista Tomatita (letnik '58) je odkril znameniti Paco de Lucía, slavo pa mu je prineslo sodelovanje še z eno legendo flamenka, pevcem Camaronom de la Isla, s katerim je sodeloval do njegove smrti leta 1992. Nato je zaplul v jazzovske vode in ustvaril dva albuma s pianistom Michelom Camillom. Od šestih samostojnih albumov sta kar dva osvojila latinskega grammyja za najboljši flamenko album, leta 2001 pa je prejel tudi nagrado cezar za najboljšo filmsko glasbo za film *Vengo* Tonyja Gatlifa. V Ljubljani bo nastopil v okviru evropske turnee s šestčlansko zasedbo, s petimi glasbeniki in plesalcem. To bo njegov premierni nastop v Sloveniji.

23. november, Gallusova dvorana

SODELOVANJE DG in CD

Načrtujemo izvedbo dveh koncertov v dveh različnih terminih, in sicer opoldanski koncert skupine Las Migas iz Barcelone in popoldanski koncert vokalnega dueta Teofilovići ob spremstvu kitarista Miroslava Tadića iz Srbije.

11. maj, Klub CD

2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Program sestavljajo trije sklopi: Cankarjevi torki (20), 54. jazz festival Ljubljana in trije koncerti Big Banda RTV Slovenija.

Poleg sodelovanja z RTV Slovenija pri izvedbi treh koncertov Big Banda RTV Slovenija bomo sodelovali tudi s festivalom Jazz Lent (Narodni dom Maribor) pri povezovanju Jazz Lenta z Jazz festivalom Ljubljana.

CANKARJEVI TORKI

Cankarjevi torki v Klubu CD s svojo programsko svežino in nenehnim dogajanjem zapolnjujejo in nadgrajujejo glasbeno ponudbo v Ljubljani in predstavljajo jedro programa druge glasbe.

Konceptualno program koncertov tega glasbenega sklopa temelji na naslednjih načelih:

- promoviranje jazzovske umetnosti vse koledarsko leto ter s tem vzgajanje in navajanje občinstva na glasbeno zvrst, ki razvija svobodni duh in oblikuje kritično glasbeno misel;
- dopolnjevanje in posodabljanje programskih vsebin Ljubljanskega jazz festivala ter s tem oblikovanje jazzovske kakovosti v prostoru, ki naj bi dopolnila ali razširila programske zagate, povezane s kratkostjo jazz festivala, ga vse leto uravnavala in dolgoročno zagotavljala širino programske politike jazzovske ponudbe Cankarjevega doma;
- z uvrščanjem koncertov mejnih glasbenih zvrsti želimo povečati splošno kulturno ali glasbeno zavest v tem kulturnem okolju;
- spodbujanje ustvarjalnosti, povezane z jazzom in drugo sodobno glasbo.

Novost Cankarjevih torkov je dvojna. Najprej organizacijska, saj bodo jazzovski koncerti določeni na prvi in tretji torek v mesecu, vmes pa bodo predstavljene druge glasbene zvrsti. Druga novost je vsebinska, saj od domačih izvajalcev pričakujemo, da bodo premierno predstavili svoja nova dela in projekte, če že ne v Sloveniji, pa vsaj v Ljubljani.

Posebno pozornost bomo namenili tudi peti obletnici Cankarjevih torkov 19. februarja. Pred petimi leti je cikel odprl Zlatko Kaučič, ki bo tudi tokrat predstavil obsežen dvojni program. Obletnica Cankarjevih torkov se ujema s 60. rojstnim dnem tega priznanega mednarodnega tolkalca in skladatelja, ki je tudi dobitnik nagrade Prešernovega sklada.

IGOR LUMPERT STRING PROJECT / Slovenija, Japonska

Igor Lumpert, saksofon/kompozicije; Masa Kamaguchi, bas; bobni tba; Peter Ugrin, violina; Jelena Zdravljica, violina; Rok Hrvatin, viola; Nikolaj Sajko, violončelo

Po uspešnem nastopu s triom Innertextures na ljubljanskem Jazz festivalu, ki je bil septembra 2012 izdan pri založbi Clean Feed, Newyorčan Igor Lumpert nadgrajuje svoj ustvarjalni opus. Osnovnemu triu saksofon, bas, bobni dodaja zvok in igro godalnega kvarteta. Ljubljanska premiera.

15. januar

IVANUŠA & KUGLER: WITHMAN / Slovenija

Drago Ivanuša, harmonika; Enos Kugler, bobni

Withman je drugi skupni projekt dua Ivanuša & Kugler. Harmonikar Drago Ivanuša in bobnar Enos Kugler po prvencu, izdanem maja 2012, predstavljata glasbo, inspirirano s poezijo velikega ameriškega pesnika Walta Whitmana. Postaviti vitalistično poezijo nasproti temnemu času, v katerem živimo, dvigniti se z glasbo, zopet dihati s polnim mehom in utripati v živem, novem ritmu. Premiera.

22. januar

TAMCO / Bristol, VB

Tammy Payne, glas; Neil Smith, kitara; Dylan Howe, bobni; Jon Short, bas

Eno najlepših presenečenj glasbenega leta 2010 je bil album *Don't Think Twice* skupine Tamco, ki jo vodi predstavnica bristolske scene, pevka in bobnarka Tammy Payne. Sodelavka skupine Smith & Mighty in Johna Parisha, producenta PJ Harvey, je izdala odličen album folk in rock priredb, ki jih je rekonstruirala v izvirni soul in jazz rock maniri. Na njenem pladnju so se med drugimi znašli Bob Dylan, Leonard Cohen, Dolly Parton in Jacques Brel. Priredbe so zaživele kot novi komadi v duhu (bristolskega) sodobnega časa. Pri tem so ji pomagali izkušeni glasbeni mački, klaviaturist Adam Moore (Pee Wee Ellis, Paul McCartney), kitarist Neil Smith (Liftmen), bobnar Dylan Howe (Ian Dury & The Blockheads) in življenjski sopotnik, basist Jim Barr (Portishead, Get the Blessing). V Ljubljani ga bo zamenjal bluesovski basist Jon Short.

»Intenzivno in inovativno« Mojo

29. januar

ROSCOE MITCHELL / ZDA

Roscoe Mitchell, pihala

Roscoe Mitchell je eden izmed najpomembnejših jazzovskih glasbenikov, še posebno iz zornega kota AACM, znamenitega čikaškega gibanja kreativnih glasbenikov. Bil je član The Art Ensemble of Chicago, v zadnjem času pa večinoma nastopa s svojim kvartetom, s katerim smo ga videli tudi na 50. jazz festivalu Ljubljana. Čeprav je že v letih (letnik 1940), je ohranil vitalnost, kar mu omogoča življenje »on the road«. Njegov ljubljanski nastop bo tako v sklopu dokaj obsežne evropske solistične turneje.

5. februar

TAMIKREST / Sahara

Posebni gost: Chris Eckman

Tamikrest je ob Tinariwen, Terrakaf in še nekaterih drugih najbolj prepoznavna tuareška glasbena skupina. Za razliko od naštetih, katerih zvok temelji na bluesrocku, je zvok Tinariwen bolj soulovski in vokalno bolj razgiban, saj vodilni glas pevca dopolnjuje žensko petje. Doslej so izdali dva albuma, oba so tudi predstavili v Sloveniji (Druga godba, Jazz Lent). Njihova pot je neločljivo povezana z glasbenikom in producentom Chrisom Eckmanom, ki bo šel decembra 2012 s Tamikrest tretjič v studio, da bi produciral novi album, posnet za novo založbo Glitterbeat aprila 2013. Še pred tem bodo Tamikrest predstavljali gradivo na nekaterih izbranih klubskih prizoriščih.

12. februar

ZLATKO KAUCIČ 60 + 5 / Slovenija, Argentina, Italija, Romunija

Prvi del: **BALANESCU/GIROTTO/KAUCIČ TRIO**

Alexander Balanescu, violina; Javier Girotto, saksofon; Zlatko Kaučič, tolkala

Drugi del: ORKESTER BREZ MEJA

Jošt Drašler, bas; Vid Drašler, bobni; Marko Lasič, bobni; Cene Resnik, tenorski saksofon; Boštjan Simon, altovski saksofon, klarinet, elektronika; Marko Karlovčec, altovski in tenorski saksofon; Giovanni Maier, bas; Paolo Pascolo, flavta; Ugo Buscain, basovski klarinet; Andrea Gulli, elektronika
Ob petletnici Cankarjevih torkov in 60-letnici Zlatka Kaučiča pripravljamo poseben program v dveh delih. Glasba za orkester Brez meja je prvo sodelovanje na področju "kreativne glasbe" v taki zasnovi. Glasbo bo Kaučič napisal posebej za to priložnost.

19. februar

TORI TRIO + Jure Longyka in Marjan Bone / Slovenija, Argentina, Avstrija

Jure Tori, harmonika; Eduardo Contizanetti, kitara; Ewald Oberleitner, kontrabas; Jure Longyka, interpretacija, moderiranje; Marjan Bone, glas

Posebna predstavitev cedeja Wine Cafe Jureta Torija.

Jure Tori je v zadnjih letih postal eden najuspešnejših avtorjev in izvajalcev. Na Cankarjevih torkih bo nastopil prvič in za to priložnost postregel s posebnim programom, vezanim na njegov album *Wine Cafe*.

26. februar

ENDANGERED BLOOD / ZDA

Chris Speed, tenorski saksofon, klarinet; Oscar Noriega, altovski saksofon, basovski klarinet; Trevor Dunn, bas; Jim Black, bobni

To brooklynsko zasedbo je leta 2008 ustanovil pihalec Chris Speed, leta 2011 pa so izdali istoimenski album, ki jih je popeljal na Jazz festival Saalfelden, kjer so uprizorili enega najboljših koncertov festivala. Lahko bi dejali, da od zasedbe tako prepoznavnih glasbenikov kaj drugega niti ni bilo pričakovati. Njihova glasba je novojazzovsko udarna in tako kot pri številnih newyorških projektih je tudi ta nastala pod vplivom vzhodnoevropske glasbe in art rocka.

5. marec

ACOUSTIC AFRICA 3 – ženski glasovi: DOBET GNAHORE / MANOU GALLO / KAREYCE FOTSO

Dobet Gnahoré, vodilni glas, tolkala; Manou Gallo, vodilni glas, bas; Kareyce Fotso, vodilni glas, kitara; Aly Keita, balafon; Zoumana Diarra, kitara; Boris Tchango, bobni

Tretje nadaljevanje projekta Akustična Afrika predstavlja tri sijajne ženske glasove in odlične performerke iz Slonokoščene obale in Kameruna. Gnahorejevo smo že spoznali kot novi veliki afriški up na Drugi godbi 2004, danes je med vodilnimi glasbeniki Črne celine. Manou Gallo je zaslovela kot basistka legendarne zasedbe Zap Mama, zdaj pa že vrsto let uspešno nastopa s svojimi projekti. Odlično ju dopolnjuje Kamerunka Kareyce Fotso z glasom in kitaro. Inštrumentalno bogastvo zasedbe bodo podkrepili trije moški iz ozadja, na čelu z odličnim balafonistom Alyjem Keito.

12. marec

DELTA SAXOPHONE QUARTET / VB

Chris Caldwell, Martin Robertson, Pete Whyman, Tim Holmes, saksofoni in duduk

Prvi del: Dedicated to You – music of Soft Machine

Drugi del: Delta in Freefall – inspired by Jimmy Guifree

Drugič v programu CD (po trinajstih letih) bo Delta Saxophone Quartet, ki je gotovo najbolj hvaljen britanski saksofonski kvartet zadnjih petnajstih let, predstavil dvojni program. Prvi del bo posvečen znameniti angleški skupini Soft Machine, v drugem pa bo predstavil svojo različico *Free Fall*, sijajnega jazzovskega albuma iz leta 1963, ki ga je izdal Jimmy Guifree za Columbia.

19. marec

JANEZ DOVČ/GORAN KRMAC/NINO MUREŠKIČ Gostje: **SIMBOLIČNI GODALNI TRIO (BOJAN CVETREŽNIK, KLEMEN BRAČKO, BARJA DRNOVŠEK): Baraka / Slovenija**

Janez Dovč, harmonika; Goran Krmac, tuba; Nino Mureškič, tolkala; Bojan Cvetrežnik, violina; Klemen Bračko, violina; Barja Drnovšek, violina

Vrhunski glasbeni ustvarjalci, ki jih poznamo kot soliste in člane številnih slovenskih in mednarodnih zasedb (Sounds of Slovenia, Jararaja, Kisha, Terrafolk, Kaja Draksler Acropolis, Next, Žiga Murko 13, Ahimsa) se nam bodo predstavili v edinstveni kombinaciji. "Baraka" pomeni blagoslov v jeziki judovskega in arabskega izvora ter je idealno ime za zasedbo, ki bo s svojo virtuoznostjo zajemala iz kotla svetovnih godb, v katerem se gnetejo znana imena, kot so: Hermeto Pascoal, Astor Piazzolla, ansambel Shakti, Simone Zanchini ... Ta posebni, netradicionalni sestav glasbenikom odpira pot do novih načinov izraza, kot npr. uporaba elektronike. Postregli nam bodo z mešanico svetovne in slovenske ljudske glasbe, afriških in indijskih ritmov, jazza, tanga, vse to pa začinili tudi z avtorskimi skladbami. Premiera.

26. marec

JANI MODER QUARTET / Slovenija, Avstrija

Jani Moder, kitare; Jaka Kopač, saksofon; Erik Marenče, hammond; Klemens Marktl, bobni

Premierna predstavitev albuma *Sky High Low Down*.

Jani Moder je po koncu študija na Glasbeni šoli Berklee v Bostonu že vrsto let eden vodilnih slovenskih jazzovskih kitaristov. Igral je z več priznanimi jazzovskimi glasbeniki in je tudi član EMJO – European Movement Jazz Orchestra.

2. april

CARMEN SOUZA / Zelenortski otoki

Naslov najnovejšega albuma Carmen Souza je *Kachupada*. Posnela ga je v Londonu in Lizboni, izšel pa je septembra 2012. Navdih za naslov je našla pri *cachupi*, značilni jedi Zelenortskih otokov, ki z različnostjo sestavin in začimb odraža raznovrstnost vplivov na Carmenino glasbo.

Carmen Souza pripoveduje zgodbe iz resničnega življenja, predaja se lepoti melanholije, izžareva življenjsko moč, na krilih domišljije zajema iz bogate glasbene zapuščine afriških prednikov. Carmen Souza s svojim ekstravagantnim glasom prepleta jazzovske linije in zvoke Zelenortskih otokov, v tehniki scat ritmično razvija napeve, božajoče melodije. Carmenine svojstvene poustvaritve jazzovskih stalnic, kot sta *My Favourite Things* (Richard Rogers / Oscar Hammerstein II) in *Donna Lee* (Charlie Parker / Miles Davis), zvenijo eksotično, prevzemajoče in znano obenem. Theo Pas'cal je vnovič dokazal svoj izjemni dar za popolno priredbo melodij.

9. april

CHES SMITH & THESE ARCHES / ZDA

Tim Berne, saksofon; Tony Malaby, saksofon; Andrea Parkins, harmonika; Mary Halvorson, kitara; Ches Smith, bobni

Bobnar Ches Smith je eno najprepoznavnejših glasbenikov mlajše generacije v New Yorku. Neguje več svojih projektov in je nepogrešljiv v zasedbah Secret Chiefs 3, Ceramic Dog, Marca Ribota, Los Totopos, Tima Berna in projektih Mary Halvorson. Z vsemi naštetimi smo ga že videli pri nas, tokrat pa se bo prvič predstavil z lastno zasedbo These Arches, ki bo februarja 2013 izdala svoj drugi album.

16. april

JONO MCCLEERY

Zasedba bo objavljena pozneje.

Novi veliki up založbe Ninja Tune. Po izjemno uspešnem drugem albumu *There Is* (prvem po *Ninja Tune*), ki med drugim vključuje odlično priredbo Blackove *Wonderful Life*, bo londonski pevec in kitarist Jono McCleery predstavil svoj dosednji opus in pesmi za tretji album. »*Novi folk/soul zven naše dobe v prodorni, minimalistični izvedbi, intelektualni izziv kot odraz časa.*«

23. april

MELODROM / Slovenija

Skupina Melodrom bo predstavila predpremiero svojega novega albuma v posebni, za Klub CD prirejeni avdiovizualni različici.

24. september

STEVE KLINK / ZDA, Slovenija

Premierna predstavitev novega albuma/projekta

1. oktober

IZ SPROTNE PONUDBE / v sodelovanju s festivalom Mestom žensk

8. oktober

COLIN STETSON / ZDA

Colin Stetson, saksofoni

15. oktober

IZ SPROTNE PONUDBE

22. oktober

DAVE DOUGLAS / ZDA

Dave Douglas, trobenta; Jon Irabagon, saksofon; klavir, tba; Linda Oh, bas; Rudy Royston, bobni

Cankarjeve torke 13 bo izjemoma izven ustaljenega jazzovskega termina sklenil eden najbolj cenjenih jazzovskih trobentačev zadnjih dvajsetih let s svojo skupino.

29. oktober

54. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

4.–6. julij 2013 Križanke, Klub CD, Štihova dvorana, Mala galerija CD, MGLC

Spremenjena festivalska podoba, kot sta jo ponudila jubilejni 50. jazz festival Ljubljana in njegovo nadaljevanje v letih 2010, 2011 in 2012, je festivalsko podobo prestolnice prevetrila z večdnevnim celodnevним dogajanjem. Ker je bil ta koncept izjemno dobro sprejet tako pri strokovni javnosti kot obiskovalcih, bomo to usmeritev nadaljevali tudi v letu 2013. Projekt bosta vodila vodja programa CD Bogdan Benigar in Pedro Costa, vrhunski poznavalec jazza iz Lizbone, ki je solastnik jazzovske založbe Clean Feed ter organizator festivalov Clean Feed v New Yorku, Chicagu, Berlinu ... Program bosta pripravila skupaj do konca februarja 2013, tokrat pa bo še bolj poudarjal evropsko vrednost jazza, saj je CD festival prijavil na razpis EU Culture za financiranje enoletnih glasbenih festivalov. Fokus festivala, ki je bil v letu 2012 namenjen novi jazzovski trobenti in ki je bil zelo dobro sprejet, tokrat posvečamo življenjskemu delu vsestranskega umetnika, predvsem pa izjemnega nemškega pihalca Petra Brötzmanna. Tako bomo v sodelovanju z MGLC priredili umetniško razstavo njegovih slik, grafik in drugih umetniških del. Razstavo bomo odprli 2. julija in bo na ogled vse do 18. avgusta. V sklopu razstave bomo predvajali tudi dva pred kratkim izdana dokumentarna filma *Soldier of the Road* in *Film Portrait* o Petru Brötzmannu. Ob tej razstavi bo Žiga Koritnik pripravil mednarodno fotografsko razstavo kot retrospektivo glasbene kariere Petra Brötzmanna. Razstavo bomo odprli v Mali galeriji CD dan pred začetkom glavnega dela festivala, 3. julija. Glasbeni del bo vseboval tri koncerte v treh različnih prostorih v treh različnih sestavih, o katerih se še dogovarjamo. Festival bo trajal od 4. do 6. julija. Dva večera bosta v Križankah. Koncerti bodo potekali še v Štihovi dvorani in predvsem v Klubu CD, ki bo ponovno osrednje srečevališče obiskovalcev festivala. Večino koncertov bo posnetih za morebitno izdajo v letu 2014. V letu 2013 založba Clean Feed načrtuje štiri izdaje s koncertnimi posnetki iz leta 2012, med njimi bo tudi solo recital Kaje Draksler.

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

Tradicionalni koncerti Big Banda RTV Slovenija v spomladanskem in jesenskem terminu v Linhartovi dvorani. Program prispeva Big Band RTV Slovenija v skladu s pogodbo.

Linhartova dvorana

2.3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Načrtovanih je dvanajst koncertov (s ponovitvami) domače popularne glasbe, šansona in drugih glasbenih vsebin. Enega bomo priredili s Café teatrom. V program je vključen tudi multimedialni vsebinski projekt Svetlobna gverila v koprodukciji Forum Ljubljana, Exodus in CD.

ZORAN PREDIN: Po stopinjah nežnega spomina

Gostje: Matija Dedić in skupina CoverLove

Na tradicionalnem *Koncertu za zaljubljene* bo Zoran Predin z novo zasedbo izbranih glasbenikov v zasedbi Janez Dovč, harmonika, Robert Pikl, kitara, in Goran Krmac, tuba, zapel svoje najnovejše pesmi in železni repertoar. V goste bo povabil vrhunskega pianista Matijo Dedića, s katerim bosta predstavila nekaj pesmi s skupnega albuma *Tragovi u sjeti*, in vročo skupino CoverLove, s katero se bo v akustični izvedbi vrnil k svojim novovalovskim koreninam.

9. februar, Gallusova dvorana

GAL GJURIN in SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

Uspešnice in krstna izvedba koncerta za pikolo trobento in orkester (solist Domen Gracej).

Gosti: Severa Gjurić, glas; Stephane Seva, tolkala (Francija); Juli Aymi, klarinet (Španija) idr. Po šestih slogovno različnih avtorskih albumih se Gal Gjurić spušča v simfonično zvočno pustolovščino. Poleg vrste njegovih uspešnih skladb bo krstno izveden tudi novi koncert za pikolo trobento in orkester (solist Domen Gracej).

15. april, Gallusova dvorana

SVETLOBNA GVERILA: MATTHIEU TERCIEUX in CHLOÉ BONNARD: Vous êtes ici ... et ailleurs

Koprodukcija med Forumom Ljubljana, Zavodom Exodus in CD.

Interaktivna projekcija v času festivala Exodus in uvodni projekt festivala Svetlobna gverila

Vous êtes ici... et Ailleurs (Tu ste... in drugje) je igriva in poetična instalacija, monumentalno umetniško delo, zasnovano na interaktivnih zemljevidih. Je potovanje, ki te od lastne sosesčine popelje med zvezde.

Obiskovalci so povabljeni k sodelovanju. Med igro z lučmi, vidoeprojekcijami, piktogrami, geografskimi koordinatami se njihovo igrišče spremeni v zabavno interaktivno človeško mapiranje. V nekaj korakih je mesto in kmalu tudi svet pod njihovimi nogami.

Projekt je bil del programa La Fête des Lumières 2011, festivala svetlobe, ki vsako leto poteka v francoskem Lyonu.

15.–25. 4., Fasada CD, Ploščad pri vhodu številka 2

LA VIE EN ROSE

Mednarodni večer šansonov

Koprodukcija: Café teater, CD

Festival šansona bo tokrat posvečen osemdesetletnici Jureta Robežnika. Kdo ne pozna popevk, kot so *Lastovka*, *Na vrhu Nebotičnika*, *Pegasto dekle*, *Ti si moja ljubezen* in še veliko drugih? Z njegovimi šansoni in popevkami se bodo spoprijeli odlični izvajalci mlajše generacije v svežih priredbah in tudi glasbene legende, ki so se z mojstrovim ustvarjanjem na svoji glasbeni poti srečale že večkrat.

4. junij, Gallusova dvorana

IZ SPROTNE PONUDBE

Štirje koncerti, dva v Linhartovi in dva v Gallusovi dvorani

VLADO KRESLIN

Tradicionalna koncerta, tokrat začinjena z glasbenim praznovanjem 60. rojstnega dneva Vlada Kreslina.

2.–3. december, Gallusova dvorana

3 GLEDALIŠKI PROGRAM

V letu 2012 je nosilni projekt gledališkega programa CD pomenila koprodukcija s SNG Drama (B. Brecht, *Ustavljeni vzpon Artura Uia*). V 2013 načrtujemo koprodukcijo s SNG Opera in balet Ljubljana v Gallusovi dvorani (opera *Leteči Holandec* R. Wagnerja). Sredstva MIZKŠ, ki so bila lani vložena v dramsko produkcijo, bodo letos namenjena sofinanciranju operne koprodukcije. Gledališki program bo zato skrčen za 14 uprizoritev v GD in za precejšnje število obiskovalcev (v primerjavi z letom 2012).

Slab obisk in skromno zanimanje občinstva za gledališka gostovanja iz tujine v zadnjih letih predstavlja programski problem CD.

Gledališki in plesni program CD je zavezan poslanstvu, da slovenskemu prostoru z gostovanji predstavlja pomembne avtorje (in ansamble) in dela (izbrane dosežke), pa tudi pomembne aktualne smernice (nove trende) iz sodobnega odrskega ustvarjanja na mednarodnem področju. Prizadeva si, da bi občinstvu ponudil kar najbolj kakovostna in dragocena umetniška doživetja. Mednarodni program je namenjen tudi pretoku informacij, saj javnost seznanja z ustvarjalnostjo v tujini (občasno tudi v slabo znanih in odmaknjenih kulturah), s čimer širi predstavnostni prostor in odprtost duha, hkrati pa domačemu ustvarjanju daje primerjavo (ogledalo), navdih in svež razmislek.

Ob razmeroma skromnih možnostih za gostovanja, zlasti velikih in dragih produkcij iz tujine, slovenski gledališki in plesni prostor potrebuje vsaj nekaj tistega, kar je bilo v svetu (pravzaprav v Evropi) prepoznano kot ta hip pomembno, relevantno, kreativno in navdihujoče. Brez tega smo neobveščeni (kar je v sodobnem svetu najhujša napaka), neizobraženi pa tudi nerazgledani in ozkogledi. To nemara zveni kot pretirano (in tudi neugledno) vztrajanje pri t. i. mainstreamu, ki predpostavlja tudi pristanek na monopolizacijo, kolonizacijo ipd. (kar vse je realna nevarnost mednarodnega gledališkega in umetnostnega prostora). Nesporno pa sta prepoznana kakovost, z njo so tudi ta čas »modni« (in trendovski) avtorji tisto, kar najbolj potrebujemo.

CD ima pri tem posebno odgovornost, saj je bil dolgo edini, ki je bil pozoren na prisotnost tovrstnega ustvarjanja v slovenskem prostoru. Ljubljanski festivali, ki tudi predstavljajo mednarodno uprizoritevno umetnost v Sloveniji (z izjemo Mladih levov) sodelujejo s CD, tej potrebi ne morejo enakovredno zadostiti: večinoma so majhni (čeprav si je nekaterim uspelo zagotoviti evropska sredstva), predvsem pa si prizadevajo za ustvarjanje specifičnega programa (t. i. »profiliranost« je za festival nemara hvalevredna, dobra za oblikovanje identitete, po drugi strani pa predpostavlja določeno ozkost), toda velika področja sodobnega ustvarjanja so iz njihovih izborov izpuščena. V Sloveniji tako ostaja neznan (»nepokrit«) velik del sodobnega odrskega ustvarjanja – in praviloma gre pri tem za pomembnejše oz. opaznejše avtorje in smeri, saj »profilirani« festivali pač sledijo specifičnim, večkrat tudi marginalnim pogledom. Ti so dobrodošli, a takšna usmerjenost lahko privede do praznine v središču. In v Sloveniji se to res dogaja: mednarodno gledališko dogajanje – kolikor ga je pri nas mogoče spremljati – se večkrat kaže le še kot skupek marginalnih smeri.

Poleg vse slabšega obiska gledaliških predstav iz tujine, ki je dodobra oklestil načrtovane prihodke od prodanih vstopnic, je težava popolno odklanjanje morebitnih pokroviteljev, da bi podpirali gledališka gostovanja iz tujine. Zaradi splošne gospodarske krize in zaradi predstav, ki jih vidi premalo občinstva, pokroviteljev na tem področju ni več. Upadanje proračunskih sredstev, manjši prihodek od prodanih vstopnic in odpoved pokroviteljstva, med vsemi programskimi področji najbolj negativno vplivajo na uresničevanje gledališke strategije Cankarjevega doma. Načrtovane predstave (Guillaume Vincent: *Pade noč ...*, Compagnie MidiMinuit, Francija; L'Arsenal: *Barka*, Kanada; Peter Brook: *Čarobna piščal*, po Wolfgangu A. Mozartu; Bouffes du Nord, Francija) so bile, glede na skromnejša sredstva za gledališki program v letu 2013, izbrane zelo premišljeno.

3.1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami na dramskem (plesnem in tudi večmedijskem) področju je postalo precej težje kot v preteklosti. Možnosti nevladnih organizacij pri pridobivanju javnih sredstev

se zmanjšujejo. V minulih treh letih se je že dogajalo, da so nekateri producenti, potem ko smo bili dogovorjeni za koprodukcijo v CD, to odpovedali, ker niso dobili finančne podpore. Zamude pri razpisih MIZKŠ torej (lahko) vplivajo na načrtovanje programa v sezoni 2013/14. Poleg tega so se v zadnjih letih precej povečale infrastrukturne možnosti za uprizarjanje projektov v domeni nevladnih organizacij (Stara elektrarna, Španski borci, delno Kino Šiška, Plesni teater Ljubljana, Gledališče Glej, Vodnikova domačija, vključevanje projektov nevladnih organizacij v gledališke javne zavode). Za prihodnjo strategijo CD, na področju sodelovanja z nevladnimi organizacijami, je treba zaostri merila izbire in se še bolj posvetiti iskanju obetavnih ustvarjalcev ali projektov.

Koprodukcijski program Cankarjevega doma z nevladnimi organizacijami je zdaj večinoma že dogovorjen. Spremembe pričakujemo še po objavi razpisa za sezono 2013/14, ko imamo načrtovane termine za koprodukcijo ali dve, predvidoma v Dvorani Duše Počkaj.

Načrt koprodukcij vključuje več plesnih kot dramskih predstav, kar je razumljivo glede na dosedanje sodelovanje CD z nevladnimi organizacijami. Med pripravo tega programa sta že načrtovani dve dramski koprodukciji. Nick Upper pripravlja improvizacijo na Krappov poslednji trak *Ironičen rekviem za igralca* Samuela Becketta. Društvo zmernega napredka iz Kopra načrtuje uprizoritev predstave *Torej v Vršac* Marka Breclja. Avtor napoveduje mehkoeroristično večmedijsko predstavo. Tudi v letu 2013 ne bo izostala tradicionalna uprizoritev *Improvizija* v režiji Juša Milčinskega in producenta KUD France Prešeren.

Improvizija 2013

KUD France Prešeren, CD

Umetniško vodenje: Juš Milčinski

Improvizija že nekaj let navdušuje občinstvo z ironičnim preobračanjem motivov in melodij, stereotipov, klišejev in glamurja največjega medijskega šova Evrope. Obljubljajo, da bodo v novi izvedbi predstavili tudi nove zasuke. In da bodo tudi tokrat zabavni.

13. maj, *Linhartova dvorana*

Ironičen rekviem za igralca, improvizacija na Krappov poslednji trak Samuela Becketta

Kulturno društvo B 51, CD

Režija: Nick Upper, igra: Niko Goršič

Samuel Beckett je leta 1958 na starem pisalnem stroju, na katerem ni bilo črk m in s, napisal avtobiografski monolog *Krappov poslednji trak* za slavnega 69-letnega irskega igralca Patricka Mageeja. Premiera je bila v londonskem gledališču Royal Court. Piščevo lastno življenje s številnimi odločujočimi postajami – od neuspešne ljubezenske zveze, literarnih neuspehov pa vse do poskusa samomora – v glavnem poslušamo z magnetofonskih trakov, ki jih je snemal v določenih obdobjih življenja. Pred nami se razkriva presenetljiva paralela intime velikega ustvarjalca.

In petinpetdeset let pozneje nam bo 69-letni igralec (v tem primeru Niko Goršič) po Beckettovih stopinjah ponovno razkril postaje življenja, zanosnih vzponov in nepremišljenih padcev – vseskozi v ustvarjalni sreči. Njegovi okruški spominjanja bodo okoli umetnika izrisali skrivnostni ris.

septembra 3 predstave, premiera v okviru festivala Ex Ponto, 2 ponovitvi v začetku decembra; *Dvorana Duše Počkaj*

Strategija objektila: Molitveni stroj Noordung

Prireditve v okviru manifestacije Trije redi časa

Produkcija: Zavod Delak

Koprodukcija: Maska Ljubljana (v okviru manifestacije Trije redi časa, ki bo potekala na različnih lokacijah v Ljubljani oktobra 2013) in CD

Molitveni stroj Noordung (1992) je znamenita predstava režiserja Dragana Živadinova s katero je na monumentalni način začel tretjo fazo svoje gledališke in umetniške poti, ki je popolnoma zaznamovana z delom Hermana Potočnika Noordunga. Po delu v Gledališču sester Scipiona Nasice ter Rdečem pilotu Živadinov usmeri svoje ustvarjanje k vprašanju povezanimi z gravitacijo 0 in vesoljskimi raziskavami Noordunga.

Molitveni stroj Noordung je nastal v produkciji Opere in baleta SNG Ljubljana ter Cankarjevega doma in predstavlja prvi primer sodelovanja med dvema največjima nacionalnima zavodoma na področju kulture na eni strani in s sodobnimi umetniškimi ustvarjalci, ki prihajajo iz nevladnega produkcijskega konteksta, na drugi strani.

Predstava je nastala v času, ko so bile vse možnosti odprte, ko se je država postavljala na noge in ko sta umetnost in kulturna produkcija silovito zagrabili nov družbeni trenutek in energijo, ki ga je sprememba sistema sprožila. Živadinov nam je s to produkcijo in s svojim delom nasploh pokazal, da za umetnost niti nebo ne sme biti meja, da se pravzaprav umetnost začne tam, kjer naj bi se naš pogled končal. Molitveni stroj Noordung je izjemno sublimna predstava, močne gledališke, plesne, vizualne in glasbene govorice, je ena pomembnejših predstav konca 20. stoletja. V okviru manifestacije Trije redi časa opozorimo na ta tip produkcije, ki je popolnoma izginil in bi ga bilo smiselno obuditi z večjo programsko drznostjo velikih državnih institucij.

Zavod Delak bo pripravil dogodek posvečen predstavi Molitveni stroj Noordung. *Strategija objektila:: Molitveni stroj Noordung* bo večer, v katerem bo režiser predstave Dragan Živadinov izvedel komentirano različico izvirne predstave, podkrepljeno z videoposnetkom predstave ter grafičnimi shemami, ki bodo podrobno osvetlile vsebinske in produkcijske okvirje nastajanja predstave.

16. oktobra, *Linhartova dvorana*

Marko Breclj: Torej v Vršac

Društvo prijateljev zmerne napredka, CD

Mehkoteroristična večmedijska predstava

Torej v Vršac bo predstava dokumentarnega gledališča. Marko Breclj navaja razloge:

1. Vsa besedila pesmi izhajajo iz resničnih dogodkov in so posvečena resničnim osebam.
2. Kolenovanje: pešačenje sem ter tja s petjem in recitiranjem ter poklekanjem Breclj resnično izvaja na Verdijevi ulici v Kopru pred vhodom v poslopje Občinske uprave od novembra 2011 vse delovnike.
3. Igralske vloge in besedila bodo izhajali iz njihovega življenja. Vloge igralcem ne bodo pisane na kožo, ampak bodo njihova koža sama.
4. Zvočno in video ozadje je dokumentaristično.
5. Mehkoteroristični performansi so resnični dogodki.

Zunanja povezovalna nit predstave je pešačenje na mestu – od Kopra v severozahodni Istri proti mestu Vršac v jugovzhodni Vojvodini. To bo avtorski dogodek, ki bo, napoveduje Breclj, »ugajal odporni mladini (tisti manjšini mladih, ki jih industrija okusa in zabave ni spremenila v gmoto odjemalstva) in še dojemljivi »sredini« (srednjeletnemu ljubiteljsvu gledališča, ki ga pojevanje ustvarjalne svežine teatra najbolj boli).

od 20. do 24. novembra, *Dvorana Duše Počkaj*

Ponovili bomo predstavo **Irene Tomažin** *Okus tišine vedno odmeva* (15. in 16. februarja, Dvorana Duše Počkaj). Pred Tednom slovenske drame bosta v Dvorani Duše Počkaj dve ponovitvi odlično sprejete in ocenjene predstave **Draga Duša Barbare Kapelj Osredkar** v izvedbi dramskih igralk Štefke Drolc in Ive Zupančič (25. in 26. marca, Dvorana Duše Počkaj). Načrtujemo tudi ponovitvi predstave **Ogoljufani sodnik CH. W. Glucka v režiji Yulie Roschina** Slovenskega komornega glasbenega gledališča (13. in 14. april, Kosovelova dvorana).

3. 2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSKIH SKUPIN

V želji, da bi bil gledališki program pester in zanimiv ne le v Klubu CD, temveč tudi v drugih dvoranaх, ima CD za leto 2013 v načrtu poleg predstav Cafe teatra deset uprizoritev neljubljanskih slovenskih gledališč (iz sprotne produkcije) in odmevnejših žanrskih projektov drugih produkcijskih skupin. Ocenjujemo, da bodo izbrane predstave teh gledališč v Cankarjevem domu obogatile njegovo gledališko ponudbo in pritegnile obiskovalce.

Po treh razprodanih predstavah **Sljehrnika**, burkaške moralitete Iztoka Mlakarja (Gledališče Koper in SNG Nova Gorica) v letu 2012, sta načrtovani še dve (17. in 18. februar, linhartova dvorana)..

Pierre Palmade in Christophe Duthuron UBEŽNICI

Narodni dom Maribor bo predstavil svojo novo produkcijo drame **Ubežnici** v izvedbi Maje Blagovič in Vladimirja Jurca (režijo podpisuje režiserka Nenni Delmestre).

jesen, *Klub CD*

Polona Vetrih in Saša Tabaković MI HA IŠ – kje si človek?.

Dramska igralka **Polona Vetrih in Saša Tabaković** v okviru agencije Allegro pripravljata avtorski projekt **MI HA IŠ – kje si človek?.** To bo gledališko-glasbeni večer.

Ko je v 11. stoletju nastal čudoviti psalm MI HA IŠ, ga je veliki rabin pospremil na pot z besedami: 'Naj ga najde tisti, ki mu bo žalost razjedala srce. Naj ga pesem potolaži in mu vlije novo upanje, kajti časi so hudi ...' MI HA IŠ tudi danes išče človeka, pravega človeka; in človek, ki mu je upanje odvzeto, išče psalm MI HA IŠ, ki govori o prijateljstvu in o medsebojnem zaupanju. Kajti tudi danes so hudi časi ...

jesen 2013, 2 predstavi, *Kosovelova dvorana*

AGRFT

Tudi v letu 2013 bomo **sodelovali z AGRFT**. Gradbeno nedokončan prostor v petem nadstropju upravnega trakta CD je bil leta 2011 toliko usposobljen, da v njem že lahko potekajo vaje za gledališke predstave, v dvoranah CD pa bodo predstavili svoje sklepne predstave: gledališki produkciji ob koncu zimskega **La Machine de Molière/Molière stroj** in poletnega semestra (naslov še ni znan) ter junijski dogodek, niz raziskovalnih kratkih predstav (performansov) vseh študentov AGRFT, z naslovom **Prezir**.

3 produkcije; 1 januarja, 2 junija

CAFÉ TEATER v Klubu CD

Partnerstvo med CD in Café teatrom bo v letu 2013 potekalo v okviru uveljavljenega programskega in poslovnega sodelovanja minulih let. Café teater samostojno načrtuje program v 22 terminih, ki jih ima na voljo v Klubu CD od januarja do aprila in od oktobra do decembra. Za dogovorjeno delitev prihodka od prodaje vstopnic CD daje Café teatru pri izvajanju predstav dogovorjeno promocijsko in izvedbeno podporo. Vsebinski smisel sodelovanja s Café teatrom programsko vodstvo CD vidi v ponudbi obiskovalcem, da ob koncu tedna, v klubskem ozračju, lahko doživljajo kakovostne angažirane satirične in druge predstave.

V prvi polovici leta 2013 bo premiera drame *Ko umira igralec* Mira Gavrana. Načrtovanih je šest ponovitev. Za drugo polovico leta režiser in igralec Boris Kobal pripravlja politično satiro s šestimi ponovitvami. Preostali termini so zagotovljeni za ponovitve predstav iz leta 2012 in zagon novega projekta, večerov glasbe in poezije pod skupnim imenom **La vita è balla**.

3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE

PADE NOČ ...La nuit tombe ...

Besedilo in režija Guillaume Vincent

Produkcija Compagnie MidiMinuit, Francija;

koprodukcija Festival d'Avignon, La Colline – théâtre national de Paris, Théâtre des Bouffes du Nord in drugi

Igra, ki jo je ustvaril Guillaume Vincent, deluje kot scenarij. En sam prostor, hotelska soba, za tri zgodbe, ki se križajo in prepletajo. Z »odrsko mašino«, kot jo poimenuje avtor sam, išče navdih pri filmskih umetnikih, ki jih posebej ceni – Bergmanu, Bressonu, Buñuelu in Fassbinderju – ter nas požene v svet, kjer sta resničnost in domišljija tesno prepleteni, kjer se preteklost in sedanost tu pa tam zlijeta, kjer nam živi in mrtvi govorita, ne da bi pomislili na njun različni položaj. To je fantazijski beg, ta se igra s preobrati situacij, ki se opirajo na dramski okvir, posut z majhnimi kamenčki, po katerih občinstvo sledi dogajanju na podoben način, kakor otroci vstopajo v pravljice.

Leta 1977 rojenega režiserja Guillaume Vincenta je širša gledališka javnost prvič opazila v spremljevalnem programu avignonskega festivala v letu 2010, v 2012 pa so ga že z novim delom povabili v izbrani program. To je bila predstava *Pade noč ...* Takole pravi režiser: »Režiral sem veliko del iz klasičnega repertoarja, pri teh lahko govorim o intelektualističnem načinu interpretacije. Tukaj pa je bolj zapleteno, ta predstava je nekaj med ludizmom in neke vrste B produkcijo, z atmosfero pravljice. Dogaja se 'za zaprtimi vrati', komorna igra, zgodba dveh sester in očeta, poroke in ločitve, ljubezni in sovraštva – za šest igralcev in za deset oseb.«

21. februar, *Linhartova dvorana*

L'Arsenal (Kanada): BARKA The Ark

Režija: Julie Lachance, skladatelj: Denis Gougeon

Planet, naš planet trpi. Sleherni trenutek izgine življenje, nenadomestljiva živeča vrsta. V osrčju *Barke* akrobati, glasbenik in osupljive video projekcije vnašajo nenehno sporočilo upanja. V vrsti slikovitih podob nas *Barka* prijazno vabi, da se odzovemo na počasno krušenje sveta okrog nas. Z uporabo glasbe, video podob in proslavljanja življenja nam *Barka* poskuša predstaviti kritičen pogled na občutljivo ravnesje med človekom in naravo.

Kako lahko zapolnimo našo Barko, dom, prihodnost, danes? Naša prihodnost je skupna odgovornost. *Barka* išče vzrode, s katerimi bi nas zdramila iz otopenosti, nas popeljala skozi zamegljeno mejo med mitom in resničnostjo.

Predstava *Barka* je večmedijsko delo, ki združuje elemente cirkuških veščin in spretnosti, glasbe in novih tehnologij. Je odziv na trenutno stanje okolja, v katerem se dogajajo odločujoče spremembe. Vsak trenutek vsak pripadnik različnih oblik življenja prispeva k raznovrstnosti ali pa je v življenjski nevarnosti.

Barka je nastala v sodelovanju z ustanovo Biodome iz Montreala ter s podporo Sekretariata za biološko diverziteto, Okoljskim programom Združenih narodov ter Kanadsko komisijo za UNESCO.

25. in 26. februar, *Gallusova dvorana*

Bouffes du Nord, Pariz

Čarobna piščal po Wolfgangu Amadeusu Mozartu

Režija: Peter Brook

Peter Brook je nemara najpomembnejša gledališka osebnost zadnjega pol stoletja. S svojimi reformatorskimi in vizionarskimi uprizoritvami je začel novo poglavje modernega gledališča in zaznamoval režiserje po vsem svetu, tudi pri nas; iz njegovih knjig so se učile cele generacije gledališnikov; njegova ustvarjalna svoboda je postala pojem; njegovi pozornost in ljubezen do tradicionalnih neevropskih kultur, pri katerih se je učil, sta prevzeli svetovno gledališče. Režiral je filme (*Moderato Cantabile*, *Gospodar muh ...*), opere (v priredbah, osredotočenih na intimno bližino *Carmen*, *Peleasa*, *Don Giovannija*) in seveda vselej gledališče.

Čarobna piščal po W. A. Mozartu (premierno uprizorjena 2010) je njegovo zadnje veliko delo, s katerim se je po dolgih letih vrnil k evropskemu klasičnemu repertoarju. Po svoje. Ter navdušil občinstvo in kritike v Parizu ter na številnih svetovnih gostovanjih. Brookova *Čarobna piščal* se odpoveduje standardnemu opernemu razkošju, ne pa tudi glasbi. Z mladimi opernimi pevci na komorno zasnovanem prizorišču na novo odkriva Mozarta in ga prežarči z izrazito avtorsko vizijo, ki se uresniči kot poveličanje umetnosti. Po monodramski uprizoritvi *Smrt Krišne* bo to prvo gostovanje velikega gledališkega režiserja v Ljubljani.

6. in 7. maj, *Linhartova dvorana*

V letu 2013 Cankarjev dom ostaja koproducent festivala Mesto žensk. Partnersko razmerje bo nadaljeval pri obeh dosedanjih gledaliških festivalih, Exodos in Ex Ponto. Slednji bo praznoval dvajsetletnico delovanja z ambicioznim dramskim projektom v Linhartovi dvorani. Termínsko je festival načrtovan v sredini septembra.

Mednarodno gostovanje iz tujine v koprodukciji z Ex Ponto

september, *Linhartova dvorana*

Miroslav Krleža GOSPODA GLEMBAJEVI

Režiser: Vito Taufer; dramaturginja: Ana Tonković Dolenčič; scenograf: Ivo Knezović; kostumografa: Leo Kulaš in Marita Čopo; skladatelj: Andrej Goričar; oblikovalec luči: Pascal Merat; jezikovna svetovalka: Đurđa Škavić; asistentka režiserja: Helena Petković

Igrajo:

Naci (Ignjat Jacques) Glembay, bankir: Ljubomir KERKEŠ

Baronica Castelli-Glembay, njegova druga legitimna soproga: Alma PRICA

Dr. Phil. Leone Glembay: Milan PLEŠTINA

Sestra Angelika Glembay, dominikanka: Olga PAKALLOVIĆ

Titus Andronicus Fabriczy-Glembay: Zvonimir ZORIČIĆ

Dr. Iuris Puba Fabriczy-Glembay, advokat: Bojan NAVOJEC

Dr. med. Paul Altmann, zdravnik: Žarko POTOČNJAK

Dr. Theol. et Phil. Alojzije Silberbrandt: Goran GRGIĆ

Oliver Glembay, sin baronice Castelli in bankirja Glembaya: Marin STEVIĆ

Ulanski Oberleutnant von Ballocsanszky: Andrej DOJKIĆ

Sobarica: Astrid TURINA

Natakar: Franz Josip FILIPOVIĆ

Eno najbolj prepoznavnih in največkrat uprizarjanih del velikana hrvaške moderne književnosti, Miroslava Krleže, prihaja v Cankarjev dom v izvedbi ansambla HNK Zagreb in v režiji slovenskega režiserja, Vita Tauferja. Drama o vzponu in propadu družine bankirjev, v kateri veliki dramatik neprizanesljivo obračuna z lažni bliščem, bogastvom in obscenostmi, ki jih prinašata denar in družbeni vzpon, je v Zagrebu doživela topel sprejem občinstva (igrajo pred vselej razprodano dvorano) ter dober odziv strokovne javnosti.

27. oktobra, *Linhartova dvorana*

Mednarodno gostovanje iz tujine v koprodukciji z Mestom žensk

oktober, *Linhartova ali Štihova dvorana*

Gostovanje iz mednarodne gledališke ponudbe ob koncu leta

od 28. do 31. decembra, *Gallusova dvorana*

4 PLES

Program plesne umetnosti v CD je raznovrsten in kompleksno razvejan. Po eni strani je vpet v dogajanje na slovenskem plesnem prizorišču, ki ga tudi koprodukcijsko podpira, po drugi pa vključuje pomembne plesne predstave mednarodnih koreografov in skupin. Pomembno usmeritev plesnega programa Cankarjevega doma pomenijo koprodukcije s slovenskimi nevladnimi organizacijami.

Področje žlahtnega negovanja slovenskega folklornega izročila zastopa v našem programu letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani, ki bo v letu 2013 praznovala 65-letnico delovanja.

Širina programske zasnove mednarodnih gostovanj sledi najsodobnejšim uprizoritvenim smernicam na tem področju, slovenskemu občinstvu omogoča srečevanje s plesno umetnostjo tistega tipa, ki je v mednarodnem prostoru že pridobila status klasike. Ob razmeroma skromnih finančnih sredstvih, ki so na voljo, program vključuje, kolikor je to mogoče, osnove različnih estetskih usmeritev.

V letu 2013 mednarodni plesni program CD vključuje zadnjo pretresljivo predstavo kultne francoske koreografinje in plesalke Maguy Marin, nove dimenzije izraznosti tradicionalnega flamenka in tanga, kot jih raziskujeta Israel Galván in Sidi Larbi Cherkaui ter za naš prostor nov plesni besednjak skupine Grupo Corpo, ki klasični plesni gib nadgrajuje z elementi brazilske gibalne izraznosti. V sklopu mednarodnih gostovanj sta načrtovani tudi dve predstavi 18. festivala odrskih umetnosti – Exodos.

Prijave na že objavljeni javni razpis za gledališki in plesni koprodukcijski program z neodvisnimi organizacijami za leti 2013/14 bomo sprejemali do 15. februarja. Glede na to, da je v Dvorani Duše

Počkaj na voljo še decembrski termin, bomo načrtovali v plesnem programu CD eno koprodukcijo, za vse ostale izbrane, tudi gledališke, pa bomo s pripravami pričeli v letu 2013.

4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Matija Ferlin: **Drugi sočasno**

Sodobnoplesna predstava

Produkcija: Emanat, CD, Zagreb Dance Center, Mediterranean Dance Center – Svetvinčenat

Matija Ferlin, rojen v Pulju, poleg drugih mednarodnih prizorišč pa pogosto ustvarja tudi v Sloveniji, je eden najizrazitejših avtorjev na sodobnoplesnem prizorišču tega prostora. Novo uprizoritev pripravlja v slovensko-hrvaški produkciji in z mednarodno skupino plesalcev. *Alter Simul* (Drugi istočasno) je eksperimentalni projekt, temelječ na sistemu, ki ga je razvijal v svoji prvi predstavi za več plesalcev ter ga zaznamujeta plesna virtuoznost in manifestativna odločitev za ples kot čisti gib, izprazen pomenov.

17. in 18. januar 2013, *Linhartova dvorana*

Gibanica, 6. slovenski plesni festival

Producent: Društvo za sodobni ples, koproducenti: CD, Bunker, PTL, Vitkar, Exodos, Fičo Balet, Center urbane kulture Kino Šiška, DUM, Federacija, Flota, Maska, Plesna izba Maribor, Emanat, Javni sklad RS za kulturo, Intakt

Slovenski plesni festival Gibanica, ki se je uveljavil kot osrednji sodobnoplesni dogodek v Sloveniji, postaja že tradicionalna bienalna prireditev, ki od leta 2003 streže z naborom najboljših sodobnoplesnih izdelkov domačih producentov, bo med 21. in 23. februarjem 2013 v Ljubljani zasedla Staro mestno elektrarno – Elektro Ljubljana, Cankarjev dom, Plesni teater Ljubljana ter Španske borce. Tričlanska žirija v sestavi: Mateja Bučar, Pia Brezavšček in Klaus Ludwig je izmed 41 prispelih prijav izbrala 8 predstav v glavni program ter 3 predstave v dodatnega. Zgoščen prikaz plesne ustvarjalnosti na Slovenskem, ki ga ponuja Gibanica, bo tudi tokrat dragocena informacija tako za vabljenе tuje selektorje kot za domače občinstvo.

Gibanica, od 21. do 23. februarja, različna prizorišča v Ljubljani

V Cankarjevem domu bodo na programu naslednje tri predstave:

Kaja Lorenci in Ivan Mijačević: *Zven telesne tišine*

22. februarja, *Dvorana Duše Počkaj*

Leja Jurišić in Petra Veber: *Balet upora*

23. februarja, *Linhartova dvorana*

Magdalena Reiter: *Transland*

23. februarja, *Dvorana Duše Počkaj*

Kjara Starič: **RazPOTja**

Plesna predstava

Produkcija: KUD Vija vaja/Kjara's Dance Project, CD

Kjara Starič, ki je v minuli sezoni občinstvo navdušila z uprizoritvijo *comPASSiON*, se s svojo skupino in stalnimi sodelavci v novi predstavi ukvarja z motivi razpotij in pomena življenjskih odločitev. Koliko lažje je ostati v območju udobja in si ustvariti utvaro, da je življenje nekaj, kar se nam zgodi, da nimamo moči in pogojev, da bi ga živeli tako, kot si želimo. A koliko bogatejše je naše življenje, če se odločimo za pogum in sprejmemo svoje odločitve.

1., 2., 3. marec, *Linhartova dvorana*

Maša Kagao Knez: **Dia diasso diasspora**

Plesna predstava

Produkcija: KUD Baobab, CD

Dia v jeziku zahodnoafriškega ljudstva Malinke pomeni blagostanje, in *diasso* dober dom, je pa tudi priimek očeta avtorice projekta. Ta se v uprizoritvi loteva različnih pogledov drugačnosti in posamičnih izkušenj (ne)pripadanja, podanega skozi glasbo in ples: predstavila jo bo z mednarodno zasedbo ustvarjalcev, ki so tovrstno izkušnjo občutili tudi na – svoji koži. Med njimi so vrhunski glasbeniki, ki bodo napisali avtorsko glasbo posebej za predstavo, in pa ekipa plesalcev. Oblikovali bodo svojevrsten preplet afriške kulture s sodobnim glasbenim in plesnim izrazom, pri tem pa bodo izhajali iz lastnih osebnih zgodb.

27. in 28. marec, *Linhartova dvorana*

Branko Potočan: **Sijaj**

Plesno-gledališka predstava

Produkcija: Zavod Vitkar, CD

Sijaj bo predstava, s katero bo Branko Potočan s sodelavci zaznamoval dvajsetletnico delovanja skupine Fourklor. Gre za žanrski konglomerat. Poudarek bo na prehojeni poti posameznega umetnika. Skozi skupino Fourklor se je v dvajsetih letih sprehodilo veliko plesalcev, igralcev, glasbenikov, cirkusantov in performerjev, ki so dodali vsak svoj del mozaika k celoti. Tako se je kalila skupina in posamezni umetniki v njej. Gledališče je lahko prostor za vsakogar, ki išče obljubljeni deželo, kakor v Kafkovi drami *Amerika*, ki jo je Branko Potočan vzel za idejno izhodišče. In kakšen je svet sto let po Kafkovi *Ameriki*, se vpraša Potočan. »Svet je danes bolj kafkovski, kot je kdaj koli bil. Ujeti smo v zanko, iz katere rešitve ni. Pojdimo torej ponjo v gledališče.«

23. in 24. september 2013, *Linhartova dvorana*

Umetniško društvo M&N Dance Company

Nastja Bremec in Michal Rynia: **Imenoval sem ga kravata**

Plesna predstava

Produkcije: Umetniško društvo M&N Dance Company, CD

Plesalca Nastja Bremec in Michal Rynia sta diplomanta plesne akademije v Rotterdamu – Codarts. Mlad plesni par, ki razvija svojo edinstveno plesno tehniko z mešanico modernega in sodobnega plesa, je slovensko občinstvo in kritike v letu 2011 navdušil s predstavo *Mit*. Zdaj jima bo za navdih roman Milene Michiko Flašar: *Imenoval sem ga kravata*. »Mlad moški zapusti svojo sobo, v kateri je preživel daljše obdobje, in se počasi potika skozi tuj svet. Klop v parku mu je zatočišče in bivališče, tam začne govoriti in s popolnoma neznanim človekom deli svoje spomine. Drugi je več let starejši, pisarniški uslužbenec, kot tisoči drugih. On prav tako pripoveduje, dneve in tedne, prizore iz svojega življenja, polne nevednosti, upanja, sreče. Oba sta izobčenca, ki nista vzdržala pritiska okolice, ki v obrambo svoje osebnosti izstopita iz družbe in sta aktivna zgolj v odklanjanju. Milena Michiko Flašar je klop v parku postavila na Japonsko, pa vendar bi se lahko ta klop znašla kjer koli v zahodnem urbanem okolju. Njen roman nasproti strahu pred vsem, kar izstopa iz norme, postavlja možnost bližine, ki nastane med osebami brez skupne preteklosti, kjer se prav zato odpira možnost drugačne prihodnosti.« To bo predstava za šest plesalcev, čistega, izraznega plesa.

11. in 12. oktober, *Linhartova dvorana*

Eča Dvornik: Klic gozda

Večmedijska plesna predstava

Produkcija: Zavod Federacija in CD

Eča Dvornik je plesalka, pedagoginja in koreografinja sodobnega plesa, ki že več desetletij živi in deluje v Parizu. V Slovenijo se redno vrača, nazadnje v letu 2009, ko smo videli njen solistični plesni projekt *Alpe!Alpe!*.

Klic gozda (ali *Demokritova skušnjava*) je prisposoda želje k vrnitvi, k temeljnemu, k sebi. Demokrit, grški materialistični filozof, se, potem ko prepotuje svet, razočaran vrne domov in v uti na vrtu živi kot modrec do konca svojega življenja. S *Klicem gozda* poimenujemo torej gibanje proti sebi, obrat vase, k razumevanju svoje usode kot dela narave.

Dojemati svet kot materijo pomeni biti pripravljen odpovedati se smiselnemu razumevanju pojavnega in sprejeti svet kot mozaik zvokov, podob znamenj v logiki sanj. In tak je tudi koreografski pristop

Eče Dvornik. Izhodišče predstave niso koncepti, ideje, predstavitev sveta, temveč podobe, vizualne in virtualne, snovi in predmeti, prek katerih fantazmagorične podobe prihajajo do nas.
oktober, *Dvorana Duše Počkaj*

Ponovili bomo plesno koprodukcijo iz leta 2012:

Uršula Teržan: **Prijateljici za vedno**
Društvo ustvarjalk sodobnega plesa Celinka
29. in 30. marec, *Štihova dvorana*

4. 2 FOLKLORA

Letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani

Umetniško vodenje: Mirko Ramovš

Premikanje meja v folklornoplesni dejavnosti je še vedno vodilo največje in ene najstarejših slovenskih folklornih skupin – Akademске folklorne skupine Franceta Marolta. Letne produkcije priljubljenih maroltovcev na odru Cankarjevega doma vedno znova presenečajo, saj poustvarjanje ljudskega plesa, glasbe in oblačilne dediščine postavljajo ob bok sodobni odrski umetnosti. Z jubilejnim koncertom ob 65-letnici bo skupina zopet zakorakala na področje še neizkoriščenih možnosti za folklornoplesno odrsko uprizorjanje.

18. maj, *Gallusova dvorana*

4. 3 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE

SALVE (*Salves*, 2010)

Compagnie Maguy Marin

Zasnova: Maguy Marin; v sodelovanju z: Denis Mariotte; tehnični vodja in oblikovanje luči: Alexandre Béneteaud; oblikovanje in scenografija: Michel Rousseau; rekviziti: Louise Gros, Pierre Treille; kostumi: Nelly Geyres; zvok: Antoine Garry

Koprodukcija: Biennale de la danse Lyon 2010, Théâtre de la Ville de Paris, Nacionalno koreografsko središče Rillieux-la-Pape/Compagnie Maguy Marin

Aprila bomo predstavili zadnje koreografsko delo ugledne francoske ustvarjalke Maguy Marin, ki je v *Salve* obdelala temo padca človeštva in jo prepletla s prebliski lepote, ki si prizadevajo zavreti padec v temačnost. Predstava prebuja dramo človeškega spomina in korenito radikalno preizprašuje vzrok naše gospodovalne moči nad razvojem sveta. Uprizoritev oblikuje sedem interpretov na odru, ki ga oblikujejo pasovi zatemnjenosti; nadaljnji prizori rišejo pretresljive poglede na izvajalce, ki se trmasto vpenjajo na niti življenja. »V predstavi vznikajo vztrajno upirajoče se moči – neprecenljivi trenutki, ki se upirajo pozabi; to so glasovi, ki nas kličejo iz zatona časa. Vztrajajo pred našim pesimizmom in se upirajo našim strahovom; v tem procesu se izmikajo in prevladajo nad stvarmi, ki nas trejo, v nas zbujajo občutke nemoči, žalosti in izčrpanosti.« (Maguy Marin)

5. april, *Linhartova dvorana*

18. Exodos

V zvezi s programsko podobo 18. festivala sodobnih odrskih umetnosti – Exodos, ki je načrtovan v Linhartovi in Kosovelovi dvorani od 21. do 26. aprila 2013, še ni na voljo podrobnejših podatkov o programu. Znano je, da bo selektor tega festivala Tim Etchells in da bo programski fokus usmerjen na azijsko plesno gledališko ustvarjalnost (omenjata se skupini Fu Kuen in Lap).

Med 21. in 26. aprilom, *Linhartova in Kosovelova dvorana*

PARABELO (1997)

SEM MIM (*Brez mene*, 2011)

Grupo Corpo

Umetniški vodja: Paulo Pederneiras, koreografija: Rodrigo Pederneiras, glasba: Tom Zé, José Miguel Wisnik, Carlos Núñez; scenografija: Fernando Velloso, Paulo Pederneiras; kostumografija: Freusa Zechmeister; oblikovanje luči: Paulo Pederneiras

Sodobna plesna skupina, katere tehnika nadgrajuje plesni besednjak klasične zahodne plesne umetnosti, je značilno brazilska v vseh elementih svoje izraznosti. Od ustanovitve leta 1975 je skupina doživela številne preobrazbe, vendar so njeno estetiko ves čas osredinjala tri vodila: opredelitev identitete, vezane na narodno brazilsko kulturo, neprekinjenost ustvarjanja, projiciranega v prihodnost; umetniška integriteta in vzdrževanje visoko postavljenih, zavezujočih izvajalskih meril. Po letu 1992 je glasba za vsako predstavo pisana po naročilu ter tako nastajajo glasba, scenografija, kostumi in koreografija v simultanem procesu. Grupo Corpo navdušuje z omamno telesnostjo, dinamičnostjo in bogato vizualnostjo. Pod vodstvom koreografa Rodriga Pederneirasa ustvarja razburkan, a brezšiven spoj baletne miline in ognjevitosti v nezamenljivi mešanici elegance sodobnega plesa, bujnosti vrtečih se bokov karnevalske sambe, elementov tradicionalnih borilnih veščin capoeire in ritualne gibalnosti afriškega izvora.

24. april, *Gallusova dvorana*

Győri balet, Madžarska

Madžarska rapsodija in La vie en rose

Baletni večer

Gostovanje s sodelovanjem Madžarske ambasade v Ljubljani

maja 2013, *Linhartova dvorana*

GOSTOVANJE IZ MEDNARODNE PONUDBE

Za uvrstitev izbrane predstave se bomo odločili na podlagi sprotne mednarodne gostovalne ponudbe s področja sodobnega plesa, zato bomo sledili gostovalnim načrtom referenčnih koreografskih imen oziroma uglednih mednarodnih plesnih skupin.

Oktober 2013, *Gallusova dvorana*

LA CURVA

Israel Galván, koreografija in ples

Španski koreograf in pevec Israel Galván je znan kot eden velikih izvirnih inovatorjev flamenka, ki se kljub uporabi tradicionalnih elementov uspešno izogiba plesnim klišejem. Predstava *La Curva* je doživela odmevno premiero decembra 2010 v gledališču Théâtre Vidy v Lozani in zatem gostovala po pomembnih evropskih festivalih. V plesnem slogu, ki nadgrajuje tradicionalni flamenko, je Israel Galván ustvaril intenzivno predstavo, v kateri je združil sodelovanje z newyorško skladateljico in pianistko Sylvie Courvoisier ter tradicionalnima izvajalcema flamenko sloga *cante jondo* s sugestivno vokalistko Inés Bacán ter tolkalno spremljavo Boboteja. Galván opravi nekakšno demontažo naravnega spoja petja, glasbe in plesa ter pokaže skupno platformo skoraj atonalnega petja Inés Bacán in tonskih kakovosti free jazz pianizma Sylvie Courvoisier.

28. november, *Linhartova dvorana*

4. 4 DRUGE PLESNE PRIREDITVE

Večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

Trinajsta jesenska produkcija Društva baletnih umetnikov Slovenije v znamenju novih plesnih stvaritev na glasbo slovenskih avtorjev je že nekaj let stalnica našega programa. Cilj te prireditve je nadaljevanje tradicije glasbeno-baletnega sodelovanja med avtorji različnih umetnostnih zvrsti na Slovenskem, uveljavlja pa tudi dragocen prostor za izražanje koreografskega ustvarjanja mladih baletnikov in plesalcev.

13. oktober, *Linhartova dvorana*

5 FILMSKI PROGRAM

Filmski program Cankarjevega doma temelji predvsem na dveh festivalih, ki sta široko prepoznavna na lokalni in regionalni ravni. Predvsem Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe), ki ga bomo letos organizirali 24. leto zapored, je z leti postal vodilna in referenčna manifestacija, ki bogati kulturno podobo prestolnice in širše regije, tudi zaradi kakovostnega izbora evropske in neodvisne svetovne produkcije. Po drugi strani je Festival dokumentarnega filma (FDF) mlajši in bolj specializiran, zato, logično, privablja manjše število obiskovalcev, kar pa ne pomeni, da nima svojega občinstva; predvsem s širitvijo programa na druge lokacije v Ljubljani (Slovenska kinoteka, Kinodvor) smo festival približali tudi občinstvu, ki morda ne obiskuje redno Cankarjevega doma. Pri enako specifičnem občinstvu (ljubitelji gora in gorskega avanturizma) se je dobro uveljavil Festival gorniškega filma, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo Domžale.

Filmski cikli so drugi pomembni sklop filmskega programa CD; pripravljamo jih samostojno (npr. kadar so povezani s Cankarjevim Festivalom oddaljenih kultur) in tudi z zunanjimi partnerji, npr. z literarnim festivalom Fabula, s katerim smo že organizirali cikle o literaturi in filmu, ali z Mestom žensk, v sklopu katerega CD pripravlja tematsko retrospektivo, povezano z glavno tematiko festivala. Filmska distribucija je tretja veja našega programa, ki se bo v prihodnosti verjetno spreminjala oziroma prilagajala razmeram v našem distribucijskem prostoru. Po dolgoletni samostojni distribuciji Cankarjevega doma smo se v letu 2013 odločili za sodelovanje z zunanjimi (lokalnimi) distributerji, saj nam razmere na trgu ne omogočajo enakovrednih pogojev za odkup filmskih pravic.

5.1 FILMSKI FESTIVALI

Od 6. do 17. novembra 2013

24. ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe)

Filmski festival v Ljubljani je nastal ob spoznanju, da so številni kakovostni filmi manj znanih produkcij, avtorjev ali držav v programu slovenskih kinematografov spregledani. To spoznanje se je še posebej nanašalo na prezrti evropski film. Festival in sistematično nakupovanje umetniških filmov to praznino že 24 let uspešno postopoma zapolnjujeta, s tem da vzgajata, informirata in gradita odnos širšega občinstva do kakovostnega filma. Med drugim je festival spodbudil tudi slovenske distributerje, da so svojim nakupom začeli dodajati vedno več evropske, ameriške neodvisne, azijske in druge produkcije. Festival je torej pomemben zaradi vse večjega števila filmov, ki jim po tej končani prireditvi uspe priti tudi v redni program slovenskih kinematografov.

Pomembno vodilo pri oblikovanju programa je ambicija, da festival domače občinstvo seznani z zmagovalnimi filmi evropskih in svetovnih filmskih festivalov ter približa filme, ki morda niso zmagovali, vendar prinašajo podobno kakovost, mladostno energijo in svežino. Programski cilj Cankarjevega doma je ustvariti kritično razdaljo do prevladujočega filmskega programa v kinematografski mreži in na številnih komercialnih TV-kanalih. Izobraževalna vloga festivala se še posebej kaže v sklopih Retrospektiva, Fokus in Posvečeno, ki obravnavajo izbrano temo, avtorja ali nacionalno kinematografijo.

Oblikovalci programa festivala se odločamo tudi za filme mlajših in obetavnih avtorjev, ki iščejo pot do uveljavitve. Z uvrstitvijo na pomembnejše mednarodne festivale si pridobivajo potrebne reference, ki jim omogočajo nadaljnje filmsko ustvarjanje. Festival je odprt za filmsko raziskovanje in drugačne avtorske postopke, kakovostne, toda finančno nedonosne projekte. Za spodbudo jim je namenjena nagrada za najobetavnejšega režiserja – vodomec iz sklopa Perspektiv, ki jo podeljuje Mobitel, generalni pokrovitelj festivala.

Liffe je najobsežnejša (okoli sto celovečernih filmov in tristo projekcij) in najbolj obiskana (približno 46.000 do 50.000 obiskovalcev) filmska prireditev v Sloveniji. Vsako leto se v šestih dvoranh po

Ljubljani – od dveh dvoran Cankarjevega doma, do Slovenske kinoteke, Komune, Kinodvora in Kina Šiška – odvrtil pregled svetovne filmske produkcije s poudarkom na avtorskih presežkih evropskega filma, neodvisne ameriške produkcije, latinskoameriških filmov ter najboljših dosežkov Azije, Afrike in Avstralije. Leta 2007 je Liffé filme prvič zavrtel tudi v Mariboru, kar je nadaljeval tudi v naslednjih letih.

Liffé na široko odpira vrata v mednarodni filmski dialog tudi slovenskim filmskim ustvarjalcem; med festivalom gostimo številne tuje in domače ustvarjalce, ki svoje umetniške in produkcijske izkušnje izmenjujejo z domačimi poznavalci in ustvarjalci.

V letu 2013 bomo nadaljevali s tradicionalnimi sekcijami in ohranili novosti prejšnjih let, ki so se izkazale kot kakovostne in odmevne, med njimi pomembno novost 20. festivala, program filmov za otroke in mladino (Kinobalon), s katerim želimo na filmsko umetnost opozoriti tudi najmlajše.

Programski sklopi

Perspektive: uraden tekmovalni sklop mladih režiserjev za Mobitelovo nagrado vodomec

Predpremiere: filmi, odkupljeni za domačo distribucijo

Kralji in kraljice: dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov sodobnega filma

Panorama svetovnega filma: festivalski favoriti s petih celin

Ekstravaganca: t. i. polnočni kino prinaša drznejše, raznovrstne in žgečkljive vsebine

Fokus: vpogled v eno ali več "vročih" nacionalnih kinematografij

Retrospektiva: celovit pregled del pomembnega sodobnega cineasta

Posvečeno: kratka, zgoščena predstavitev festivalsko in medijsko poudarjenega avtorja

Svet na kratko: izbor kratkometražnih filmov; po novem je to tekmovalen sklop

Kino-integral: izbor kratkega eksperimentalnega filma

Kinobalon: program, namenjen otrokom in mladini

Spremljevalni program

Pogovori s festivalskimi gosti (odprte novinarske konference, okrogle mize), filmske delavnice, tematski seminarji, kritiška konferenca, ki se tematsko navezuje na program festivala ...

Nagrade

Vodomec, nagrada mednarodne žirije režiserju najboljše ocenjenega filma Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj Mobitel, d.d. (8000 EUR).

Zmaj, nagrada občinstva, ki zmagovalca izbira med filmi brez distribucijske licence za Slovenijo.

Nagrada FIPRESCI, mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov izbere zmagovalca med filmi iz Perspektiv.

Nagrada za najboljši kratki film, mednarodna žirija izbere najboljši film.

Članstvo v mednarodnih organizacijah

Europa Cinemas, združenje prikazovalcev evropskega filma, Pariz

CEFF, koordinacija evropskih filmskih festivalov, Bruselj

MPA, Motion Pictures Association, Bruselj

MEDIA, program Evropske komisije

Festival pripravljamo v sodelovanju s partnerji Kolosej kinematografi, Kinodvorom, Kinom Šiška in Slovensko kinoteko. Glavni pokrovitelj je že vrsto let Mobitel, d.d. oz. Telekom (podeljuje uradno festivalsko nagrado), od leta 2006 je velika darovalka Tobačna Ljubljana, d.d. Medijski pokrovitelj je Delo, d.d.

Od 1. do 8. marca 2013 / 15. festival dokumentarnega filma (FDF)

Raznovrsten vpogled v dogajanje v sodobni produkciji dokumentarnega filma, vse bolj prodorne in široko sprejete umetniške oblike, ki z aktualno obravnavo družbenih in političnih problemov posega v vse pore življenja.

FDF filme uvršča v različne programske sklope:

- Tekmovalni sklop o človekovih pravicah
- Miti, ikone, mediji
- Intimni portreti
- Aktualni, družbenokritični dokumentarci
- Kratki dokumentarci
- Tematska retrospektiva ali retrospektiva pomembnega domačega ali tujega dokumentarista

Leta 2009 je bil prvič organiziran tekmovalni spored, ki smo ga pripravili v sodelovanju s partnerjem, One World Film Festivalom iz Prage. Tekmovalni spored je z 12. izdajo postal stalnica festivala, selekcija tekmovalnih dokumentarnih filmov se bo tudi v prihodnje navezovala na temo človekovih pravic. Nagrado podeljuje Amnesty International Slovenija, s katero smo v preteklosti sodelovali na festivalu Liffe. Festival bo tudi v letu 2013 potekal na treh prizoriščih; del programa bo namreč mogoče spremljati tudi v Kinodvoru in Slovenski kinoteki.

Kosovelova dvorana, Slovenska kinoteka, Kinodvor

Od 15. do 19. aprila 2013 / **8. mednarodni festival gorniškega filma**

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha tovrstne dokumentaristike leta 2008 v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Leta 2010 smo program gorniških filmov vrnili v kulturno-umetniški program Cankarjevega doma, sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v prihodnje. Na petdnevem festivalu si bodo obiskovalci lahko ogledali približno štirideset domačih ter tujih gorniških in avanturističnih filmov, filmski program bodo dopolnjevali predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitve novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize. Predstavljeni filmi se bodo potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film o okolju in gorskih športih ter najboljši film po izbiri občinstva.

Linhartova in Kosovelova dvorana

5. 2 FILMSKI CIKLI

Od 28. marca do 7. aprila 2013 / **Cikel slovaškega filma**

Slovaški filmski ustvarjalci so bili od nekdaj v senci češkega novega vala šestdesetih let in vsega, kar je sledilo pozneje. Čeprav smo do padca zidu govorili o češkoslovaškem filmu, smo režiserje največkrat dojemali kot češke avtorje, pa čeprav so Jan Kadar, Elmer Klos ali Juraj Jakubisko soustvarjali slovito generacijo, šolano na praški filmski šoli FAMU. Retrospektiva slovaškega filma bo skušala ta nesporazum popraviti in razčistiti, tako s kratkim zgodovinskim pregledom slovaških ustvarjalcev znotraj »nove vlne,« kakor s predstavniki sodobnega slovaškega filma, med katerimi kot najizrazitejše avtorje najdemo Martina Šulika, Ivana Vojnara ali Juraja Lehotskyja.

Kosovelova dvorana

Od 5. do 15. oktobra 2013 / **Filmski program na Mestu žensk**

Tema: MESTO – JAVNI PROSTOR – in kje je »mesto« žensk?

Tematsko vodilo Mesta žensk 2013 razpira problematiko javnega prostora v sodobni urbani, globalizirani družbi ter poleg vprašanj medrazredne solidarnosti in dialoga opazuje tudi odnos državljanov ne le do lastnega »mesta« v javnem prostoru in »mesto« javnega v njem, pač pa tudi

družbeno-ekonomske in politične pritiske, ki jim tovrsten odnos do (pozasebljenja) javnega prostora ustreza.

Ob tem se bomo osredotočili na povezavo med vprašanjem spola oziroma spolne identitete, obenem pa bo program v posameznih delih bolj specifično prevpraševal tudi povezave med javnim prostorom in etnologijo, antropologijo ter umetnostjo; pomen javnega prostora ter njegove (ne)dostopnosti posameznim (depriviligiranim) družbenim skupinam (starejši, hendikepirani, brezdomci ...); razpirali bomo tudi vprašanje povezave javnega prostora in »političnih« akcij v njem (demonstracije, protesti) ter koliko je to v tem času še aktualno glede na to, da je globalizirani svet tudi čedalje bolj virtualiziran. V tem kontekstu se odpira tudi vprašanje kolektivnega oziroma kaj danes predstavlja pojem skupnosti oziroma izgrajevanje skupnosti in skupnega.

Kosovelova dvorana

5. 3 IZREDNE PROJEKCIJE

Cankarjev dom bo v letu 2013 filmski program oblikoval tudi v sodelovanju z lokalnimi distributerji. Položaj na distribucijskem trgu se je v zadnjih petih letih tako radikalno obrnil, da »nespecializirani« distributer, kakršen je bil v vseh teh letih Cankarjev dom (kar v praksi pomeni, da vsako leto kupi zelo malo filmov, pri tem pa ni vezan na nekdanji jugoslovanski trg), preprosto ne more konkurirati velikim distribucijskim hišam, ki z velikimi paketi nakupov nimajo prednosti le pri tržno zanimivih, temveč tudi nagrajevanih »art« filmih z vodilnih filmskih festivalov. Po drugi strani isti distributerji zaradi nezainteresiranosti multipleksov in infrastrukturne omejenosti edinega ljubljanskega umetniškega kina (Kinodvor) vseh nakupljenih filmov niso sposobni odvrteti v redni distribuciji, zato nastaja neskladje med kupljenimi in predvajanimi filmi. V tem kontekstu vidimo gostovanje lokalnih distributerjev v Cankarjevem domu kot ustrezen rešitev za prikazovalca in tudi distributerje, sploh če gre za zelo kakovostne evropske filme, med katerimi so se številni pred tem že uspešno predstavili na Liffu. Projekcije filmov bodo v Kosovelovi dvorani.

Zveri južne divjine (Beasts from the Southern Wild, 2012, Benh Zeitlin), od 2. do 20. januarja 2013

Barbara (Barbara, 2012, Christian Petzold), od 30. januarja do 17. februarja 2013

Hannah Arendt (2012, Margarethe von Trotta), od 3. do 17. septembra 2013

Silvestrsko-novoletni program

Prikazovanje enega na novo odkupljenih filmov, ki bodo premierno prikazani novembra na Liffu (pet terminov).

Kosovelova dvorana

6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

UVOD

Kulturna vzgoja

Cankarjev dom ima kulturno vzgojo v svojih strateških dokumentih in poslanstvu zavoda opredeljeno skoraj od ustanovitve. Skrb za kulturno-umetniško vzgojo razumemo kot enakovreden del kulturno-umetniških programov, kreiranje tovrstnih programov pa ima za cilj oblikovanje omikanih generacij, ki se bodo z dovolj široko izoblikovano estetsko in etično izkušnjo znale spopasti z množico impulzov, ki jih ponuja široka kulturna produkcija – da bodo znale prepoznati kakovost in doživeti občutek presežnega.

V letu 2013 načrtujemo približno dvesto dvajset dogodkov, kar je primerljivo z realizacijo v letu 2012. Gre za lastne produkcije CD, ki jih pripravljamo, promoviramo in izvajamo z gostujočimi umetniki, ali za najrazličnejše oblike koprodukcijskega sodelovanja z nevladnimi ustanovami. Poleg tega, da so programi ponujeni v izbiro vzgojno-varstvenim in vzgojno-izobraževalnim ustanovam ter vzgojiteljem ali učiteljem, jih namenjamo tudi staršem in skrbnikom otrok (zlasti abonmajska ponudba). Tako vplivajo tudi na širšo kulturo preživljanja prostega časa ter sooblikujejo odnos otrok, mladine in staršev do kulture in umetnosti. Hkrati pa se zaradi aktivnega soustvarjanja otrok in mladostnikov, ki ga spodbujajo nastopajoči, odpirajo ustvarjalne zmožljivosti ter se ustvarja možnost kritične presoje in refleksije.

Zaradi zelo načrtnega in sistematičnega dela predvsem z mentorji in kulturnimi koordinatorji na šolah po evalviranju dogovorov in prodanih vstopnic za sezono 2012/13 obisk kulturnovzgojnih prireditev v Cankarjevem domu še vedno narašča. Veliko svojih prizadevanj namenjamo dostopnosti programov (npr. pozornemu oblikovanju in prilagajanju politike cen ...), s svojimi raznovrstnimi programi, kakovostno ponudbo avtorjev in izvedbo pa uživamo tudi ugled strokovne javnosti.

Ustvarjalnost mladih

Tisti, ki se ukvarjamo z vrednotenjem umetnosti ter ki poznamo zapletenost in razvejanost sistema za spodbujanje povišanja kulturne ravni in prispevek k temu, da je morebitnim vrhunskim umetnikom olajšan pristop k razmeroma rigidni mreži ustanov, iz izkušenj vemo, da je spodbujanje ustvarjalnosti negotovo početje. Za razliko od sorodnih panog, v katerih lažje predvidimo razmerje med vložkom in izkupičkom, je v kulturi enako kot pri športu; veliko povabljenih, malo poklicanih.

Ravno s to zavestjo si prizadevamo, da bi odprli prostor, s katerim bi omogočili in olajšali prodor nadarjenih mladih ljudi. V tem je festival Transgeneracije neprecenljiv – festival dijaške kulture vidim predvsem kot prostor srečevanja dijakov z različnimi stališči, kot prostor, kjer se njihova potreba po izražanju sreča z vrstniki, s sorodnimi ustvarjalci, pa tudi s takšnimi, katerih postopke je treba premisliti in se do njih opredeliti. Pri tem dobijo zavest, da niso sami in da ni z njimi – če se z uveljavljenimi pogledi na svet ne strinjajo, ali pa ne povsem – nič narobe, nasprotno; pri nagrajevanju smo v minulih sezonah vedno poskušali upoštevati ravno pristnost, ne pa morebitnega približevanja ali posnemanja umetnosti odraslih. Hkrati se dijaki z dejavnostjo v srednješolskih krožkih učijo zapletene abecede posameznega medija, videa, gledališča, plesa, da stopijo na morebitno nadaljnjo umetniško pot bolj pogumni in bolj vešč; prepričani smo, da je prikaz njihove dejavnosti pred vsemi, ki jih podpirajo, pred vrstniki in starši, prav tako nagrajevanje, spodbuda pri njihovih poklicnih odločitvah. Šele s spodbujanjem takšne mreže ter spodbujanjem tistih mentorjev in navdušencev, ki jo omogočajo in se zanjo borijo na terenu, na srednjih šolah, je mogoče, da se vsak z darom, pogumom in vizijo lahko izrazi.

Enaka spoznanja in izhodišča nas vodijo tudi pri uvrščanju dijaških produkcij iz sprotne ponudbe.

Humanizem in literatura

Programske smernice humanističnega dela programa so usmerjene v podajanje tradicionalnih in novih humanističnih spoznanj, ki temeljijo na aktualnih odmevnih znanstvenih izsledkih. Dodana vrednost so v letu 2013 vsebine, ki so izjemno pomembne za strpen dialog v tem družbenem trenutku. Sicer želimo z določenimi utečenimi programi reflektirati razvoj humanizma in umetnosti. Z novimi programi pa ostajamo odprti za spodbude in izzive, ki jih prinaša sprotno kulturno in družbeno dogajanje. S smelo in razvojno strategijo načrtovanja literarnega programa pa si je Cankarjevemu domu v minulih letih uspelo pridobiti položaj literarnega prizorišča, ki ponuja vrhunske literarne dogodke, večinoma zasnovane koprodukcijsko; tudi pri programiranju leta 2013 smo s koproducenti sodelovali tako s programskimi predlogi kot s finančnim vložkom.

Programi so obširno predstavljeni v nadaljevanju.

6. 1 KULTURNA VZGOJA

6. 1. 1 GLEDALIŠKA VZGOJA

KRALJESTVO PRAVLJIC

Decembrsko dogajanje za otroke v Cankarjevem domu že vrsto let poteka pod krovno znamko Kraljestvo pravljic. V letu 2013 bo program sestavljalo šest otroških predstav (z več ponovitvami), ki so nastale bodisi v naši produkciji ali koprodukciji bodisi bodo na program uvrščene po presoji selektorja (Amelia Kraigher, hkrati tudi selektorica festivala Zlata paličica).

Linhartova, Kosovelova, Štihova dvorana

ABONMAJI ZA OTROKE IN MLADINO

Za sezono 2012/13 smo v sodelovanju z gledališkim programom pripravili tri abonmaje, in sicer za otroke od petega do desetega leta (Moj prvi abonma), za mlajše odraščajoče od desetega do štirinajstega leta (D best abonma) ter za najstnike, starejše od 15 let (Ta hud abonma). Kot je razbrati, se pri izbiri nismo omejili samo na gledališke projekte, temveč smo abonmaje obogatili še z drugimi umetniškimi zvrstmi.

Za boljšo predstavo o celoti objavljamo abonmaje tudi s predstavami, ki so bile načrtovane že za leto 2012.

MOJ PRVI ABONMA

Za otroke do 10. leta

Za leto 2012 smo v okviru Mojega prvega abonmaja načrtovali gledališki koncert Slovenski tolkalni projekt (SToP): *Tolkala za radovedneže* (v koprodukciji med Društvom Slovenski tolkalni projekt in Cankarjevim domom) ter gledališko predstavo *Janko in Metka* Andreja Rozmana Roze (v koprodukciji med SNG Maribor in Mini teatrom Ljubljana).

Sobota, 26. januarja 2013

Muca copatarica

Po zgodbi Ele Peroci

Plesno-gledališka predstava, produkcija: Plesni teater Ljubljana

Sobota, 16. februarja 2013

Ivo Andrić: Aska in volk ali Ples za življenje

Gledališko-plesna predstava, koprodukcija: Mestno gledališče Ptuj, Gledališče Labirint, Društvo lutkovnih ustvarjalcev Ljubljana

Sobota, 9. marca 2013

Svetlana Makarovič (po motivih bratov Grimm): Rdeča kapica

Gledališka predstava, produkcija: Lutkovno gledališče Maribor

Sobota, 6. aprila 2013

Barbara Hieng Samobor: Tri Sneguljčice

Gledališka predstava, produkcija: Cankarjev dom

D BEST ABONMA

Za mlajše odraščajnike od 11. do 15. leta

V letu 2012 je bil za abonente načrtovan ogled gledališko-plesne predstave *Knjiga o džungli* (produkcija: APT Novo mesto) ter glasbenega projekta *Marko repa in skače* v naši lastni produkciji.

Sobota, 19. januarja 2013

Butalci po Franu Milčinskem

Gledališka predstava, produkcija: Gledališče Koper

Sobota, 16. februarja 2013

Boštjan Gombač, Ivana Djilas: Posluh! Recikliramo

Gledališki koncert, koprodukcija: Cankarjev dom in Društvo Familija

Sobota, 9. marca 2013

Erich Kästner: Pikica in Tonček

Gledališka predstava, produkcija: Slovensko ljudsko gledališče Celje

Sobota, 18. maja 2013

El-Classic.com

Glasbena predstava, produkcija: Cankarjev dom

TA HUD ABONMA

15 in + let

V oktobru 2012 so si abonenti lahko ogledali *Sljehrnika* (v koprodukciji med SNG Nova Gorica in Gledališčem Koper), v novembru *Knjigo o džungli* in v decembru *Moja nit je rdeča* (v koprodukciji med Društvom za razvoj gledališča v izobraževanju in Cankarjevim domom).

Sobota, 12. januarja 2013

Katja Hensel: Cifra, mož

Gledališka predstava, produkcija: SNG Nova Gorica

Sobota, 16. februarja 2013

Boštjan Gombač, Ivana Djilas: Posluh! Recikliramo

Gledališki koncert, koprodukcija: Cankarjev dom in Društvo Familija

Sobota, 9. marca 2013

Kolektiv Narobov: Tok-tok!

Sodobna klovnovska predstava, produkcija: KUD France Prešeren in Cankarjev dom

S sezono 2013/14 bomo znova vpisovali raznovrstne abonmaje za vse tri starostne skupine – izbirali bomo iz koprodukcij Cankarjevega doma in programov drugih producentskih hiš; o primernosti in kakovosti bova presojala Matej Bogataj in Barbara Rogelj.

PRODUKCIJE KULTURNOVZGOJNEGA PROGRAMA IN KULTURNOVZGOJNE UČNE URE TER PROJEKTI DRUGIH PRODUCENTSKIH HIŠ

TRI SNEGULJČICE

Zasnova, scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor; kostumografija in likovna zasnova lutk: Barbara Stupica; koreografija: Sanja Nešković Peršin; igrajo: Janja Majzelj, Sanja Nešković Peršin in Igor Samobor

Zgodnja otroška igra je v marsičem podobna gledališki vaji. In to je izhodišče kulturnovzgojne učne ure, s katero smo nadgradili prejšnjo predstavico *Kaj je gledališče*.

Kulturnovzgojna učna ura *Tri Sneguljčice* bo mlade gledalce opozorila na to, kar o gledališču »nevede vedo«, in jim obenem razkrila nekaj gledaliških skrivnosti – čarovnij ... To bo njihov prvi sprehod po gledališkem odru – po stopinjah igralke, plesalke in lutke.

Štihova dvorana

IGRALEC

Scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor; kostumografija: Barbara Stupica; nastopajo: Nataša Barbara Gračner/Maša Derganc Veselko, Igor Samobor in Matjaž Tribušon

V eni od najstarejših živih gledaliških predstav *Igralec* (z vedno odličnim obiskom) obravnavamo pet pomembnih postaj gledališke zgodovine – zgodovine igralskega poklica od časov stare Grčije do začetka 20. stoletja. Gledalec najde odgovore na vprašanja o tem, kako se igralec pripravlja na vlogo: kako je bilo to pred 2400 leti v stari Grčiji, v dobi Shakespeara, v humorni commedii dell' arte, pri Molièru ...

Čustva in psihološke vsebine so široki in popestrjeni s prepričljivim nastopom izvrstnih igralcev. Predstavi sledijo predavanja in vodenja gledališka improvizacija prostovoljcev iz občinstva.

Štihova dvorana

DO KONCA SVETA

Avtorica besedila: Draga Potočnjak; režija: Matjaž Latin; nastopajo: Maša Derganc Veselko, Bojan Emeršič, Aljoša Ternovšek; kostumografija in scenografija: Barbara Stupica; produkcija: Cankarjev dom

Ob iskanju teme za vzgojno-izobraževalno predstavo je izbira neskončna, vendar naravovarstveno ozaveščanje zavzema položaj, ob katerem so vse druge teme dandanes verjetno manj pomembne. Ljudje smo se namreč izkazali kot precej nevhvaležni otroci matere Zemlje. Tega smo se začeli zavedati šele ob alarmantnih napovedih znanstvenikov in okoljevarstvenikov o prihodnosti Zemlje. Je človek res predvsem njen uničevalec in izkoriščevalec? Je mogoče, da se iz proizvajalca predvsem smeti nazadnje le spremeni v dejavnega varuha okolja? ... Če smo vrgli moralo na smetišče zgodovine, bi jo bilo treba že včeraj izbrskati in očistiti ...

Predstava se načelno in zavzeto, vendar tudi humorno, loteva naštetih dejstev in dilem. Gledalca vsekakor ne bo pustila hladnega in ravnodušnega.

Štihova dvorana

MARTIN IN GREGOR ALI OD JUNAKA DO BEDAKA

Besedilo: Fran Levstik; priredba besedila: Ira Ratej; režija: Matjaž Latin; avtor glasbe: Boštjan Gombač; scenografija in kostumografija: Barbara Stupica; nastopata: Pavle Ravnohrib, Martin; Boštjan Gombač, Gregor

Premeteni tihotapec soli, ki dunajski dvor reši pred nadležnim Brdavsom, je utelešenje moči, zdrave pameti in ponosa. Na njem ni nič hlapčevskega, nič ne dvomi in ničesar ga ni strah. Danes, ko nam je vsem sojeno po petnajst minut slave in je vsak izmed nas nekakšen glavni junak v območju lastne mini žajfnice, včasih pozabljamo, iz kakšne snovi so resnični junaki.

»Boštjan Gombač, ki je tudi avtor in virtuozni izvajalec večine neposredno izvajane glasbe s svojim širokim glasovnim obsegom ter številnimi inštrumenti, glasbili in zvočili, je v demonstriranju svoje očarljive inštrumentalne in pevske virtuoznosti ter med glasbeniki redke duhovitosti zgledno odmerjen in natančen, v (samo)posmehljivem igralskem karikiranju medijskih potrošniških mimobežnih 'junakov našega časa' pa primerno oster in zajedljiv, vendar ne žaljiv. Pavle Ravnohrib je s svojo vrhunsko jezikovno in govorno kulturo ter prepričljivo odrsko prezenco imeniten interpret klasične in žlahtne Levstikove pripovedi ter obenem z vsem prepričljivim preprostim in jasnim značajskim volumnom ljudskega junaka nadvse izzivalni nasprotnik dandanašnjim medijskim junakom in junaštvom.« (Slavko Pezdir, Delo, 16. 1. 2010)

Štihova dvorana

DOGAJA!

Avtorja predstave: Andreja Rauch in Tomaž Lapajne; dramaturgija: Magda Lojk; scenografija in kostumografija: Katarina Zalar; avtorji in izvajalci glasbe: Mirko Vičentič Polič in Igor Vičentič; oblikovanje luči: Jaka Šimenc; plesalec: Gregor Kamnikar, Andreja Rauch; igralca: Maja Dekleva, Tomaž Lapajne; producent: Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju

V predstavi se prepletajo izrazne možnosti plesnega in dramskega gledališča ter glasbe in videa. Tema predstave je sodobni fenomen prenasičenosti družbe z informacijami. Velika količina informacij zahteva hitro odbiranje, ki pogosto vzame toliko časa in energije, da se ne poglobimo v pomen informacij in ne odkrivamo njihovega ozadja. Mladi zelo dobro spremljajo vse vrste medijev, da bi pridobili čim širše poznavanje sveta ter opredelili svoj sedanj in prihodnji položaj v njem. Najstniška leta so najbolj dojemljiva za idole, saj so mladim nujno potrebni za preslikavo njihovih sanj in želja – z njimi se primerjajo. Z večmedijskim kanalom jih spodbujamo k videnju izkušenj z umeščanjem v smiselni kontekst. Predstava se ukvarja tudi s šolo, odnosi (s starši, prijatelji, sošolci), ljubeznijo in uveljavljanjem v družbi. Tako se povezuje predvsem z učnima predmetoma državljanska vzgoja in etika.

Kosovelova dvorana

ZNOVA! TOK-TOK!

Režija: Maja Dekleva Lapajne; idejna zasnova: Maja Dekleva Lapajne, Alenka Marinič; Tomaž Lapajne Dekleva; živa glasba: Hannu Risku; kostumografija in scenografija: Katarina Zalar; oblikovanje luči: Borut Cajnko, igrata: Alenka Marinič in Tomaž Lapajne Dekleva; koprodukcija: KUD France Prešeren in Cankarjev dom

Predstava o ljubezenskem odnosu ter vseh njegovih stopnjah in razsežnostih, sicer pa ena redkih predstavnic sodobnega klovnovskega gledališča. Zaradi izvirnosti je gostovala na mednarodnih festivalih v Avstriji, Armeniji, Gruziji in Kanadi.

Izkušena igralca, improvizatorja in klovna z elementi klovnovstva in fizičnega gledališča ter z igro, odprto za improvizacijo in stik z občinstvom, obdelujeta pomembne in hkrati vsakdanje življenjske teme. Gostujoči finski glasbenik z uporabo najrazličnejših inštrumentov ter svojega glasu dogodek začini z glasbo različnih zvrsti – jazzom, soulom, bluesom, ljudsko glasbo ...

»Tok-Tok! Je eden tistih imperativnih presežkov na domačem gledališkem prizorišču, ki zelo očitno ne nastanejo iz vzroka, da bi kar koli opravičili, ampak iz avtentične potrebe po delanju teatra ...«
(Primož Jesenko, *Dialogi*, 3,4, 2009)

Štihova dvorana

NOVOST! PREŠEREN V VRTINCU

Koncept in režija: Maruša Kink; koncept in uredništvo novih medijev: Mija Špiler; dramaturgija: Daša Lakner; strokovni sodelavec: Jože Faganel; avtor glasbe: Boštjan Gombač; oblikovanje svetlobe: Marko Čeh; oblikovanje zvoka: Laren Polič Zdravič; scenografija: Marko Turkuš, Bor Čeh; kostumografija: Tina Bonča; igralci: Saša Pavlin Stošić, Miha Rodman, Ana Hribar
Produkcija: Zavod Margareta Schwarzwald in Cankarjev dom

Ideja za projekt je nastala z namenom približati Prešernovo poezijo (in poezijo nasploh) mladim. Prešerna in njegovo delo bomo predstavili na način, ki je mladi generaciji blizu. Uporabili bomo komunikacijska sredstva, ki jih prepoznavajo kot svoja, njim lastna. Z vzporedno preslikavo njegovega življenja in dela v klasične (gledališče) in nove forme (novi mediji in video) bomo prikazovali brezčasnost njegovega dela. Rdeča nit projekta je ljubezenska zgodba dveh mladih ljudi, ki se uprizori prek Prešernove poezije. Projekt bo preplet gledališke uprizoritve, vzpostavitve spletne strani Facebook, komuniciranja z mladimi in videoposnetkov. Z vodeno usmerjeno komunikacijo bomo dobili vsebine in jih vključili v gledališko uprizoritev. Tako bodo gledalci soudeleženi v predstavi. Prešernove pesmi bodo stlane v dramski tekst. V svojih pesmih velikokrat uporablja »dialoge« in »monologe«, njegova poezija tako že sama po sebi ponuja osnovo in podlago za nastanek besedila za uprizoritev. Dve pesmi bomo tudi uglasbili.

Zgodba govori o mladem paru, ki se zalubi. Kot vedno se v odnos vplete usoda, ki jo uteleša tretja igralka. Usoda ju postavlja pred različne preizkušnje, ju odmika in spet zbližuje ter vodi skozi različna čustvena stanja. In konec: bo srečen ali ne? To odločitev bomo vsakič znova prepustili publiki, ki bo izmed ponujenih koncev izbrala enega – to bo zadnji prizor predstave.

Vodilni pesmi zgodbe sta *Turjaška Rozamunda* in *Povodni mož*, prepletale pa se bodo tudi druge, in sicer: *Pod oknom*, *Kam*, *Zdravljica*, *Zapuščena*, *Nezakonska mati*, *Pevcu*, *Neiztrohnjeno srce*,

Zvezdogledam, Gazele, Memento mori, Krst pri Savici, Zarjovela d'vičica, Prešernova vera, Šmarna gora, Rejenka, Od Majerce. Uporabljene bodo po delih ali v celoti in dopolnjevale osnovno zgodbo.

Med pesmimi in besedilom bodo nevsiljivo vpleteni osnovni podatki o pesniku, njegova pisma in duhovite podrobnosti. Te bomo prikazali na odru, uprizoritveni prostor pa razširili z video posnetki prizorov, ki bodo posneti v različnih okoljih.

Štihska dvorana

6. 1. 2 GLASBENA VZGOJA

MARKO REPA IN SKAČE

Nastopajo: Ba-rock (Hermina Matjašič, glas, violina; Ana Resnik, kljunaste flavte, pozavna; Irena Skumavec, čembalo, klaviature; Uroš Rakovec, kitare, mandolina, mandola; Uroš Atanasovski, kontrabas); poseben gost: raper Trkaj

V zgodovini so k nam prihajali različni glasbeni vplivi bližnjih in daljnih kultur, prav tako pa se je slovenska glasba pomešala z glasbo dežel, kjer so Slovenci živeli in delali.

Baročna zasedba Ba-rock postavi slovenske ljudske pesmi v različne glasbenozgodovinske sloge in tradicije. Predstavi slovensko zgodovino in pesem (*Tam za turškim gričem*, srednjeveške balade, vojaške in ljubezenske pesmi) ter tudi glasbeno zgodovino in prostor (evropski glasbeni slogi in etno glasba). V njihovi izvedbi spoznavamo slovenske ljudske v slogu korala in renesanse ter turške, madžarske in pastirske pesmi, s Trkajem pa sodobne zvrsti (blues, rokenrol, rap). Zanimivi so tudi inštrumenti: čembalo, mandolina, kljunasta flavta, violina, kontrabas. Nanje je mogoče zaigrati vse: od stare glasbe do bossa nove in rapa! Tako ugotovimo, da ni pomembno, na kateri inštrument igramo, ampak kako ... Skratka, glasbena kulturnovzgojna učna ura *Marko repa in skače* je predstava o tem, kako se prepleta glasbena govorica skozi čas in prostor.

Štihska dvorana

EL CLASSIC.COM

Zasnova: Aleksander Arsov; nastopajo: Janja Hvala, sopran; Blaž Trček, saksofon, klarinet; Aleksander Arsov, avtor, elektronsko ozadje; koprodukcija: Ph RED in Cankarjev dom

Pripravili smo energično kulturnovzgojno učno uro glasbenikov, ki so pogledali za togo poškrbljene ovratnike uradnih življenjepisov skladateljev. Priljubljene in tudi manj znane skladbe iz baroka, romantike in klasicizma so zaživele v duhoviti kombinaciji elektronske godbe, opernega glasu in nagajive jazzovske improvizacije na saksofonu, vse to pa povezujejo še zanimive anekdote o skladateljih.

Mladini, ki pogosto ni pripravljena prisluhniti glasbi, starejši od njih, in je prepričana, da sopran sodi le v zaprašeno opero, približamo klasično glasbo s tem »prevodom« v njim znan jezik, ne da bi pri tem izgubili izvirno melodijo, strukturo, sporočilo in duhovne razsežnosti. Z združevanjem prvin dinamično nasprotujočih si glasbenih smeri učinkovito dokažemo, da je domišljija edina meja pri umetniškem ustvarjanju. Z dodanimi anekdotami iz življenja glasbenikov pa nastopajoča trojica še demistificira svoje skladatelje; o njih po navadi govorimo kot o nezmotljivih in nedotakljivih, vzvišenih, izoliranih spomenikih, trdnjavah dostojanstva in samoumevnega uspeha. Resnica pa je, da so bili večinoma v svojem času precej avantgardni, celo nagajivi, izmuzljivi, večino časa tudi ne preveč sprejeti ...

Štihska dvorana

NOVO! GLASBENE URICE S TOLKALI IN PESMIJO

Nastopata: Franci Krevh in Marko Brdnik

Oba izvajalca imata dolgoletne izkušnje s poučevanjem. Na osnovi tega je narejena avtorska kulturnovzgojna urica, namenjena otrokom od četrtega do devetega leta starosti. Njen namen je predstaviti tolkala iz različnih delov sveta ob spremljavi harmonike in petja otrok. Vsebinsko pa je

zamišljena kot domišljjsko potovanje okoli sveta. Avtorja najprej predstavita okolje (celine) in izkušnje iz tega okolja ter z njimi povezana tolkala; nato skupaj s harmoniko in otroki zapojejo njim znano pesem. Pri tem otroci slišijo in vidijo uporabo določenega tolkala, obenem pa pojejo oziroma nastopajo s svojim znanjem.

Kosovelova/Štihova dvorana

SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT: TOLKALA ZA RADOVEDNEŽE

Nastopajo: StoP (Barbara Kresnik, Matevž Bajde, Damir Korošec, Franci Krevh, Tomaž Lojen, Davor Plamberger in Dejan Tamše); produkcija: Društvo Slovenski tolkalni projekt

Ob »uveljavljenih« inštrumentih, kot so klavir, violina, kitara in flavta, tolkala (še vedno) ne zavzemajo enakovrednega položaja. Vzrok je nedvomno v tem, da člane družine tolkal ter njihove očarljive in tudi mogočne sposobnosti preprosto premalo poznamo. Duhovita koncertna predstava, v kateri tolkala radovednežem razkrivajo svoje skrivnosti: zvok, izvor, razvoj, način igranja in vlogo v tolkalni skupini.

Slovenski tolkalni projekt SToP se ponaša z bogatimi izkušnjami pri pripravi in izvedbi koncertov za mlade poslušalce; sestavljajo ga namreč profesorji tolkal na različnih nižjih in srednjih glasbenih šolah ter člani profesionalnih orkestrrov. Toda srečanje z njimi ne bo videti kot pouk, temveč kot dinamičen, igriv, celo nagajiv nastop, v katerem bodo imeli glavno besedo tolkala, glasba in ritmi.

Kosovelova/Štihova dvorana

SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT: TOLKALA OD BLIZU!

Nastopajo: StoP (Barbara Kresnik, Matevž Bajde, Damir Korošec, Franci Krevh, Tomaž Lojen, Davor Plamberger in Dejan Tamše); produkcija: Društvo Slovenski tolkalni projekt

Tolkala – od blizu! je predstava klasične tolkalne glasbe z ritmi vsakdanjega življenja, nenavaden preplet resnega koncertnega vzdušja s sproščenostjo gledališča, ki nam približa najrazličnejša klasična in etnološka tolkala ter predstavi možnost uporabe vsakdanjih predmetov za »delanje« glasbe. Program sestavljajo izbrane skladbe domačih (Globokar, Šavli...) in tujih avtorjev (Menke, Demay ...). Skupina Slovenski tolkalni projekt ustvarja že dobro desetletje. Akademске tolkalce je združila želja po komorni nagajivosti, svežih idejah, ritmičnem zvijanju, potovanjih doma in po svetu ter raziskovanju novih tolkalnih zvokov.

Kosovelova/Štihova dvorana

POSLUH! RECIKLIRAMO

Scenarij in režija Ivana Djilas; songi Branko Završan; izdelava inštrumentov in glasbeni aranžmaji Gombač, Golob, Celarec; vizualna podoba Jelena Proković; fotografije Peter Uhan; nastopajo: Boštjan Gombač, Žiga Golob, Blaž Celarec

Dandanes kupujemo tisto, česar ne potrebujemo, in mečemo stran stvari, ki še delujejo. Toda stvari spreminjajo za vedno in vse več ljudi ne zmore več živeti kot nekoč. Čas je, da se začnemo prevzgajati: lepota ni nujno v materialnih stvareh, sreča ni nujno v novem, umetnost ni nekaj, kar je zagotovljeno samo za posebne ljudi, za tiste s privilegiji. Glasba ni namenjena samo za izvedbo v velikih dvoranih. Trije glasbeniki so se zakopali v smeti in skočili v svojo domišljijo; pokazali bodo, kako lahko nastane čudovit in zanimiv ter drugačen zvok iz pločevink, cevi za vodovod, kartona, otroških igrač, steklenic in celo hrane (sadje in zelenjava). Iz njih so naredili tudi tradicionalna glasbila, kot so didžeridu, oceanski boben, dežna palica, *thunder-spring*, pralna deska, opičji bobenček, klarinet, rog, različna trobila in še veliko drugih. Znane melodije so reciklirali in njihova besedila nekoliko prilagodili, da bi odraščajočim povedali zgodbo o potrošništvu, planetu, recikliranju, segrevanju in človeški objestnosti.

Po »recikliranem koncertu« bodo mladi obiskovalci še kako uro ustvarjali v tematski delavnici.

Linhartova/Štihova dvorana

S HARMONIKO OD BACHA DO TANGA

Nastopa: Marko Hatlak

Marko Hatlak se je v tej glasbeni kulturnovzgojni učni uri posvetil predvsem avtorjem, kot so Johann Sebastian Bach, John Cage in Joachim Krebs ter Astor Piazzolla. Mladi bodo imeli priložnost temeljiteje spoznati koncertno harmoniko; kakšna je razlika med klavirsko in diatonično harmoniko ter kakšne so njene zvokovne zmožnosti. Spoznali bodo tudi Markovo osebno zgodbo – kaj pomeni študirati v tujini, kako se iz preprostega domačega idrijskega okolja znajdeš najprej na glasbeni šoli v Ljubljani, pa potem v Weimarju, kulturni prestolnici Evrope (1999), ki je že leta 1708 postala središče svetovne kulture ... Spregovoril bo o tem, kako premagaš tremo pred nastopom in kako ohranjaš zbranost od začetka do konca nastopa ... O vsem tem, kar se umetnik uči in razvija vse življenje.

Štihova dvorana

KATALENA – ZA VAS ... IN MESTO

Nastopajo: Polona Janežič, klaviature, spremljevalni glas; Vesna Zornik, glas; Boštjan Gombač, klarinet, flavte, tolkala, spremljevalni glas; Tibor Mihelič, basovska kitara, spremljevalni glas; Boštjan Narat, kitara, mandolina, spremljevalni glas; Robert Rebolj, bobni, tolkala

Člani zasedbe Katalena so svojevrstno popularizirali slovensko ljudsko glasbo, ki so ji s korenitimi avtorskimi in žanrskimi posegi vtisnili pečat sodobnega glasbenega, pa tudi širšega socialnega okolja. S tem so nevede mlajše občinstvo opozorili na to, da narodna in glasbena tradicija ter inovativnost v dobi odraščanja nista nujno izključujoči se vrednoti; kot tudi ni vse slabo in dolgočasno, kar je tradicija, ter novo in dobro, kar je tuje.

Po dvakrat napolnjenih ljubljanskih Križankah (skupaj s skupino Terrafolk), številnih koncertih na tujem in štirih uspešnih albumih želijo svoje videnje ljudske glasbe in neobremenjenost pri pristopu k tej predstaviti mladim; tako, kot je tej generaciji najbližje.

Njihov koncert tako ne bosta le igranje inštrumentov in predstavitev glasbenih izrazov različnih slovenskih pokrajin, temveč tudi predstavitev osnov aranžiranja in kabaretno duhovitega odrskega nastopa.

Linhartova/Štihova dvorana

TERRAFOLK: (P)OSVOJIMO PESEM DRUGEGA NARODA

Nastopajo: Danijel Černe, kitara; Janez Dovč, harmonika, kontrabas; Matija Krečič, violina

Osnovna zamisel je, da z glasbo pokažemo, da sosednje in bolj oddaljene narode kultura lahko zbližuje in ne ločuje. Ob srečevanju različnih narodov in kultur (glasbenih slogov) pa lahko nastajajo nove oblike, ki bogatijo glasbeno zakladnico.

Ideja glasbene delavnice je navdahnjena z dokumentarnim filmom *Čigava je ta pesem*, govori o pesmi, ki jo imajo za svojo Bošnjaki, Srbi, Bolgari, Makedonci, Albanci, Turki in Grki. Vsi med njimi so prepričani, da je to njihova izvorna narodna pesem. Številni od teh narodov so na Balkanu že stoletja kot sosedje sprti med sabo in imajo eden o drugem tudi zelo negativne predsodke. Zato dejstvo, da imajo isto melodijo enako radi tudi sosedje, vzbuja tudi neprijetne občutke in se med sabo obtožujejo kraje melodije. Obenem pa kaže na univerzalnost glasbenega jezika in povezanost ljudi ne glede na državne meje. Predstavili bomo tudi kratke zvočne primere. »Slovensko« različico pa bomo ustvarili skupaj z udeleženci glasbeno-izobraževalnih ur. Z učno uro bomo poskusili pokazati, da lahko pesem posvojimo in vzamemo za svojo, ne glede na to, od kod prihaja.

Linhartova/Štihova dvorana

BASTIEN IN BASTIENA

Glasba: Wolfgang Amadeus Mozart; režija: Katja Konvalinka; scenografija in kostumografija: Ksenija Konvalinka; nastopajo: produkcija: produkcija: KD Anubis

Operno predstavo *Bastien in Bastienna* je Mozart napisal že pri dvanajstih letih. Prijetna in zabavna otroška opera pokaže na ljubosumje sprtih zaljubljenecv Bastiena in Bastienne, ki ju vaški modrec Kolas z navidezno čarovnijo čudežno ozdravi.

S svojimi ljubezenskimi zapleti, komičnimi elementi in pravimi čarovnijami je Bastien in Bastienna prava formula, da s pomočjo pripovedovalca interaktivno in zabavno otrokom predstavimo vse sestavine opernih del ter življenje skladatelja Wolfganga Amadeusa Mozarta.

Linhartova/Kosovelova dvorana

JANKO IN METKA

Glasba: Engelbert Humperdinck; režija: Katja Konvalinka; scenografija: Ksenija Konvalinka; nastopajo: Katja Konvalinka, sopran; Saška Kolarič, mezzosopran; Edita Garčević Koželj, mezzosopran; Ana Bradeško, pripovedovalka; Jerneja Grebenšek, pianistka; produkcija: KD Anubis

S priredbo skoraj triurne Humperdinckove pravljичne opere je nastala enourna duhovita in poučna operna predstava za najmlajše. Ohranjena je rdeča nit zgodbe, skrajšani so le zborovski in baletni deli ter glasbeni vložki staršev Janka in Metke. Otroci s svojimi predlogi, vprašanji in odgovori lahko vseskozi sodelujejo s pripovedovalcem ter s pomočjo klavirja, petja, kostumov in scenografije spoznajo Grimmovo pravljico tudi v glasbeni izvedbi.

Linhartova/Kosovelova dvorana

NOVO! PEPELKA

Režija: Ksenija Kovač in Matej Rotovnik; koreografija: Ksenija Kovač; scenografija: Ksenija Konvalinka; producent: KD Anubis in KD Plan B; izvršni producent: Matej Rotovnik; nastopajo: Gregor Guštin in Damjan Mohorko ter Luka Žiher; Eva Gašparič in Karmen Kobe ter Metka Beguš; Ksenija Kovač in Gabriela Stoyanova Chausheva ter Ajda Šegula; Irina Milivojević in Darja Mlakar Maležič; Matej Rotovnik

Z didaktično zasnovano priredbo predstave *Pepelka* Sergeja Sergejeviča Prokofjeva bi otrokom želeli približati balet in druge ples, ki izhajajo iz njega.

Baletno pravljico *Pepelka* smo izbrali zaradi njene priljubljenosti. V predstavi nastopijo princ, dve sestrji, pianistka in čarovnik. V predstavi bo čarovnik, ki je zamenjal vilo, čaral in vodil princa do Pepelke in otroke poučeval o različnih plesih. Otroci bodo skozi pravljico *Pepelka* spoznali pavano, španski, argentinski, italijanski, ruski in poljski ples ter skozi vso predstavo spoznavali razliko s klasičnim baletom.

Kosovelova dvorana

KONCERTI V SODELOVANJU Z GLASBENO MLADINO SLOVENIJE IN GLASBENO MLADINO LJUBLJANSKO

JAZZ V ŽIVO/ETNO JAZZ

Koncertni cikel Jazz v živo z Big Bandom RTV Slovenija že vrsto let prirejamo kot dopolnilo šolskemu učnemu načrtu. Mlado občinstvo tako lahko v živo spozna razne zvrsti jazz (blues, ragtime, dixie, free jazz, latino, etno in vokalni jazz). Na koncertu *Sprehod skozi zgodovino jazz* bosta Hugo Šekoranja in orkester mlademu občinstvu predstavila razvoj jazz do današnjih dni. Na predstavitvi vokalnega jazz bo nastopila Alenka Godec. Projekt Etno jazz je nastal na pobudo pevke Eve Hren. Skladatelji Marko Mozetič, Steve Klink, Izidor Leintinger, Tadej Tomšič in Jaka Pucihar so napisali jazzovske priredbe ljudskih pesmi iz različnih delov Slovenije. Vokalna solistka pri vseh skladbah bo Eva Hren, povezoval bo Hugo Šekoranja, orkestru bo dirigiral Tadej Tomšič, kot gost pa bo nastopil Zlatko. Koncert bo spremljala tudi projekcija fotografij iz arhiva ZRC SAZU.

Linhartova dvorana

SREČANJE S POLICIJSKIM ORKESTROM

Na koncertih z Orkestrom Slovenske policije, namenjenih osnovnošolcem od 1. do 5. razreda, predstavljamo pihalno godbo tako v vlogi protokolarnega ansambla, ki ob posebnih državnih priložnostih igra himne in koračnice, kot tudi simfonični pihalni orkester, ki na koncertih dosega zven in kakovost pravega simfoničnega orkestra.

Na teh koncertih skušamo mladim omogočiti prvi stik z orkestralno glasbo, v letu 2013 zlasti prek glasbenih in uglasbenih pravljič (*Cesarjeva nova oblačila; Martin Krpan; Peter in volk*).

Linhartova dvorana

GLASBENA TORTA – ORKESTER SE SESTAVI

Sodelujejo: Trobilni ansambel Slovenske filharmonije, Godalni kvartet Fiasco, Skupina B.T.K., Slovenski tolkalni projekt StoP, Big Band Srednje glasbene šole Ljubljana, Boštjan Gorenc - Pižama

Koncert je zanimiva in živahna predstavitev osnovnih skupin glasbil, različnih glasbenih zasedb ter različnih glasbenih zvrsti in slogov. Z zabavo bi radi predstavili kar največ glasbenih elementov, katerih poznavanje mladim poslušalcem pomaga k boljšemu poslušanju in ukvarjanju z glasbo. K sodelovanju smo povabili zelo različne izvajalce, ki odlično obvladajo posamezne glasbene zvrsti – od glasbe baroka do popa.

Vsaka od navedenih skupin se bo predstavila s približno desetminutnim zanimivim sporedom, za konec pa sledi posladek – skupni nastop vseh izvajalcev v skladbi *Funky Zaratustra*; priredbo, posebej za takšno zasedbo, je pripravil Izidor Leitinger. Voditelj, povezovalec Boštjan Gorenc - Pižama, je v skupni skladbi tudi izvajalec – raper.

Gallusova dvorana

6. 1. 3 FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored opravlja filmski abonma za mlade, sestavljen iz filmov, predvajanih na minulem festivalu Liffe, ki po svoji estetiki in tematiki nagovarjajo dijaško in študentsko populacijo.

Po nekaterih projekcijah bomo pripravili predavanja uglednih filmskih strokovnjakov.

LIFFE PO LIFFU

V letu 2012 smo v okviru abonmaja Liffe po Liffu predvajali slovenski film *Izlet* v režiji in scenariju Nejca Gazvode ter *Pisma sv. Nikolaju*. V letu 2013 bodo predvajani:

Sreda, 16. januarja 2013

Policist *The Guard*, režija in scenarij: John Michael McDonagh

Sreda, 13. februarja 2013

Polnoč v Parizu *Midnight in Paris*, režija in scenarij: Woody Allen

Sreda, 13. marca 2013

Pobalinka *Tomboy*, režija in scenarij: Céline Sciamma

Sreda, 3. aprila 2013

Ženska, ki poje *Incendies*, režija: Denis Villeneuve

Sreda, 6. maja 2013

Le Havre, režija in scenarij: Aki Kaurismäki

Zaradi izrazitega nezanimanja smo se v sezoni 2012/13 odpovedali abonmaju Dokumenti časa; v sodelovanju s filmskim programom se odločamo za nov tematski cikel, najverjetneje vezan na

polpreteklo zgodovino. Poleg tega za zainteresirane šolske skupine v okviru filmskega programa redno organiziramo ogled filmov, ki jih je CD odkupil.

Kosovelova dvorana

6. 1. 4 LIKOVNA VZGOJA

LIKOVNE DELAVNICE

Da se otroci med 4. in 14. letom ob ogledu razstav ne bi počutili izgubljene in da bi razstavljene umetnine resnično spoznali skozi lastne oči, jim ob izbranih razstavah v Galeriji Cankarjevega doma poleg strokovnega vodenja zagotovimo tudi dveurne zabavne ustvarjalne delavnice.

Najprej si vso razstavo ogledajo s starostni skupini prilagojenim vodenjem, ob katerem so kot pomagalo na voljo delovni listi ali pobarvanke. Razstavljenim umetninam se približajo s pomočjo razlage, igre, zanimivih zgodb in tudi sodelovanja v pogovoru. Po ogledu razstave, ki traja približno eno šolsko uro, pa se v umetnike prelevijo še sami in se na krilih domišljije podajo v čarobni svet ustvarjanja.

M2

BRKI IN SKODELICA KAVE

Na polurni delavnici, prilagojeni najmlajšim, udeleženci skozi sproščen pogovor spoznajo najpomembnejše pojme, povezane s kulturo in Cankarjevim domom. Najprej se hudomušno srečajo z brki, ki simbolizirajo Ivana Cankarja – ob ogledu njegove maske in Tihčevega spomenika na ploščadi spoznajo umetnikov življenjepis in njegovo črtico *Skodelica kave*. Nato jim vodnica predstavi Cankarjev dom, njegove prostore, poslanstvo in delovanje – na koncu z risanjem povzamejo in utrdijo novo znanje.

M2

6. 1. 5 LITERARNA VZGOJA

PRAVLJICE DANES

Pripovedovalski festival Pravljice danes z letom 2013 vstopa v 16. leto svojega obstoja. Zagotovil si je stalno občinstvo, katerega številčnost se vsako leto še povečuje. Osnovni vodili festivala ostajata vsa leta enaki: nastopajoči poslušalcem ponujajo zgodbe, ki jih prosto pripovedujejo, predstavljene pripovedi pa izvirajo iz različnih ljudskih izročil. Festival tako poslušalcem omogoča, da doživijo dobro pripovedovano besedo, ljudskim pripovedim pa išče živo pot v današnji čas. Celotni dogodek je pred leti nastal iz prepričanja, da se je tudi današnjega človeka mogoče dotakniti z zgodbo, ki je »samo« povedana, če je to storjeno dobro in če je vsebina poslušanja vredna. Vse številnejši poslušalci to prepričanje z vsakim letom potrjujejo.

V šestnajstih letih je program festivala izoblikoval naslednje stalne vsebine: pripovedovalske predstave za otroke, pripovedovalske večere za odrasle, nastop tujega gosta, odprta pripovedovalska tribuna, izobraževalni program in bogato razvejan spremljevalni program. Poleg tega, da festival poudarja pripovedno izročilo naših prednikov, želi hkrati pripomoči tudi k negovanju sposobnosti pripovedovanja danes, med ljudmi nasploh. Zato vsako leto išče in sooblikuje nove pripovedovalce.

Festival Pravljice danes je izraz dostojnega vztrajanja organizatorjev, nastopajočih in občinstva, ki je pustilo opazne sledi pri negovanju pripovednega izročila iz Slovenije in od drugod. Festival je prevzel pomembno vlogo pri razširjanju priljubljenosti pravljíčarske umetnosti v nova okolja. Po vzoru festivala Pravljice danes so tudi po drugih slovenskih krajih začeli pripravljati s pravljičami obarvane dogodke. Na pripovedovalsko dogajanje festival zadnja leta vpliva tudi s premišljeno izbiro tujih gostov, ki v slovenski prostor prinašajo nove izkušnje in omogočajo refleksijo domačim pripovedovalcem; za leto 2013 smo povabili: Jana Blaka in Xanthe Gresham. Vse to kaže, da je festival pomembna in njuna referenčna točka za vse, ki si prizadevajo (kakovostno) širiti pripovedovalsko umetnost pri nas.

Večina dogodkov na festivalu bo kot vsako leto potekala v Cankarjevem domu in Slovenskem etnografskem muzeju, festival pa se povezuje tudi z drugimi inštitucijami in društvi (Kinodvor, Pripovedovalski variete ...). Program oblikujejo, vodijo in koordinirajo: Anja Štefan, pesnica, pisateljica in pravljíčarka, Irena Matko Lukan, urednica otroškega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga, in Alenka Veler, urednica mladinskega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga.

V koprodukciji s Slovenskim etnografskim muzejem, Kinodvorom in Radiem Študent
Štihova dvorana, Klub CD

ZLATA PALIČICA

Festival Zlata paličica je bil ustanovljen leta 1993, do 2009 je bil organiziran kot mednarodni bienalni festival tekmovalne narave v kulturnem domu Španski borci v Mostah. Po pripojitvi organizatorja (Gledališče za otroke in mlade Ljubljana) Lutkovnemu gledališču Ljubljana se izmenjuje v programski shemi novega organizatorja z mednarodnim lutkovnim festivalom Lutke, ugotovljeno pa je bilo, da festival nima dovolj izoblikovane lastne usmerjenosti in da dokaj neustrezno izključuje del produkcije za otroke in mlade (ples, lutke).

Lutkovno gledališče Ljubljana se je zato odločilo, da festivalu zastavi jasnejše programske smernice, ki ga bodo umestile na festivalski zemljevid kot prireditev z matičnimi nalogami za področje in stroko ter mu dalo atribut javnega interesa. Programsko vodstvo Lutkovnega gledališča Ljubljana ter vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa sta prišla do spoznanja, da na polju kulturne vzgoje manjka inštitut, ki bi postavlj al standarde za uprizoritvene umetnosti, po katerih bi se vrednotila kakovostna produkcija za otroke in mlade ter bi se ustvarjal most med področjema kulture in izobraževanja. V okviru bienalne festivalske platforme se pripravi seznam priporočljivih vsebin (predstav) za vrtce in šole, obenem pa je takšna prireditev najboljša priložnost za seznanitev tuje strokovne javnosti (selektorji, umetniške vodje) z dosežki slovenske gledališke produkcije za otroke in mlade. V okviru že omenjenega uvajanja standardov kakovosti bodo na festivalu prikazani tudi primeri dobrih izkušenj iz tujine. Festival gledališke produkcije za najmlajše in mlade Zlata paličica tako postaja matična platforma za tujo in domačo stroko – na tej točki in točki refleksivnega dela festivala se z letom 2013 Zlati paličici pridružuje tudi Cankarjev dom kot aktivni koproducent tako na programskem kot izvedbenem področju.

6. 1. 6 KULTURNI BAZAR

Namen celodnevne ga dogodka, ki poteka v sodelovanju med Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter Cankarjevim domom kot izvršnim producentom, je predstavitev kulturnih ustanov za strokovne delavce v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter ljudskih univerzah (ponudba za vrtce, osnovne in srednje šole kot tudi izobraževanje za odrasle oz. za otroke in mladino) ter s tem krepitev zavesti o pomenu kulturne vzgoje ter o možnostih, ki jih omenjene ustanove ponujajo posameznim ciljnim skupinam. V letu 2013 ga bomo vsebinsko in organizacijsko še nekoliko razširili; sam dogodek bo tudi v letu 2013 enodnevna prireditev, imenovali pa bomo stalno delovno skupino, ki bo skrbela za promocijo kulturnega bazara tudi med letom (na posvetih ravnateljev, na regijskih posvetih po dogovoru z Zavodom za šolstvo, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje ...).

Cankarjev dom bo prispeval koncert na temo senzorno oviranih z naslovom Otročje lahko muziciranje v izvedbi Boštjana Gombača in Zlatka Kavčiča po ideji in v režiji Ivane Djilas.

6. 2 USTVARJALNOST MLADIH

TRANSGENERACIJE

Večmedijski festival Transgeneracije je namenjen prikazu gledališke, likovne, video in nekaterih drugih oblik ustvarjalnosti srednješolcev iz vse Slovenije. Njegov cilj so spodbujanje odrske ustvarjalnosti mladih, promocija v širšem, ne zgolj lokalnem okolju, krepitev tovrstnih produkcij in povečanje njihove kakovosti. Osnovno vsebinsko izhodišče je refleksija socialne in drugih problematik srednješolcev, njihov pogled na eksistencialne in eksistenčne izzive tega časa ter prevod

njihovih opažanj v jezike različnih umetniških izrazov, zajetih v programskem okviru festivala. Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih Podob trenutkov, je še vedno namenjena gledališču – ta dejavnost je na srednjih šolah tradicionalno bogata in plodna, kar pa ne pomeni, da so druge umetniške zvrsti v podrejenem položaju. Nasprotno: festival je v celoti zasnovan razvojno, kar pomeni, da želi v prihodnje še okrepiti raznovrstnost žanrov in pestrost umetniških izrazov.

Gledališki del festivala Transgeneracije nastaja z izbiro najboljših prijavljenih gledaliških predstav, ki izrabljajo gledališče kot privilegiran prostor za izražanje lastnih stališč ter za odkrito in sproščeno raziskovanje zapletenih problemov odrasčajočih. Najboljšo predstav bomo – tako kot nekaj let zapored – nagradili z možnostjo ustvarjanja nove produkcije v Štihovi dvorani.

Zasnova programa za festivalni del na področju likovne ustvarjalnosti in videa oz. vizualnih elektronskih medijev v letu 2013 ostaja enako strukturirana in v enakem obsegu kot minula leta.

V letu 2013 načrtujemo 15 festivalskih dogodkov; festival bomo sklenili s podelitvijo priznanj.

Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, Drugo preddverje

MUZIKAL DEČEK IZ DŽUNGLE THE JUNGLE BOY

English Student Theatre (EST) Druge gimnazije Maribor je dijaška gledališka skupina, ki izvaja muzikale v angleškem jeziku; začetna amaterska skupina je zaslovela po vsej Sloveniji. EST izvaja muzikale, znane po svoji odlični izvedbi, scenografiji in kostumografiji. Vključuje predvsem srednješolce, ki izbrani muzikal igrajo dve leti. V več kot dvajsetih letih si je muzikale ogledalo več kot 100.000 gledalcev. EST je gostoval v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Bolzanu in Kruševcu. Večina muzikalov je bila izvajana tudi na Velikem odru Festivala Lent.

Muzikal *The Jungle Boy* (*Deček iz džungle*) je idejno zasnovan po delu *Knjiga o džungli* J. R. Kiplinga. Zgodbe so se ustvarjalci lotili inovativno – v obliki muzikala in jo aktualizirali. Scenarij je torej avtorsko delo, liki in zgodba so prirejeni v skladu z aktualno problematiko, izbor in imena likov so v skladu z indijskim izročilom in poznavanjem indijske kulture.

Muzikal bo namenjen osnovnošolcem, srednješolcem pa tudi odraslemu občinstvu, saj združuje elemente pravljice, problematiko odrasčajoče mladine (iskanje lastne identitete, ljubezen, upiranje avtoriteti) ter glasbo različnih obdobij, ki je blizu različnim generacijam. Zaradi vsebine in razgibanosti pa bo primeren tudi za mlajše otroke.

Glasbeni repertoar je sestavljen iz pesmi različnih muzikalov in popularne glasbe.

Linhartova dvorana

DRUGE PRODUKCIJE

V program bomo vključevali izstopajoče produkcije, nastale na srednjih in drugih (sorodnih) šolah, o katerih se bo pozitivno izrekla kritiška javnost. Dogovori pa so že sklenjeni za letni produkciji Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

Gallusova, Linhartova, Kosovelova dvorana

6.3 HUMANISTIČNI PROGRAMI

O SENCAH / cikel predavanj prof. dr. Marka Uršiča

V predavanjih bo dr. Uršič predstavil fenomen sence in premišljeval o sencah iz različnih zornih kotov: z mitološkega, religijskega, filozofskega, psihološkega, umetniškega in znanstvenega vidika. Senco bo opredelil v širšem pomenu kot podvojitev oziroma repliko neke forme, ki »živi« na drugi, praviloma bolj zastrti ravni resničnosti ...

Naslovi treh predavanj so: *O sencah idej*, *O sencah stvari* in *O sencah svetov*. V prvem predavanju je glavna tema »senčni svet« v Platonovi prisposobi o votlini: s platonskimi sencami v mislih se zgodovinsko sprehodi skozi različne senčne like, od Homerjevih senc v Hadu, prek orfiških svetlih senc – duš ob jezeru Spomina, pa senc v srednjeveški sakralni (krščanski in islamski) arhitekturi, do Dantejevega *Pekla* in Brunove razprave *O sencah idej*. V drugem predavanju opazuje sence v renesančnem slikarstvu, ustavi se pri teoriji sence v Leonardovem *Traktatu*, pa pri sencah v romantični književnosti Edgarja Allana Poeja in Chamissovega *Človeka brez sence*, obišče pa tudi Tanizakijevo *Hvalnico senci*. V tretjem predavanju kritično premišljuje o »presvetljenih« elektronskih sencah v

sodobni virtualni realnosti, o »simulakrih« sociologa in filozofa Jeana Baudrillarda ter o »senčnih svetovih« v sodobnih znanstvenih teorijah »multiverzuma«, zlasti v kvantni fiziki Davida Deutscha.

Kosovelova dvorana

ODKRIJTE SKRIVNOSTI WAGNERJEVIH SVETOV

Ob uprizoritvi opere *Leteči Holandec* v Cankarjevem domu in v letu Wagnerjevega jubileja smo v sodelovanju z Društvom Richarda Wagnerja zasnovali in pripravili cikel več predavanj – ki imajo svojo spoznavno in reflektivno vrednost, nekaj pa je tudi takih, s katerimi bi želeli pripraviti (zlasti mlajše) občinstvo na odrski dogodek. V sodelovanju z Društvom Richarda Wagnerja

Dr. Vlado Kotnik: WAGNERJEVO OBČINSTVO

Predavanje bo obelodanilo nekaj elementov zgodovinske, družbene, kulturne, ceremonialne in ideološke konstitucije Wagnerjevega oziroma wagnerjanskega občinstva, ki je reformističnega skladatelja povzdignilo na pedestal nemške visoke kulture.

Dr. Gregor Pompe: RITUALNOST WAGNERJEVE »POSVETITVENE IGRE« *PARSIFAL*

Ustvarjalnost Richarda Wagnerja prinaša pomembne zarez v logiko operne dramaturgije – v tetralogiji *Nibelungov prstan* je utemeljil svojo obliko glasbenega gledališča, ki je najtesneje povezano z logiko drame, s svojim zadnjim delom *Parsifal* pa se zdi, da je stopil še korak dlje ...

Mitja Reichenberg: WAGNER IN FILM

Na predavanju se avtor osredotoča na Wagnerjevo (izvirno) glasbo ter na to, kakšen pomen in vlogo ima v različnih filmih – prek filmskih odlomkov spoznavamo svet Wagnerjeve glasbe, povezav in interpretacije tako filma kakor tudi čiste glasbene vsebine.

Mitja Reichenberg: WAGNER IN FILMSKA GLASBA

Predavanje obravnava predvsem wagnerjanske prvine pri različnih avtorjih filmske glasbe, njegov *leitmotiv* (vodilni motiv), orkestracijo in idejo Gesamtkunstwerka (celostna umetnina). Filmski odlomki predstavljajo glasbeno-idejno vez med »izvirno« Wagnerjevo glasbo in njegovimi zvestimi filmskimi »posnemovalci«.

Mitja Reichenberg: WAGNER ZA OTROKE (MLADINO)

Na tem predavanju avtor prikaže napačno razumevanje Wagnerjeve glasbe (da je težka, nerazumljiva ...) in prek filmskih odlomkov (npr. Chaplin – *Veliki diktator* in von Trier – *Melanholija*) nagovori šolsko mladino (tretje triletno devetletke, srednje šole).

Dr. Mitja Reichenberg: WAGNER ZA ZAČETNIKE

To predavanje je nekakšno zlitje prejšnjih treh, v katerem se predavatelj sprehodi od pomena Wagnerjeve glasbe v filmu. Ogledali si bomo in poslušali njegove glasbene ideje kot vpliv na razvoj filmske glasbe ter razbili mit o tem, da je Wagnerjeva glasba »pretežka« za razumevanje tega, kar glasba pravzaprav je.

Dr. Jernej Weiss: WAGNER NA SLOVENSKEM NEKOČ IN DANES

Predavanje se v povezavi s kulturno-političnimi spremembami v 19. in 20. stoletju na Slovenskem analitično loteva razlogov za (ne)uprizorjanje Wagnerjevih del in tako skuša opravičiti z nekaterimi žal še vedno aktualnimi stereotipi povezanimi z Wagnerjevo glasbo.

Mag. Tina Žerdin: RICHARD WAGNER IN HARFA

Predavanje bo na podlagi ohranjene pisemske korespondence med Richardom Wagnerjem in nekaterimi slavnimi virtuozmi na harfi iz njegovega časa skušalo pojasniti skladateljevo poznavanje tega orkestrskega instrumenta in njegov odnos do njega.

Kosovelova dvorana

NOVA EKONOMIJA RAZMERIJ: BLIŽNJI/SOSED IN ESISTENCIALNI PREOBRAT; KAKO FILOZOFIRATI PO KIERKEGAARDU?

Cikel ob dvestoletnici rojstva Søren Kierkegaarda

Niz predavanj o Kierkegaardu bo posvečen eksistencialnemu preobratu. Iskanje novih oblik identitete v samem jedru etike vzpostavlja asimetrična razmerja. S Kierkegaardovo pomočjo lahko Vzhodna Evropa prouči in uresniči nove filozofske vidike ter začne s procesom vnovičnega osmišljanja konkretne etike. Med predavatelji bodo najvidnejši filozofi, intelektualci in teologi iz Osrednje in Vzhodne Evrope. V Sloveniji se je Kierkegaardovo mišljenje dodobra uveljavilo s pomočjo številnih prevodov dr. Primoža Reparja, idejnega vodja cikla, zato je kot presečišče različnih evropskih izkušenj idealni prostor za filozofsko srečanje.

Predvideni predavatelji v Cankarjevem domu: Jon Stewart (Danska), Tomaš Halik (Češka), Jamie Turnbull (VB), Elsebet Jegstrup, Martin Beck Matuštič, dr. John D. Caputo (ZDA), Abraham H. Khan (Kanada), Slavoj Žižek, Mladen Dolar, Ivan Urbančič, Valentin Kalan, Tine Hribar, Renata Salecl, Alenka Zupančič, Gorazd Kocjančič (Slovenija).

V sodelovanju s KUD Apokalipsa.

Kosovelova dvorana

SLOVENCİ IN EVROPA / cikel predavanj prof. dr. Jožeta Pirjevca

Slovenecem ni treba dokazovati, da smo vpeti v evropsko zgodovino od trenutka, ko smo se pojavili na njenem prizorišču. Toda, ker se v prejšnjih stoletjih nismo mogli uveljaviti kot politični subjekt, je bila pot do razpoznavnosti v družini evropskih narodov dokaj zapletena. Slovenci smo dolgo časa od Evrope predvsem črpali tiste intelektualne impulze, ki so nam pomagali, da se izoblikujemo kot kulturni osebki. Profesor Pirjavec pa bo v predavanjih osvetlil politično zgodovino Slovencev – s poudarki na kritičnih križiščih, ki so utemljevala zrelost ali spodbujala drznost naroda. Večji poudarek bo namenjen zdajšnji evropski gospodarski in politični uniji, v kateri smo se Slovenci skupaj z drugimi narodi znašli na pogorišču – v prvi vrsti idej. Po propadu komunizma in neoliberalističnega kapitalizma je treba začeti znova – bomo Slovenci v procesu, ki odpira novo poglavje v zgodovini kontinenta in sveta, znali ustvarjalno sodelovati? Naša zgodovinska izkušnja pravi, da bomo, meni dr. Pirjavec, naš trenutni položaj govori drugače ...

Klub CD

REFLEKSIJE SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI

Cikel ponuja model, v katerem se umetniška praksa prepleta s teorijo: odpirajo se diskurzi, vprašanja in pogledi ustvarjalcev, teoretikov, gledalcev in ljubiteljev sodobnih umetniških praks. V središče postavljamo sodobne scenske in interdisciplinarne oblike umetnosti ter jih poskušamo umestiti v presečišče (sodobnih) kulturnih, družbenih in estetskih tokov. Obiskovalcem skozi predavanja, delavnice, praktično delo in živahne debate posredno omogočamo, da odprejo svojo kritično pozornost z različnimi umetniškimi in teoretičnimi intervencijami. Cikel bo organiziran kot prostor raziskovanja, kot kontinuirana obravnava aktualnih tem, kot nehierarhični izobraževalni model, v središče katerega sta postavljena kolektiv in samoizobraževanje, saj se skozi te poveča horizontalnost produkcije, izmenjava in distribucija znanja. Ponujamo polje za ustvarjanje konteksta hibridnega, interdisciplinarnega znanja iz sodobne kulture/umetnosti, ki se odziva na aktualno umetniško in teoretsko produkcijo.

V letu 2013 bomo povabili avtorje odmevnih študij o umetniških projektih, ki tematizirajo vprašanje časa; to so: Adrian Heathfield, profesor na univerzi Roehampton, London, Velika Britanija (avtor knjige *Out of Now*, monografije o izjemnem delu tajvanskega umetnika Tehching Hsieha); Claire Bishop, profesorica na Univerzi CUNY v New Yorku (avtorica knjige *Umetni pekli*); Bojana Kunst, profesorica na Univerzi v Giessnu (avtorica knjige *Umetnik na delu*); Joe Kelleher, profesor na univerzi Roehampton, London, Velika Britanija (avtor knjige *Theatre and Politics*).

M3,4

SMISEL SOCIALNEGA IN ČLOVEKOVE PRAVICE: HEDNIKEP, ETNIČNOST, SPOL IN SPOLNA USMERJENOST V SLOVENSKI DRUŽBI

Cikel predavanj se bo ukvarjal z aktualnimi temami socialnega in človekovih pravic s posebnim poudarkom na področjih, ki so pogosto zanemarjena, ljudje pa objekti diskriminiranja. Ta področja so tema ljudi z ovirami, etnične manjšine, ženske s psihiatrično diagnozo in ljudje, ki živijo v istospolnih skupnostih. Cikel predavanj bo predstavil ugledne predavateljice, ki bodo obravnavale najnovejše slovenske raziskovalne rezultate, ki jih bodo primerjale z mednarodnimi. Predavateljice bodo odprle kritične teme za širšo diskusijo in javno debato. Cikel je primeren za vse, ki se ukvarjajo s področji družboslovja, medicine, dela z ljudmi, za nevladne organizacije, študentke družboslovnih in humanističnih smeri ter za načrtovalce javne politike.

Vodja cikla in uvodničarka: prof. dr. Darja Zaviršek.

Seznam predavateljic in tem:

- Elena Pečarič: Hendikep in človekove pravice: ali se v Sloveniji uresničuje Konvencija o pravicah ljudi z ovirami
- Dr. Jelka Zorn in dr. Uršula Čebren: Pribežniki, izbrisani, nedokumentirani migranti ob potici in oreh: ko pride tujec
- Dr. Irena Rožman: Reprodukativne pravice marginaliziranih skupin
- Dr. Mojca Urek, dr. Petra Videmšek in prof. dr. Darja Zaviršek: Vpliv nasilja na duševno zdravje žensk
- Špela Urh, Natalija Đokič in Lili Zupančič: Rominje in človekove pravice
- Darja Zaviršek: Ko pripovedujejo otroci: izkušnje otrok iz mavričnih družin v družini in šoli
- Ana M. Sobočan: Ko pripovedujejo starši: izkušnje staršev v mavričnih družinah

M3,4

DELAVNICA MARKA POGAČNIKA

V letu 2013 praznuje Pogačnikova Delavnica o prostoru v CD, kot se je prvotno imenovala, trideset let obstoja. Zato bodo teme tega jubilejnega leta zaznamovane z retrospektivnim pogledom. Ta pomeni, da bo treba pregledati celoten proces oblikovanja predstave o večrazsežnem prostoru kot osnovni temi delavnice. Gre za podoben proces kot v renesansi, ko so umetniki z uvedbo perspektive spremenili človekovo videnje resničnosti. Druga tema delavnice je dopolnilna, namreč kako se ob tej spremembi preobraža tudi odnos do človekovega notranjega, psihičnega prostora in časa.

Štihova dvorana

POZITIVNA PSIHOLOGIJA / cikel predavanj

Pozitivna psihologija – na tisoče let stara misel in filozofsko vprašanje »Kaj je to dobro življenje?« ter mlado področje psihologije, ki se je postopoma začelo razvijati po drugi svetovni vojni ... Je odgovor na klasično psihologijo, ki se ukvarja s človekovimi problemi in njihovim reševanjem? Je korak naprej od preučevanja nevroz, psihoz, kliničnih simptomov, razvojnih zastojev in temnih plati človekove osebnosti? Pozitivna psihologija raziskuje človekove vire in moči. Odkriva, kako človek razvija ustvarjalnost, pogum, zanos, upanje, pozitivna čustva, pozitivna prepričanja, duhovnost, optimizem in še bi lahko naštevali. V središču pozornosti pozitivne psihologije so svetle plati človekove osebnosti. Glavno vprašanje pozitivne psihologije je, kako prispevati h kakovosti posameznikovega življenja.

In ravno tem vsebinam bo namenjen cikel štirih predavanj o pozitivni psihologiji. Udeleženci bodo skupaj s predavatelji skozi dialog raziskovali področja pozitivne psihologije, spoznavali tehnike nadzorovanja svojih vedenj in občutkov ...

Predavali bodo: dr. Aleksander Zadel (uvodno predavanje *Pozitivna psihologija* – več tisoč let stara misel in mlada veja psihologije); dr. Ana Arzenšek (*O sreči*); dr. Matej Tušak (*Prevzemimo nadzor nad svojim vedenjem, občutki*); dr. Eva Boštjančič (*Začnimo pozitivno razmišljati*) in mag. Robert Kržišnik (*Pozitivni potencial otroškega »teženja«*).

Kosovelova dvorana

MESTO ŽENSK – 19. MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNIH UMETNOSTI

Tematsko vodilo leta 2013 razpira problematiko javnega prostora v sodobni urbani, globalizirani družbi ter poleg vprašanj medrazredne solidarnosti in dialoga zasleduje tudi odnos državljanov ne le do lastnega položaja v javnem prostoru in položaj *javnega* v njem, pač pa tudi družbeno-ekonomske in politične pritiske, ki jim tovrsten odnos do (privatizacije) javnega prostora ustreza.

Ob tem se bomo festivalski snovalci – producent Društvo za promocijo žensk v kulturi in koproducent Cankarjev dom – osredotočili na povezavo med vprašanjem spola oziroma spolne identitete, obenem pa bo program v posameznih delih bolj specifično prevpraševal tudi povezave med javnim prostorom in etnologijo, antropologijo ter umetnostjo; pomen javnega prostora ter njegove (ne)dostopnosti posameznim (neprivilegiranim) družbenim skupinam (starejši, hendikepirani, brezdomci ...); razpirali bomo tudi vprašanje povezave javnega prostora in »političnih« akcij v njem (demonstracije, protesti) ter koliko je to v tem času še aktualno glede na to, da je globalizirani svet tudi čedalje bolj virtualiziran.

Cankarjev dom bo tudi v letu 2013 pri zasnovi ter izvedbi programa Mesta žensk odigral vlogo aktivnega producenta, med drugim humanistični in literarni program načrtuje v okviru festivala pet dogodkov.

M3,4

MUZEOFORUM

V letu 2013 bomo v sodelovanju s Slovenskim muzejskim društvom organizirali dve omizji.

M1

DRUGA PREDAVANJA IN OKROGLE MIZE

V okviru humanističnega programa načrtujemo, da se bomo tako kot v minulih letih z okroglimi mizami in javnimi tribunami odzivali na kulturno in družbeno dogajanje. Nekaj terminov je prostih tudi za potopisna in alpinistična predavanja ter predavanja nekaterih stanovskih društev, s katerimi redno sodelujemo (npr. Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo). Ker nas vsako leto preseneti takšen ali drugačen zanimiv predlog za predavanja različnih vsebin, zagotovimo v letnem programu tudi nekaj odprtih terminov. Poleg tega humanistični program sodeluje pri pripravi manjših »spremljav« drugih programov v hiši (tako na primer pripravljamo predavanja režiserjev, ki gostujejo v okviru Gledališkega programa, ali pogovore z njimi, če ti napovejo svoj prihod; sem sodijo tudi predavanja ob glasbenih dogodkih, filmskih festivalih idr.).

Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, M in E

6. 4 LITERARNI PROGRAMI

LATINSKA AMERIKA TREH LITERARNIH GENERACIJ

Trije pisatelji treh generacij v Slovenijo prihajajo iz eksotičnega trikotnika Srednja Amerika–Karibi–Južna Amerika in nam s svojimi življenjskimi zgodbami, še bolj pa z literarnimi fikcijami dokazujejo, da je Latinska Amerika precej več kot le magični realizem. V tem delu sveta ljudje izgubljajo politični položaj in domovine, hkrati pa jim literatura omogoča, da potujejo v zanje popolnoma neznane kraje. Nihče od trojice še nikoli ni bil v Sloveniji, niti Eduardo Sánchez Rugeles, ki je naši prestolnici že postavil literarni spomenik.

Sergio Ramírez (1942) je eno največjih literarnih imen sodobne Latinske Amerike. S svojim bogatim opusom sodi tudi med najvplivnejše intelektualce tega kontinenta. V letu 2013 bo praznoval 70-letnico rojstva in 50-letnico literarnega delovanja, jubileja pa so praznovali tako v njegovi rodni Nikaragvi kot tudi drugje po svetu. Ramírez je bil nekoč nasprotnik diktature Somoze in nato aktivni udeleženec sandinistične revolucije, saj je bil po njeni zmagi celo podpredsednik države. Kot pravi intelektualec je nato do nekdanjih sandinistov, ki jih zanima samo še oblast, zavzel potrebno distanco in danes sodi med glavne kritike aktualnega režima v državi. Ravno zaradi tega ima njegova beseda veliko moč, pa če gre za javne nastope ali le literaturo, h kateri se je vrnil po političnem udejstvovanju. Njegov

najnovejši roman *Ubežnica* se dogaja v sosednji Kostariki in je že postal velika uspešnica. V slovenščino imamo doslej preveden samo njegov roman *Si se ustrašil krvi?*. Sergio Ramírez je nedvomno eno osrednjih imen latinskoameriške literature. Pomembna je tudi njegova vloga profesorja na zasebni novinarski šoli Gabriela Garcíe Márqueza v kolumbijski Cartageni.

Daína Chaviano (1957) je bila rojena v Havani in bila že na Kubi ena najpomembnejših pisateljic znanstvene fantastike. Njeno prvo knjigo *Svetovi, ki jih imam rada* so leta 1980 v manj kot dveh mesecih prodali v več kot dvesto tisoč izvodih. Leta 1990 se je odločila za prostovoljno izgnanstvo in naselila v Miami, na Kubi pa jo je režim izbrisal iz zgodovinskega spomina, saj njenega imena v literarni zgodovini ne omenjajo več. Daína Chaviano sodi med glavne predstavnike latinskoameriške in še posebej kubanske literature, njena literarna vrednost pa je predvsem v tem, da v njeni literaturi ni mogoče zaznati neposrednega obračunavanja z režimom, čeprav je tovrstno kritičnost ves čas mogoče čutiti. V svetu je zaslovela z romanom *Moški, ženska, lakota* (*El hombre, la hembra y el hambre*) za katerega je leta 1998 v Španiji dobila prestižno nagrado azorin, kmalu za tem pa so ji ga izdali še v Nemčiji.

Eduardo Sánchez Rugeles (1977) iz Venezuele sodi v najmlajšo literarno generacijo. Tudi on živi v zdomstvu v Madridu, vendar ga v Evropo ni pripeljala politika, ampak tako kot večino mladih iz njegove generacije potrebe po delu in izkušnjah. Izdal je že tri romane, zadnji z naslovom *Liubliana* pa je prava literarna uspešnica, saj so ga v Venezueli že dvakrat ponatisnili in prodali več tisoč izvodov. Tudi Rugeles nam z literaturo odpira poglede na aktualni svet, v katerem se med drugim za humanitarnimi organizacijami skrivajo sumljive trgovine z belim blagom, mladina pa v globalizmu zapušča svojo domovino, v tujini ustvarja uspešno kariero, a ostaja s spomini na nekdanjo srečno in brezskrbno mladost. Roman z za nas zanimivim naslovom *Ljubljana* govori o Venezuelcih in njihovi domovini, naša prestolnica pa se v njem pojavi v ključnem trenutku.

Klub CD

FESTIVAL ZGODBE – FABULA 2013

Mednarodni literarni festival

Festival Literature sveta – Fabula bo v letu 2013 praznoval že deseto obletnico obstoja. Fabula je doslej v Ljubljano privabila nekatera največja pisateljska imena na svetu, med drugimi Nobelovo nagrajenko za literaturo Herto Müller ter literarne velikane Jonathana Franzena, Pera Olova Enquista, Niccolòja Ammanitija, Amitava Ghosha in Hanifa Kureishija. Začetek pomladi v slovenski prestolnici tako vedno znova zaznamuje pester niz literarnih dogodkov, med katerimi so vselej v ospredju gostovanja vrhunskih pisateljev z vsega sveta, poleg tega pa se ljubitelji literature v tem času lahko udeležujejo številnih okroglih miz, simpozijev in pogovorov s priznanimi literarnimi ustvarjalci ter strokovnjaki iz Slovenije in tujine. Tudi v prihajajoči sezoni bomo z obilico literarnih dogodkov poskrbeli, da bo ljubljanska pomlad čim bolj literarno obarvana.

V koprodukciji s Študentsko založbo.

Klub CD, M3,4,

LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA-ŠPANJA

Niz javnih pogovorov med pisatelji obeh držav, ki so zasnovani na skupnih interesih in aktualnih vprašanjih v literaturi in umetnosti ter kulturi nasploh. Namen večerov je obogatiti vzajemno znanje o literaturi, miselnosti in kulturi obeh držav, razpravljati o žgočih, za javnost pomembnih temah in jim zagotavljati odmevnost.

V uvodu bosta sodelujoča avtorja, slovenski in španski, prebrala kratka odlomka iz svojih knjig, sledil pa bo vodeni pogovor med avtorjema in občinstvom.

Vabljeni gosti:

24. 1. 2013: Espido Freire, Aleš Čar; moderirala bo: Mojca Kumerdej

18. 4. 2013: Jaume Cabré, Maja Haderlap; moderiral bo: Ivo Svetina

V sodelovanju z veleposlaništvom Kraljevine Španije in Društvom slovenskih pisateljev, Univerzo v Ljubljani – Oddelkom za španski jezik in Združenjem založnikov Slovenije
Klub CD

KNJIGE MOJEGA ŽIVLJENJA

Andrej Capuder je bil vse življenje zavezan knjigam. Bral jih je, prevajal, razlagal in tudi pisal. Zato je razumljivo, če se sedaj, ko si daje na ramo sedmi križ, s hvaležnostjo ozira nazaj h knjigam, ki so delile z njim življenje in bile nekako njegova usoda. Javnosti jih namerava predstaviti na štirih predavanjih, ki naj bi povzela štiri življenjske dobe: Deček – Mladenič – Mož – Starec. Naslovi že sami govorijo o vsebini: Karl May in Jules Verne, Sienkiewicz in Alexandre Dumas, Tolstoj in Dickens, nato pa še drugi, z vse večjim pomenom in s filozofskim obzorjem: Kierkegaard in Bergson, Pascal in Baudelaire, Don Kihot in Unamuno, Ernesto Sabato in Gabriel Marquez. In seveda Dante, *Božanska komedija*, zvesta spremljevalka v navdihu in umetniški obliki.

Predavatelj bo skušal biti hkrati poučen in nazoren, dovolj strokoven in oseben, vselej s ščepcem humorja in ironije, po kateri je postal znan med Slovenci. V naši računalniški dobi, ko knjiga izgublja vrednost in se v poplavi tiskane besede izgublja čut za »dobro, lepo in pravo«, utegnejo biti predavanja Andreja Capudra, nekdanjega profesorja na romanistiki, književnika, politika in diplomata, nekakšen poskus odkrivanja izgubljenega raja, ko je človeštvo še verjelo pisani besedi, jo spoštovalo in se po njej ravnilo.

Klub CD

KRITIKOVO OKO

Povprečni ocenjevalec umetnosti je danes študent drugega letnika, ki si s kritiko služi žepnino in upa, da bo napredoval v novinarja kakšne bolj resne redakcije ... Kriteriji so tako poljubni, zdi se, kot da vsaka nova kritiška generacija izumlja toplo vodo, pa s tem ne mislimo nekaj uveljavljenih, klanovsko nepripadajočih mlajših (pretežno) krikov z okusom in pogumom ... Ravno zato je morda toliko bolj pomembno odpiranje novih pristopov in prostorov za premislek o zadevah literature. Referenčna predstavitev literature v referenčnih ustanovah na način, ki na prvi pogled morda res vrača literaturo v inštitucije, vendar s tem tja, kjer je prostor izprazen.

Zato v letu 2013 odpiramo prostor »rezidenčnemu kritiku« Mateju Bogataju, ki bo s predstavitvami in kritičnim vrednotenjem desetih izbranih novih literarnih del (izvirnih ali prevedenih) obogatil literarni program Cankarjevega doma. O načinu predavitve se še dogovarjamo (bodisi pano bodisi literarni dogodek).

Prvo preddverje

VILENICA V LJUBLJANI

Med 10. in 15. septembrom 2013 bo potekal že 28. mednarodni literarni festival Vilenica. Festival ima svoj sedež in večino dogajanja na Krasu, a širi svoje delovanje po vsej Sloveniji in v Severno Italijo. Zadnjih nekaj let uspešno sodeluje z našo ustanovo, v kateri pripravi nekaj osrednjih festivalskih dogodkov. V maju 2013 bo to predstavitev *Antologije sodobne švicarske književnosti*, ob kateri bomo v Ljubljano povabili Adolfa Muschga, Erico Pedretti in Pedra Lenza. Festivalsko dogajanje se bo nadaljevalo v začetku septembra s predstavitvijo novega prevoda romanov Davida Albaharija, nagrajenca Vilenice 2012, predvečerom Vilenice 2013 in okroglo mizo o sodobni švicarski književnosti. Na njej bodo nastopili: Urs Widmer, Ilma Rakusa, Lukas Bärfuss, Michel Layaz in Arno Camenisch.

Klub CD

LITERARNI VEČER DRUŠTVA SLOVENSKEH PISATELJEV

Na že tradicionalnem branju se bodo ob slovenskem kulturnem prazniku v Cankarjevem domu predstavili z živo in živahno besedo slovenski literarni ustvarjalci. Program nastaja v organizaciji in v izboru Društva slovenskih pisateljev.

Klub Lili Novy

LITERARNI VEČER DRUŠTVA SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV

Tradicionalni decembrski večer branja najnovejše prevodne literature.

Štihova dvorana

PRED IZIDOM IN OB NJEM

Tudi v letu 2013 bomo predstavljali novosti nekaterih založb, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in zainteresirano javnostjo.

Klub Lili Novy, dvorane M in E

PRILOŽNOSTNE PRIREDITVE OB SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU

Kulturnovzgojni in humanistični program vsako leto v dogovoru z organizacijskim odborom knjižnega sejma pripravi niz mladinskih in literarnih prireditev, ki predstavljajo »dodano vrednost« sejemskemu in obsejemskemu dogajanju in privabijo v Cankarjev dom številne mlade obiskovalce.

7 RAZSTAVNI PROGRAM

Izrazito večdisciplinarni razstavni program Cankarjevega doma še naprej sledi ustaljeni programski zasnovi, ki se tudi v obdobju nove strategije 2012–17 verjetno ne bo dosti menjala, saj upošteva vse glavne smernice, kot so uveljavljanje različnih likovnih zvrsti, umetniška kakovost in aktualnost izbranih avtorjev ali skupinskih razstav, zastopanost slovenskih umetnikov in velika dostopnost razstavnih projektov.

Poleg tega razstavni program CD v skladu s poslanstvom kulturnih centrov iz leta v leto razvija izrazito povezovalno in združevalno dinamiko sodelovanja med najrazličnejšimi, manjšimi in večjimi, slovenskimi in tujimi kulturnimi subjekti, s katerimi uresničuje vrsto kulturno in strokovno izzivnih koprodukcij. Med programskimi stalnicami v letu 2013 pripravljamo bienalno razstavo Arhitektura – Inventura, vseslovenski natečaj za fotografijo leta revije EMZIN in vključevanje med prireditve jubilejnega, 30. grafičnega bienala Ljubljana. Zlasti pomembno je dejstvo, da izvedbo projektov omogoča tudi številnim asociacijam z različnih področij vizualne umetnosti: Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov, Društvu oblikovalcev Slovenije, Društvu arhitektov Ljubljana in Slovenskemu društvu likovnih kritikov ter s tem prispeva k razvoju njihove dejavnosti, družbenemu uveljavljanju oziroma vidnosti v javnosti. Ne nazadnje se razstavni program kooperativno in smiselno povezuje tudi znotraj hiše z drugimi umetniškimi področji Cankarjevega doma, tokrat z razstavnim projektom ob ljubljanskem Jazz festivalu in ljubljanskem filmskem festivalu ter z manjšimi tematskimi postavitvami ob različnih dogodkih.

Razstavni program CD je izrazito odprt tudi v razvijanju odličnega sodelovanja s številnimi strokovnjaki različnih generacij (Brane Kovič, dr. Andrej Smrekar, Andrej Medved, Nevenka Šivavec, dr. Petja Grafenauer, Boris Gorupič, Jan Babnik, Miha Šalehar, Eugen Borkowsky, dr. Nadja Gnamuš, Andrej Hrausky, Maja Ivanič, dr. Tonko Maroevič in številni drugi) ter javnimi in nevladnimi zavodi – ustanovami (Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Obalne galerije Piran, Zavod FAIR, Zavod za kreativno produkcijo EMZIN, Slovenska kinoteka, Mednarodni grafični likovni center Ljubljana, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, Združenje fotografov Istre in drugi).

Sicer glavno vodilo programa ostaja umetniška izjemnost, težišče pozornosti je pogosto usmerjeno tudi na kulturološki pomen izbranih projektov. Pri snovanju letnega programa poskušamo enakovredno uvrščati razstave slovenske in tuje umetniške produkcije, samostojne in skupinske, pregledne in tematske razstave, medtem ko pri izbiri posameznih – še posebej fotografskih – projektov sledimo najrazličnejšim avtorskim poetikam in tehnični raznovrstnosti. Fotografe v glavnem vabimo k sodelovanju, odločamo se tudi med prijavljenimi projekti: poleg uveljavljenih avtorjev redno predstavljamo mlajše, inovativne ustvarjalce. V letu 2013 bomo gostili 7 samostojnih (od tega 3 tuje) in 4 skupinske (od tega 1 tuja) fotografske razstave.

Že lani smo morali prekiniti »tradicijo« vsehstransko (in zlasti finančno) zahtevnih mednarodnih projektov, ki so v zadnjih letih zaznamovali prvo polovico leta, zato se osredotočamo na koprodukcije slovenskih likovnih projektov. Zaradi finančne negotovosti je malo bolj ohlapno načrtovana druga polovica leta, saj bomo morda morali projekte terminsko podaljševati in tako zmanjšati njihovo število. Zlasti na fotografskem področju se vse rezervacije lahko polnijo z imeni s čakalnega seznama za obdobje 2014/15.

Za razstave v Galeriji CD pripravljamo redno in izredno vodenje, še posebej za tiste projekte, ki imajo hkrati lahko tudi izrazito didaktični značaj. Navezovanje stika s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija oddelek za stike z javnostjo z zunanjimi sodelavci, v dogovoru z razstavnim programom in ob njegovi strokovni podpori. Na razstave zunaj Galerije CD – teh je seveda največ – je vstop prost oziroma brezplačen, zato je dostopnost tovrstnih programov v naši hiši na najvišji mogoči ravni.

V programsko leto 2013 smo uvrstili 20 razstav in 17 manjših postavitev, skupaj 37 projektov s področja vizualne umetnosti, ter več spremljevalnih programov strokovno izobraževalnega značaja.

7. 1 LIKOVNA UMETNOST

Od 6. marca do 26. maja 2013 *Galerija CD*

Bogdan Borčič / Sprehajanje po ateljeju

Borčič (r. 1926) sodi v najstarejšo generacijo slikarjev v Sloveniji, ki še vedno polno in hkrati povsem razbremenjeno ustvarjajo. Njegova življenjska in umetniška pot (r. 1926 v Ljubljani) je bila razgibana in vznemirljiva, vse od študijskih let prek trpke vojne izkušnje do povojnega razvijanja avtorske identitete. Tako za svoje slikarsko kot grafično delo je Borčič prejel vse najvišje slovenske nagrade, nemalo tudi mednarodnih, vrsta samostojnih in skupinskih razstav pa je skorajda nepregledna. Po besedah Tomaža Brejca je Borčič izoblikoval eno najbolj avtentičnih različic abstrakcije v slovenskem slikarstvu. Razstavljena platna, nastala v zadnjem obdobju 2010–12, pomenijo premišljene znakovne kompozicije, ki so po *Znakih* in *Vratih* sedaj posvečene *Stolom*, v katerih nadaljuje meditacijo o strukturi slikovnega polja.

Rojen 26. septembra 1926 v Ljubljani. Na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani je študiral slikarstvo. Diplomiral je leta 1950 pri profesorju Gojmirju Antonu Kosu. Slikarsko specialko je končal leta 1951 pri profesorju Gabrijelu Stupici. V letih 1958–59 se je izpopolnjeval v Parizu pri grafiku Johnnyju Friedlaenderju. Nagrado Prešernovega sklada je prejel leta 1965, Jakopičevo nagrado leta 1982 in Prešernovo leta 2005. Živi in ustvarja v Slovenj Gradcu.

Besedilo za razstaveni katalog piše dr. Andrej Smrekar.

Razstavo in katalog pripravljamo v sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki.

Od 5. junija do 25. avgusta 2013 *Galerija CD*

Ivo Prančič / PA.SLIKA

Prančič (r. 1955 v Ljubljani) je leta 1982 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Gustavu Gnamušu. Dve leti pozneje je pri istem profesorju končal še slikarsko specialko. Kot samostojni umetnik živi in ustvarja v Ljubljani. Poleg rednih samostojnih predstavitev v vseh večjih galerijah v Sloveniji je reden gost razstavnih prostorov Avstrije, posebej na Koroškem, razstavljal pa je tudi na Hrvaškem, v Črni gori ter na skupinskih razstavah do Francije in Kitajske. Za svoje delo je leta 2001 prejel nagrado Prešernovega sklada. Prančič je nedvomno ena od osrednjih umetniških osebnosti svoje generacije v Sloveniji, zanj je Jure Mikuž zapisal, »da potrpežljivo gradi prepričljive in pretresljive slike, ki se vpenjajo v brezčasno zakladnico likovnega«. Ob izidu obsežne publikacije dosedanjega ustvarjanja z besedili Andreja Medveda, Nadje Gnamuš in dr. Tonka Maroevića se bo Prančič predstavil s ciklom najnovejših slikarskih del.

Razstavo in obsežnejšo razstavno publikacijo pripravljamo v sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki in Obalnimi galerijami Piran.

Od 12. junija do 12. julija *Prvo preddverje*

Tematska likovna razstava ob 4. mednarodnem filozofskem simpoziju Miklavža Ocepka z naslovom Nova Oikonomija odnosov: bližnjik in eksistencialni obrat

Simpozij je posvečen 200-letnici rojstva filozofa Kierkegaarda

Zasnova razstavnega projekta je v nastajanju. Koordinator projekta: dr. Primož Repar

V sodelovanju z umetniškim društvom Apokalipsa

Od 14. septembra do 24. novembra 2013 *Galerija CD*

30. grafični bienale

Jubilejni 30. grafični bienale bo na ogled v Mednarodnem grafičnem likovnem centru, Moderni galeriji, Jakopičevem sprehajališču, Galeriji Cankarjevega doma in Galeriji Jakopič. Organizator 30. grafičnega bienala je Mednarodni grafični likovni center.

Razstava v Galeriji Cankarjevega doma bo predstavila zgodovino Mednarodnega grafičnega bienala od njegovih začetkov do danes. V poklon prireditvi ob njeni častitljivi obletnici bo iz arhivov izbrskala televizijske posnetke, osebna pričevanja in spomine, pisma in druge dokumente, ki razkrivajo potovanje Bienala skozi desetletja njegovega obstoja. Ključni del razstave bodo grafike, izbor del z bienalnih razstav minulih desetletij. Razstavo kurira dr. Petja Grafenauer.

30. grafični bienale v Ljubljani bo raziskoval ideje o evoluciji in izumiranju. Izpostavil bo skrito vzdržljivost in preobrazbe, ki jih je preživelo razširjeno področje grafike v drugi polovici prejšnjega stoletja. V tem času so se nekateri mediji razvili in prilagodili, da bi ohranili svojo uporabnost, drugi pa so postali primitivni, sprijaznjeni s pozabo. Pospešeno izginjanje nekaterih priljubljenih mehanizmov je občasno vzbudilo nostalgijo po zastarelih metodah oziroma sodobno angažiranost po obujanju tradicionalnih tehnik. Oživljanje starodobnih postopkov in oblik je okrepilo poligrafični teren in povežalo delo umetnikov z vsega sveta.

Kuratorica 30. grafičnega bienala v celoti je dr. Deborah Cullen. V projekt se že tradicionalno vključujemo v tesnem sodelovanju z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom.

Od 12. decembra do 10. februarja 2012 *Galerija CD*

Sodobna švicarska umetnost

Razstavo sodobnih švicarskih umetnikov, ki jih v slovenski javnosti ne poznamo dovolj, želimo pripraviti v okviru širšega programskega sklopa, ki naj bi osvetlil različna področja sočasne umetniške ustvarjalnosti v Švici. Celotni projekt je še v nastajanju.

Koordinator: Jurriaan Cooman

V sodelovanju s švicarskim mednarodnim projektom Culture Scapes iz Basla in švicarskim veleposlaništvom v Ljubljani.

Če švicarskega projekta ne bomo zmogli uresničiti, bomo pripravili razstavo slovenskega avtorja ali tematsko skupinsko razstavo s slovenskimi umetniki.

Likovni kritiki izbirajo / ciklus vizualnih postavitev *Prvo preddverje*

Novi stalni prostor za postavitve LKI v Prvem preddverja je bil v letu 2012 dobro sprejet, tako med umetniki – razstavljavci kot v javnosti.

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov nadaljujemo predstavitve pod skupnim imenom Likovni kritiki izbirajo. Prireditel nadaljuje stalnost nekdanjega odmevnega projekta Likovno

delo meseca, predstavitve so usmerjene k mlajšim ali manj razvpitim likovnim umetnikom in njihovi širši uveljavitvi. Projekt koordinira umetnostna zgodovinarica Alenka Trebušak, tajnica društva, vodi pa ga predsednik društva Boris Gorupič.

7. 2 ARHITEKTURA IN OBLIKOVANJE

Od 7. januarja do 3. februarja 2013 *Prvo preddverje*

Arhitektura = Sodobna slovenska arhitektura

Razstava Arhitektura = predstavlja pomembnejše projektne dosežke slovenske arhitekturne produkcije zadnjih petih let z željo, da bi z njo uveljavili teoretični in miselni okvir pojma sodobna slovenska arhitektura. Zato je razstava zasnovana večplastno, s poudarkom na arhitekturni kakovosti, ki se skriva v intelektualni strukturi posamezne stavbe. Ta je sicer težko merljiva, opredeljujejo jo različni kriteriji, kot so izvirnost zasnove, celovitost, jasnost, skladnost, ustreznost, prepričljivost. Ti kriteriji merijo na arhitekturno kompleksnost in razkrivajo ustvarjalno moč avtorja – arhitekta: in prav doslednost zasnove je to, po čemer se boljša arhitektura razlikuje od povprečne, in kar je logičen kriterij tudi za izbor in koncept razstave. Ob razstavi bo izšel vodnik po slovenski arhitekturi.

Projekt pripravljajo Fakulteta za arhitekturo v Mariboru, revija AB in galerija Dessa v sodelovanju z Evropsko prestolnico kulture 2012.

Od 13. februarja do 7. marca 2013 *Velika sprejemna dvorana*

Arhitektura – inventura 2010–12 / Bionalna pregledna razstava članov Društva arhitektov Ljubljana

Veličina in moč naroda sta se v zgodovini odražali z arhitekturo. Veliki vladarji in voditelji so gradili svoje arhitekturne simbole in rušili spomenike svojih nasprotnikov, s tem so gradili civilizacijo in identiteto svojega naroda ali uničevali, kar je bilo tujega.

Kakšna sta danes simbolna moč in pomen arhitekture? Kakšna je njena vloga v sodobni družbi? Ali politika danes še potrebuje arhitekturo in kulturne simbole? Identiteto? ... Kakšno arhitekturo gradimo v Sloveniji? In ali gradimo preveč?

Pregledna razstava članov Društva arhitektov Ljubljane prikazuje večji del slovenske arhitekturne produkcije zadnjih dveh let. Razstavljeni arhitekturni dosežki obenem ponujajo tudi svojevrstne odgovore na nekatera zgornja vprašanja.

Bionalno razstavo koordinira predsednica društva Maja Ivanič, postavitev pa že tradicionalno pripravlja arhitektka Sonja Miculinič.

Od 11. septembra do 13. oktobra *Mala galerija*

Izbor Selection

Razstava bo obsegala študentske projekte Oddelka za vizualne komunikacije Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani. Prikazala bo različne pristope k oblikovanju skozi analizo in raziskovanje, tako na vsebinskem kot tudi na likovnem področju, do končnih izdelkov na različnih področjih vidnih sporočil.

Zasnovo razstave bo pripravil prof. Radovan Jenko, ki je tudi koordinator celotnega projekta.

V sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, Univerza v Ljubljani.

Oblikovalska identiteta / ciklus 8 predstavitev Prvo preddverje

Ciklus uspešno poteka že drugo leto, od lani v novem, prenovljenem Prvem preddverju. Predstavili se bodo izbrani oblikovalci, ki delujejo v sekcijah za vizualne komunikacije, industrijsko oblikovanje, unikatno oblikovanje ter scenografijo in kostumografijo.

Rezimeje najboljših stvaritev ali trenutno ustvarjanje bodo v prvi polovici leta predstavili: Anka Štular, Danijela Grgič, Bela Bela, Renata Bedene, Nataša Šuštaršič Plotajs, Sanja Jurca, Marjan Žitnik in Nina Zidanič.

Koordinatorica projekta je Andreja Čeligoj. V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije.

7.3 FOTOGRAFIJA

Od 23. januarja do 24. februarja 2013 *Mala galerija*
Herbert Nussbaumer / Vodne zgodbe in druge slike
Water Tales and other paintings

Študiral je elektroniko in nadzorne sisteme na Dunaju, kjer Nussbaumer (r. 1951 v avstrijskem Lienzu) živi in dela od leta 1969. Od 1988 se intenzivno predaja umetniški fotografiji in raziskovanju različnih fotografskih metod, navdih išče pri klasični umetniški fotografiji in abstraktnem slikarstvu. Od leta 1993 se predstavlja samostojno ter v okviru skupinskih razstav v Avstriji in v tujini. V svojem fotografskem delovanju Herbert Nussbaumer od vsega začetka sledi umetniškim smernicam, ki omogočajo ustvarjanje novih načinov zaznavanja. Z leti je avtor postal bolj dovzeten za nasprotje med subjektivnostjo in objektivnostjo. Gledalca vodi v ustvarjanje lastne, individualne stvarnosti in ga ob življenju v fotografsko delo rahločutno spodbuja k poglobljenemu razmišljanju o pomenu resničnosti. Razstava *Vodne zgodbe in druge slike* vključuje dela, ki so jih navdihnili vodna obrežja Tihega oceana ob zahodnoameriški obali.

Od 5. februarja do 5. marca 2013 *Prvo preddverje*
Natečaj za fotografijo leta revije Emzin 2013

Tradicionalni vseslovenski fotografski projekt uveljavlja fotografijo kot enega ključnih elementov sodobne vizualne komunikacije. Njegov namen je spodbujati razvoj kakovostne avtorske in reportažne fotografije, s prispevki, ki so konceptualno zaokroženi v vsaki posamezni zvrsti, predstavlja nove načine razmišljanja in v slovenski prostor prinaša sveža imena. Strokovna žirija podeljuje tri nagrade za avtorsko fotografijo in nagrado za reportažo. Poleg nagrajenih bodo na ogled tudi dela, ki so bila uvrščena v ožji izbor. Od leta 1993 do 2012 so prvo nagrado prejeli: Marko Radovan, Tomaž Gregorič, Borut Peterlin, Jure Brecljnik, Aleksandra Vajd, Tomo Brejc, Tomaž Lunder, Sebastijan Kurmanšek, Mojca Janželj Tomažič, Aleš Gregorič, Jan Rapoša, Tanja Verlak, Vanja Bučan, Samo Rovar, Maja Alič, Mirta Kokalj in Simon Chang.

Vodje projekta: Jasna Rackov, Ana Perko in Nika Perne; postavitev: Metka Dariš.

V sodelovanju z Zavodom za kreativno produkcijo Emzin.

Od 27. februarja do 24. marca 2013 *Mala galerija*
Milomir Kovačević / Sarajevo, moje mesto, moja usoda

Izjemno zanimiv fotograf Milomir Kovačević (r. 1961 v Sarajevu) je še zlasti cenjen med kolegi, ki so mu nadeli vzdevek Strašni. To »nevarno« poimenovanje, vzdevek, ki ga vsak izgovori s ljubečim tonom in izrazom, zelo dobro označuje Milomirjevo umetnost. Fotografijo ljubi s tako gorečnostjo, da ji popolnoma podreja zasebno življenje, njen smisel si prizadeva zajeti s takim zanosom, da zapostavlja večino atributov sodobnega življenja, prezira nevarnost in neudobje obrobne bivanja, v svojem sočustvovanju do človeka ostaja vseskozi odkrito pristen in globoko iskren. Od vojne v Bosni in Hercegovini živi in dela v Parizu, vendar svoje stvaritve redno razstavlja in objavlja tudi na

območju nekdanje Jugoslavije. Za razstavo v CD je avtor izbral fotografije iz knjige *Transatlantik Mail*, ki so jo v Zagrebu leta 2010 skupaj izdali trije sarajevski prijatelji: Miljenko Jergović, Semezdin Mehmedinović in Milomir Kovačević. Nastala je na podlagi večmesečnega dopisovanja med Jergovićem in Mehmedinovićem, čemur so sledila Kovačevićeva *Pisma v sliki*. Besedila in podobe govorijo o razdvojenosti in oddaljenosti treh prijateljev, kjer oddaljenost v glavnem ni v prostoru, marveč v času in ne zadeva njih samih, ampak Sarajevo.

Od 27. marca do 5. maja 2013 *Mala galerija*

Prostori krize / Fotografski, skupinski, izbrani, tematski, likovni projekt

Dela 17 izbranih avtorjev ostro pomikajo temo k ozaveščanju zgodovinskega trenutka, ki se zrcali v stanju krize in dvomov. Šele dvom sproži misel, ki začne izpraševati in odkrivati nove odnose, ideje, položaje. Splošni vtis, ki ga daje ta v galerijo postavljeni projekt, je na robu mračnosti in orisuje neprehodnost nedavnega zgodovinskega časa – zahodna civilizacija je v krizi odvisnosti. Po eni strani kapital prek bančnega sistema in politične elite poskuša še naprej ustvarjati odvisnost. V drugačno odvisnost nas postavlja tehnologija, ki virtualno ponuja kot realno. Spontano ali namensko, nekateri avtorji problematizirajo idejo mentalnih slik in hkrati dokazujejo, da ima lahko tehnologija v kreativni napetosti osebne energije epiteto umetniškega dejanja.

Sodelujejo avtorji Združenja fotografov Istre: Igor Blagonić, Vedran Burul, Saša Dejanović, Karlo Došen, Slađan Dragojević, Bogomir Duzbaba, Voljen Grbac, Alen Hlaj, Slavica Isovská, Ivan Kuharić, Miranda Legović, Kristijan Macinić, Vera Mužić, Damir Prodan, Katja Restović, Aleksandra Rotar, Dalibor Talajić. Avtor projekta: Eugen Borkovsky

Od 8. do 29. maja 2013 *Mala galerija*

Urban Cerjak / Push, push, pop!

Po končani srednji šoli za oblikovanje in fotografijo je Cerjak (r. 1986 v Ljubljani) obiskoval Inštitut in akademijo za multimedije IAM, na katerem je diplomiral z naslovom *Rolkarska fotografija*. Sedaj obiskuje drugi letnik šole Vista, smer fotografija. Fotografije objavlja v številnih revijah, kot so Pendrek, Adrenalin, Playboy, Žurnal, Kontejner, Nova, revija STOP, Amouage. Sodeloval je tudi pri različnih projektih, zlasti iz filma in videa, imel je več samostojnih razstav in se udeležil vrste skupinskih. Zadnje leto se ukvarja tudi z gledališko fotografijo, fotografitanjem aktov in pripravlja svojo spletno revijo, posvečeno uličnemu življenju. Tokratni izbor del prikazuje slovenski skejtbording v novi luči: razbeljeni asfalt, povoskani robniki, stopnice, ograje, rolka in akcija. Mestna arhitektura se spreminja v poligon trikov in rolkarjem omogoča izražanje. Šport ali umetnost? Ali nekaj vmes? Spremno besedilo pripravlja Miha Šalehar.

Od 30. maja do 27. junija 2013 *Mala galerija*

Igor Modic / Dokumenti časa

Igor Modic (r. 1949 v Ljubljani) se je po končani srednji grafični šoli leta 1969 zaposlil v ČGP Delo, kjer je sprva delal kot litograf, v prostem času pa se je posvečal fotografiji. Bil je med pobudniki Delovega fotokluba, pozneje znanega kot Fotosekcija Delo, ki je postala ena vodilnih slovenskih in jugoslovanskih fotografskih skupin, Modic pa eden najuspešnejših razstavljalcev. Leta 1983 mu je Fotografska zveza Jugoslavije podelila naziv kandidat za mojstra fotografije, sodeloval je na številnih razstavah doma in v tujini (Japonska, Španija, Švica, takratna Sovjetska zveza, Avstrija) ter za svoja dela prejel več kot dvesto nagrad in priznanj.

Modic se je leta ukvarjal z naravoslovno in krajinsko ter s športno in planinsko fotografijo, dokler ga poklicna pot ni pripeljala v fotoreporterski oddelek Dela, kjer se je uveljavil kot avtor raznovrstne novinarske fotografije (reportažna, portretna, dokumentarna), s kamero je redno spremljal tudi kulturne dogodke, zlasti na likovnem področju. Izbor teh pripravljala za tokratno predstavitev.

Od 29. junija do 21. julija 2013 *Mala galerija*

Mednarodna razstava jazz fotografije v okviru 54. jazz festivala Ljubljana

Selektor: Žiga Koritnik

Od 16. oktobra do 17. novembra 2013 *Mala galerija*

Janez Juvan

Juvan (r. leta 1936) je po končani gimnaziji študiral slovenski in srbohrvaški jezik s književnostjo na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani; pisal je tudi pesmi. Od leta 1965 je bil zaposlen v uredništvu časopisa Delo kot korektor, lektor in redaktor.

Janez Juvan je začel fotografirati že kot gimnazijec. Od leta 1955 je član Fotografskega društva Janez Puhar Kranj, bil pa je tudi med ustanovitelji in uspešnimi razstavljavci Fotosekcije Delo, skupaj z mlajšima Igorjem Modicem in Francijem Virantom. Sodeloval je na več kot tristoletih razstavah doma in na tujem ter prejel 84 nagrad in priznanj. Imel je tudi 22 samostojnih razstav. Fotografije je objavljajl v reviji Otroci in družina, časopisu Šolski razgledi in v Delovi Sobotni prilogi. Leta 2005 mu je Fotografska zveza Slovenije podelila naslov mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije. Zapise liričnih utrinkov in subtilne podobe iz narave je poslej namesto v pesmi shranjeval samo še na fotografski film.

Juvanov ustvarjalni duh ne niha več med poezijo in fotografijo, obema streže z enako pozornostjo in strastjo. Iz tega prepleta je nastala leta 2008 izdana pesniška zbirka *Sto muh v glavi*, obogatena s fotografijami melanholičnih večpomenskih tihožitij, navdihnjenih s krajino, v kateri Janez Juvan trenutno živi in ustvarja. Za razstavo pripravljamo izbor njegovih pretanjenih črno-belih fotografij.

25. oktobra do 14. novembra *Prvo preddverje*

Fotografija in film

Nadaljevanje tematskega ciklusa ob Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu

Izvedba: revija Fotografija

Koprodukcija: ZSKZ, zavod FAIR, Cankarjev dom in Slovenska kinoteka

Kuratorji: Jan Babnik, Jurij Meden, Peter Rauch

Od 20. novembra do 17. decembra 2013 *Mala galerija*

Skupinska slovenska fotografska razstava

Kustosinja: Tadeja Zupan Arsov

Koncept bo pripravljen do meseca marca 2013.

Od 19. decembra 2013 do 20. januarja 2014 *Mala galerija*

Zagotovitev termina za slovenskega avtorja

7. 4 DRUGI PROJEKTI

Zagotovitev 3 terminov v večnamenskih prostorih CD za prevzem manjših postavitev iz sprotne ponudbe z minimalnimi neposrednimi stroški.

7. 5 PRIPRAVA ZA NASLEDNJA LETA

Ves čas potekajo priprave za program, ki ga načrtujemo v naslednjem obdobju dveh do treh let. Nekateri projekti so zahtevnejši, zato so tudi priprave dolgotrajnejše. Zlasti pri produkciji razstav je pripravljajlno obdobje neprimerno težavnejše kot pri prevzemih sklenjenih projektov.

V letu 2013 bomo pripravljali razstavo v okviru obsežne muzejsko-galerijske akcije EMONA 2014, v katero se vključuje tudi razstavni program CD z arheološko, antično razstavo v Galeriji CD. Prav tako bodo potekali dogovori za mednarodne in domače razstavne projekte v letih 2014 in 2015.

8. DRUGE PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE

Med letom bomo v program javne službe (poleg že načrtovanega po dejavnostih) vključili vsaj šest dodatnih prireditev.

Cankarjev dom bo izvršni producent **Prešernove proslave** v Gallusovi dvorani.

TABELA 1: Načrtovano število prireditev in obiskovalcev kulturno –umetniškega programa / javne službe CD v letu 2013

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM javna služba CD po dejavnostih	načrtovano število prireditev	načrtovan obisk
<i>1.a Glasbena dejavnost: resna glasba</i>	106	82.500
<i>1.b Glasbena dejavnost "druga glasba"</i>	56	16.500
1. Glasbena dejavnost (a+b)	162	99.000
2. Gledališka dejavnost	71	12.800
3. Plesna dejavnost	35	8.600
4. Filmska dejavnost	440	53.000
5. Kulturna vzgoja in humanistika (vključno s Kulturnim bazarjem)	342	38.000
6. Razstavna dejavnost	37	80.000
7. Drugi projekti (s Prešernovo proslavo)	6	9.000
SKUPAJ kulturno-umetniški program / javna služba CD	1.093	300.400

II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE DEJAVNOSTI / DEJAVNOSTI CD NA TRGU ZA LETO 2013

Ključni cilji kongresno-komercialne dejavnosti CD v letu 2013

Načrtujemo, da bomo z dejavnostjo na trgu v letu 2013 zagotovili 1,532.735 EUR za sofinanciranje splošnih stroškov CD, stroškov dela ter za investicijski program in investicijsko vzdrževanje. Dejavnost CD na trgu bo omogočila tudi nižje splošne stroške in stroške dela javne službe zaradi boljšega izkoristka zmogljivosti. Zaradi odbitnega deleža DDV bodo nekoliko nižji (poleg splošnih) tudi neposredni programski stroški ter stroški investicij in nakupov opreme javne službe.

Dopuščamo možnost, da se bodo dejanski neposredni stroški in prihodki dejavnosti na trgu razlikovali od načrtovanih, to je odvisno od projektov in storitev, ki jih bomo kratkoročno vključili v program. Naš cilj je, da dosežemo načrtovano **razliko med prihodki in neposrednimi stroški v višini vsaj 1,532.735 EUR**, kar je pomemben vir sofinanciranja splošnih odhodkov CD (**prispevek za sofinanciranje splošnih odhodkov CD**).

Da so razmere na trgu kongresne dejavnosti v Sloveniji in po svetu zelo resne, kažejo poslovni rezultati kongresnih organizatorjev. Na pridobljenih kongresih in strokovnih srečanjih je opazno upadanje števila udeležencev, kar zmanjšuje vire financiranja (kotizacij in pokroviteljskih sredstev). Slovenija ni več zanimiva destinacija za kongrese in znanstvena srečanja. Za organizatorje kongresov so storitve v Sloveniji predrage, letalske povezave zelo slabe ali jih v glavna evropska mesta iz Ljubljane sploh ni in še bi lahko naštevali. Zaradi bienalnega organiziranja kongresov leto 2013 ni "kongresno leto" in z napovedovanjem slabšanja gospodarsko ekonomskih razmer bo zaradi vsega tega za kongresno dejavnost CD to leto eno najtežjih v zadnjem obdobju.

Napovedovanje predstavnikov kongresne industrije, kako je kongresni oziroma poslovni turizem v ponovnem vzponu in kako je Ljubljana idealna destinacija za izvedbo kongresov, je nastalo glede na trenutne rezultate. Zavod za turizem Ljubljana je res pripravil strategijo kongresne dejavnosti za obdobje 2011–20 in prvič v zgodovini je kongresna dejavnost zastopana v skupni strategiji turizma MO Ljubljana. Skupno delovanje KUS (Kongresnega urada Slovenije) in KUL (Kongresnega urada Ljubljana) ter ustanovitve LSBT (skupine za strateško pridobivanje in pripravo kandidatur kongresov) je združilo vse akterje kongresnih storitev, ki poskušamo skupno nastopati na trgih in iskati možnosti za pridobivanje kongresov.

Zaradi omenjenih razmer trženje usmerjamo v raziskovanje tistih tržnih niš, ki se bodo pokazale kot izzivi na področju kongresne in sorodnih dejavnosti. Bolj kot doslej se bomo zavzemali za pridobivanje kongresnih in poslovnih dogodkov, se usmerili neposredno v tujino in se povezali s tujimi kongresnimi organizatorji (PCO-ji) prek članstva v IAPCO³. Povečali bomo stike z organizatorji poslovnih srečanj v okviru EU, predvsem iz baze ICCA, katere člani smo. Strateško se usmerjamo v raziskovanje in pridobivanje partnerjev pri organizaciji kongresov in znanstvenih srečanj na področju znanosti (sodelovanje in kontakti na univerzah in fakultetah), strokovnih združenj in zbornic. Seveda pa rezultatov teh aktivnosti ni mogoče pričakovati že v letu 2013, kajti raziskava trga in posledično uspehi zahtevajo daljše časovno obdobje. Še vedno bomo ohranili osebne obiske pri slovenskih ambasadorjih znanosti, ki lahko pripeljejo kongresne prireditve v Ljubljano.

Prepoznavnost dejavnosti CD bomo v letu 2013 utrjevali z obiskom vsaj dveh velikih kongresnih borz (Frankfurt, Barcelona), na katerih bomo navezali stike z novimi partnerji v mednarodnem prostoru. Naša raziskava trga je usmerjena v evropski prostor, kjer želimo uresničiti zastavljen cilj, da postanemo stalni organizator (PCO) vsaj enega izmed mednarodnih združenj. Obiskali bomo tudi

³ Mednarodna zveza profesionalnih kongresnih organizatorjev

delavnice, ki jih pripravljata Kongresni urad Slovenije in Slovenska turistična organizacija. Udeležili se bomo enodnevnih strokovnih delavnic in seminarjev, ki nam bodo razširili znanje in omogočili vpogled v trenutne tržne smernice. Kot člani IAPCO, ICCA in KUS pa se bomo udeležili letnih skupščin. Za strokovno izpopolnjevanje načrtujemo obisk enega kongresnega centra v eni od sosednjih držav, da spoznamo njegovo delovanje.

Sedanja kadrovska zasedba v CD (kljub načrtovanemu zmanjšanju števila zaposlenih) omogoča izvajanje načrtovanih prireditev na zelo visoki kakovostni ravni. Za organizacijo in izvedbo zahtevnejših kongresnih projektov se bomo kot doslej opirali tudi na občasne zunanje sodelavce (pomoč pri zbiranju kotizacij, abstraktov, registraciji udeležencev pri recepciji, sodelovanje zunanjih sodelavcev pri tehnični izvedbi veliki projektov). Ključna pozornost bo usmerjena v še boljše načrtovanje dela, izvajanje projektnega menedžmenta in usklajevanje tehnično izvedbenih in terminskih možnosti s programom javne službe, ki omogoča večji izkoristek zmogljivosti CD oz. racionalnejše poslovanje.

Dejavnost CD na trgu bo tudi v letu 2013 temeljila na pridobivanju in organizaciji mednarodnih in domačih kongresov, simpozijev, seminarjev, konferenc, posvetov, okroglih miz, izobraževanj ter organizaciji teh dogodkov zunaj Cankarjevega doma (PCO); družabnih srečanj, valet in maturantskih plesov, novoletnih in drugih sprejemov ter zabav, državnih proslav, različnih protokolarnih dogodkov, sejmov in razstav, komercialnih kulturnih in zabavnih prireditev, festivalov, oddajanju dvoran in drugih prostorov ter tehnične opreme v najem; tehničnih, tiskarskih, oblikovalskih in PR-storitev ter pridobivanju pokroviteljev in darovalcev za pridobljene kongrese, simpozije in konference.

V kongresno-komercialni program CD sodijo tudi kulturne prireditve, ki jih v CD želijo izvajati drugi organizatorji na osnovi najema dvoran CD. Vodstvo Cankarjevega doma si pridržuje pravico, da presoja, katere kulturne prireditve drugih organizatorjev uvrsti v program dejavnosti CD na trgu. Za takšno odločitev je več argumentov:

- prednost v programu dejavnosti CD na trgu imajo konference, kongresi, simpoziji, sejmi, družabne prireditve,
- če prireditve po presoji vodstva CD ne dosegajo pričakovane kakovosti in ravni izvedbe, niso uvrščene v program dejavnosti CD na trgu,
- nekatere prireditve niso izvedljive v določenem časovno omejenem terminu zaradi zahtevne tehnične priprave prireditve,
- na voljo je zelo malo terminov za najem, predvsem v Gallusovi dvorani, zato si pridržujemo pravico do izbire glede na zvrst (zaradi konkurence s kulturno-umetniškim programom CD v sklopu javne službe).

V letu 2013 načrtujemo organizacijo in izvedbo približno 175 kongresno-komercialnih projektov (z več kot šeststotimi dogodki) in okoli 153.000 udeležencev oz. obiskovalcev.

V finančnem načrtu CD je prihodek dejavnosti CD na trgu za leto 2013 načrtovan v višini 2,229.855 EUR. Skupaj z nejavnimi prihodki javne službe je načrtovan **44 odstotni delež neproračunskih prihodkov v celotnem prihodku CD**, delež prihodkov dejavnosti na trgu pa predstavlja **24,9 % virov financiranja CD**. Kongresno-komercialna dejavnost CD se financira (vključno s sorazmernim delom splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za amortizacijo – investicije in posodabljanje) izključno iz prihodkov na trgu.

III. FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2013

Osnove za finančni načrt CD za leto 2013 so:

1. Načrtovani odhodki in prihodki za posamezne projekte, zvrsti, dejavnosti, program javne službe in dejavnosti na trgu ter Cankarjev dom kot celoto
2. Načrtovan in ovrednoten kulturno umetniški program oziroma program javne službe⁴
3. Načrtovan in ovrednoten program kongresne in druge dejavnosti na trgu⁵
4. Načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta in predpisov o plačah
5. Načrtovani splošni stroški po organizacijskih enotah in vrstah
6. Načrtovane investicije, nakupi opreme in investicijsko vzdrževanje
7. Obrazci in navodila Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Odločba MIZKŠ št.6110-816/2012/5

SEZNAM TABEL

TABELA 2: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI CD

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI CD PO VIRIH FINANCIRANJA

TABELA 4: KADROVSKI NAČRT CD

TABELA 5: NAČRT STROŠKOV DELA CD PO DEJAVNOSTIH

TABELA 6: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

TABELA 7: NAČRTOVANI VIRI FINANCIRANJA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA PRENOVE CD

TABELA 8: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME CD

TABELA 9: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI PO DEJAVNOSTIH JAVNE SLUŽBE

TABELA 10 : NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV JAVNE SLUŽBE

TABELA 11: NAČRTOVANE CENE VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE

TABELA 12: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI DEJAVNOSTI NA TRGU

TABELA 13: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI CD NA TRGU

TABELA 14: VIRI FINANCIRANJA CD

⁴ krajše JS ali KUP

⁵ krajše KKP ali DT

TABELA 2: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI CANKARJEVEGA DOMA

vrste odhodkov in prihodkov	real. 2011	ocene oz. FN 2012	FN 2013	struktura FN 2013	2013- 2012	2013/ 2012
neposredni stroški CD	3.166.210	3.270.044	3.276.955	34,8%	6.911	100,2
splošni stroški CD	2.057.121	1.890.800	1.838.490	19,5%	-52.310	97,2
investicijsko vzdrževanje CD	93.488	165.229	94.735	1,0%	-70.494	57,3
amortizacija CD	383.723	148.130	115.000	1,2%	-33.130	77,6
stroški dela CD	4.485.485	4.309.947	4.099.337	43,5%	-210.610	95,1
SKUPAJ ODHODKI CD	10.186.026	9.784.150	9.424.517	100,0%	-359.633	96,3
MK ZA JAVNO SLUŽBO	5.691.951	5.527.900	5.280.845	56,0%	-247.055	95,5
prihodki od prodaje vstopnic	1.870.846	1.773.453	1.678.416	17,8%	-95.037	94,6
pokrovitelji domači	243.194	285.000	278.000	2,9%	-7.000	97,5
pokrovitelji tuji	2.850	32.000	23.000	0,2%	-9.000	71,9
donatorji domači	62.500	48.000	30.000	0,3%	-18.000	62,5
donatorji tuji	100.130	64.000	60.000	0,6%	-4.000	93,8
prodaja storitev JS	226.018	45.000	45.000	0,5%	0	100,0
prodaja storitev DT	1.944.947	1.780.000	1.914.855	20,3%	134.855	107,6
obresti	14.474	14.000	14.000	0,1%	0	100,0
drugi prihodki CD	67.892	259.797	100.401	1,1%	-159.396	38,6
NEPRORAČUNSKI PRIHODKI CD	4.532.852	4.301.250	4.143.672	44,0%	-157.578	96,3
SKUPAJ PRIHODKI CD	10.224.803	9.829.150	9.424.517	100,0%	-404.633	95,9
PRESEŽEK PRIHODKOV	38.776	45.000	/			

V finančni načrt prihodkov in odhodkov niso vključena načrtovana sredstva MIZKŠ za sofinanciranje Investicijskega programa CD za leto 2013 v višini 1,715.768 € (aneks št. 3, sklenjen 25.7.2012 pogodbe št. 3511-10-247714).

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

Vrste odhodkov / po virih financiranja	MIZKŠ	nejavni prihodki JS	prihodki DT	delež MIZKŠ	delež CD
neposredni stroški / javna služba	1.425.858	1.153.977	0	55,3	44,7
neposredni stroški / dejavnost na trgu	0	0	697.120	0,0	100,0
splošni stroški	1.258.727	182.332	397.431	68,5	31,5
amortizacija, investicijsko vzdrževanje	0	61.899	178.101	0,0	100,0
stroški dela zaposlenih	2.596.260	545.874	957.203	63,3	36,7
SKUPAJ ODHODKI	5.280.845	1.944.082	2.229.855	55,9	44,1
SPLOŠNI ODHODKI CD	3.854.987	790.105	1.532.735	62,3	37,7
Struktura virov financiranja	55,9%	20,5%	23,6%		
sofinanciranje splošnih odhodkov CD	62,4%	12,8%	24,8%		
viri financiranja splošnih stroškov in plač	64,9%	12,3%	22,8%		

KADROVSKI NAČRT, STROŠKI DELA CD

V leto 2013 smo vstopili z najmanjšim številom zaposlenih v CD doslej. Predvsem zaradi 12 upokojitev v letu 2012 je bilo dejansko število zaposlenih v CD konec decembra 2012 za 14 manjše kot pred enim letom. Zato načrtujemo konec leta 2013 le 153 zaposlenih, 28 manj kot pred desetimi leti, ko smo (že pred recesijo) začeli s postopno racionalizacijo števila zaposlenih v CD.

Začasno smo naloge, ki so jih opravljali delavci, ki so se v letu 2012 upokojili ali odšli iz CD, prerazporedili med ostale zaposlene, del nalog bodo (začasno ali stalno) opravljali zunanji sodelavci. Natančnejše analize bodo podlaga za spremembe sistemizacije, ki jih vodstvo CD načrtuje do konca junija 2013. Posledica zmanjšanja stroškov dela (zaposlenih) v letu 2013 bodo večji splošni in neposredni stroški: receptor / varnostnik: za 90 % »prihranka« bodo večji splošni stroški varovanja, tiskar: za 80 % »prihranka« zaradi upokojitve delavca bodo večji neposredni stroški tiskarskih storitev (zunanji tiskarji), tonski in lučni mojster (nujni bodo zunanji sodelavci »v špicah«), scenski delavci in mojstri: večji bodo stroški študentskega dela, potrebno bo občasno sklepanje podjemnih pogodb, vzdrževalec: večji bodo stroški zunanjih vzdrževalcev opreme.

TABELA 4: KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2013

Zaposleni v Cankarjevem domu	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2012	36	45	26	50	157
Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2013(a+b)	32	42	28	51	153
a) Št. zaposlenih za določen čas	0	0	0	1	1
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	32	42	28	50	152
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	2	0	1	0	3
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	29	28	15	16	88
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)	3	5	0	0	8
Število premestitev	3	6	3	1	13
Število upokojitev	2	2	0		4
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	0	3	1	0	4
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga	0	0	0	0	0
1. Zaposleni, ki jih v letu 2013 financira MIZKŠ (sorazmerni del glede na vire financiranja)	21	28	19	34	102
2. Št. zaposlenih ki so v letu 2013 financirani iz nejavnih prihodkov javne službe in prihodkov dejavnosti na trgu	11	14	9	17	51
3. Skupaj načrtovano število zaposlenih 31. 12. 2013 (1+2)	32	42	28	51	153

Načrtovano število zaposlenih po organizacijskih enotah: kulturno-umetniški program 12, kongresno-komercialni sektor 12, poslovni sektor 47, tehnični sektor 81 zaposlenih v letu 2013 in generalni direktor, skupaj **153 zaposlenih**.

Načrtovani stroški dela temeljijo na številu zaposlenih, obsegu in strukturi načrtovanega programa, razmerju med načrtovanim obsegom programa javne službe in kongresno-komercialnega programa. Število zaposlenih, ki jih financira MIZKŠ, je izračunano glede na delež, ki ga za plače v letu 2013 zagotavlja MIZKŠ. Pri načrtovanju so upoštevani aktualni predpisi o plačah (ZSPJS, ZUJF, KP in uredbe ter priporočila MIZKŠ – ki so v skladu s predpisi).

TABELA 5: NAČRTOVANI STROŠKI DELA PO DEJAVNOSTIH IN VIRIH FINANCIRANJA ZA LETO 2013

načrtovani stroški dela po vrstah in virih financiranja	SKUPAJ FN 13	sredstva MIZKŠ 13	nejavni prihodki JS 13	Skupaj JS 13	dejavnost CD na trgu 13	delež MIZKŠ v %	delež JS
a plače in dodatki	2.940.000	1.957.417	288.743	2.246.160	693.840	66,6	76,4
od tega dodatki	340.000	224.400	37.400	261.800	78.200	66,0	77,0
b regres za letni dopust	61.380	42.966	4.297	47.263	14.117	70,0	77,0
c povračila	248.000	168.640	22.320	190.960	57.040	68,0	77,0
d sredstva za delovno uspešnost	226.007		172.320	172.320	53.687		76,2
e sredstva za nadurno delo	9.500	5.208	2.297	7.505	1.995	54,8	79,0
g drugi izdatki (odpravnine, jubilejne, solidarnost...)	31.000	22.320		22.320	7.130	72,0	72,0
SKUPAJ (a do g)	3.515.887	2.196.551	489.977	2.686.528	827.809	62,5	76,4
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	3.175.507	1.962.625	463.360	2.425.985	749.522	61,8	76,4
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	340.380	233.926	26.617	260.543	78.287	68,7	76,5
Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja	585.000	399.709	55.897	455.606	129.394	68,3	77,9
SKUPAJ 2.	4.100.887	2.596.260	545.874	3.142.134	957.203	63,3	76,6
prispevki	515.600	350.608	51.560	402.168	113.432	68,0	78,0
premije pokojninskega zavarovanja	69.400	49.101	4.337	53.438	15.962	70,8	77,0

Stroški dela CD so na osnovi kadrovskega načrta načrtovani v višini **4,100.887 €**, to je 10 % manj kot za leto 2011, 5 % manj kot so uresničeni leta 2012.

Viri financiranja stroškov dela:

Stroški dela, ki jih bomo financirali v sklopu programa **javne službe**, so načrtovani v višini **3,142.134 €** (vključno z načrtovanimi stroški odpravnin in jubilejnih nagrad, ki jih bo na osnovi zahtevkov sofinanciralo MIZKŠ) in predstavljajo 76,6 odstotkov načrtovanih stroškov dela za zaposlene v CD. Za stroške dela (brez sofinanciranja odpravnin ob upokojitvi in drugih izdatkov, ki jih MIZKŠ sofinancira na osnovi predloženih zahtevkov) bo **MIZKŠ** v letu 2013 zagotovilo **2,573.940 €**, to je **63 %** načrtovanih stroškov dela, **10 % manj kot v letu 2012**. Poleg sredstev MIZKŠ za stroške dela javne službe Cankarjev dom zagotavlja **545.874 €**, vir so **prihodki od prodanih vstopnic in drugi nejavni prihodki** v sklopu programa javne službe.

23,4 % stroškov dela v višini **957.203 €** bo CD zagotovil iz prihodkov od prodaje storitev dejavnosti na trgu.

FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

Načrtujemo splošne stroške v višini **1,838.490 €**, v primerjavi z letom 2011 so (predvsem zaradi racionalizacij in prenove CD v zadnjih letih) zmanjšani za 218.631 €.

TABELA 6: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD ZA LETO 2013

k	o	d	a	organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
8	00			TEHNIČNI SEKTOR	
8	00	00		Splošni stroški	
8	00	00	01	Splošni stroški	2.500
			02	Pisarniški material	250
			03	Vzdrževanje fotokopirnega stroja	3.500
				Skupaj:	6.250
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	
8	01	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	2.000
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	1.000
		00	03	Področje investicij	250
				Skupaj:	3.250
8	02	00		Službene poti	
8	02	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	500
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	500
		00	03	Področje investicij	250
				Skupaj:	1.250
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	
8	03	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	350
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	200
				Skupaj:	550
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	
8	04	00	01	Telekom Centrex	7.500
		00	02	Internet	11.000
		00	03	Mobitel	10.500
		00	04	RTV	850
				Skupaj:	29.850
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	
8	05	00	01	Objave v uradnem listu RS	500
		00	02	Analize, študije, projekti in inšpekcijski pregledi	1.000
		00	03	Standardi in strokovna literatura	1.000
		00	04	Fotokopiranje	500
		00	05	Drugi stroški	500
				Skupaj:	3.500
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	
8	11	00	01	Gallusova dvorana-mat. in rezervni deli	4.000
		00	02	Gallusova dvorana-storitve	1.000
		00	03	Linhartova dvorana-mat. in rezervni deli	500
		00	04	Linhartova dvorana-storitve	500
		00	05	Kosovelova dvorana-mat. in rezervni deli	250
		00	06	Kosovelova dvorana-storitve	250
		00	07	Štihska dvorana-material in rezervni deli	250
		00	08	Štihska dvorana-storitve	250

		00	09	Galerija in Mala foto galerija-material	1.250
		00	10	Galerija in Mala foto galerija-storitve	1.500
		00	11	Material in storitve za izvedbo prireditev	4.000
		00	12	Drugi prostori-storitve	250
		00	13	Prevozi	200
		00	14	Študentsko delo	500
		00	15	Drobni inventar - potrošni	500
				Skupaj:	15.200
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	
8	12	00	01	Vzdrževanje opreme SR - mat. in rezervni deli	8.000
		00	02	Vzdrževanje sistemov scenske razsvetljave	12.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	1.000
		00	04	Študentsko delo	250
		00	05	Drobni inventar	200
				Skupaj:	21.450
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	
8	13	00	01	Vzdrževanje tonske opreme-material	1.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	1.200
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000
		00	04	Študentsko delo	250
		00	05	Drobni inventar - potrošni	250
				Skupaj:	4.700
8	14	00		Področje video tehnologije in drugih projekcij	
8	14	00	01	Vzdrževanje video in druge opreme-mat.	5.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	5.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000
		00	04	Študentsko delo	500
		00	05	Drobni inventar - potrošni	1.000
				Skupaj:	13.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	
8	15	00	01	Vzdrževanje opreme-material	500
		00	02	Vzdrževalne storitve	3.500
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.500
		00	04	Druge storitve	450
		00	05	Drobni inventar - potrošni	100
				Skupaj:	7.050
8	30			Področje strojnih sistemov in naprav	
8	30	01		Vzdrževanje strojnih sistemov	
8	30	01	01	Vzdrževanje klima naprav-material	9.000
	30	01	02	Vzdrževanje klima naprav-storitve	1.750
	30	01	03	Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-M	500
	30	01	04	Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-S	500
	30	01	05	Vzdrževanje, vodovodnih in kanalizacijskih sistemov-M	2.000
	30	01	06	Vzdrževanje, vodovodnih in kanalizacijskih sistemov-S	7.000
	30	01	07	Vzdrževanje hladilnih sistemov-M	1.000
	30	01	08	Vzdrževanje hladilnih sistemov-S	5.000
	30	01	09	Splošno strojno vzdrževanje-M	1.000
	30	01	10	Splošno strojno vzdrževanje-S	1.000
	30	01	11	Drobni inventar - potrošni	300
8	30	02		Vzdrževanje odrske tehnike	
	30	02	01	Vzdrževanje naprav odrske tehnike-M	2.000

	30	02	02	Vzdrževanje naprav odrske tehnike-storitve	1.500
	30	02	03	Drobni inventar	250
8	30	03		Stroški obratovanja	
8	30	03	01	Toplotna energija	265.000
8	30	03	02	Gorivo in mazivo	500
8	30	03	03	Vodovod in kanalizacija	16.500
8	30	03	04	Sistem hladilne vode	29.000
8	30	04		Obnova in posodobitev sistemov	
8	30	04	01	Izdelava študij in projektov	500
8	30	04	02	Večja popravila in obnove sklopov	3.000
				Skupaj:	347.300
8	40			Področje upravljalških in nadzornih sistemov	
8	40	01	01	Vzdrževanje varnostnih sistemov-M + RD	500
		01	02	Vzdrževanje varnostnih sistemov-storitve	8.000
		01	03	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-M+RD	250
		01	04	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-storitve	500
		01	05	Vzdrževanje telekomunikacijskih in A/V naprav-M+RD	500
		01	06	Vzdrževanje telekomunikacijskih in A/V naprav-storitve	500
		01	07	Druge vzdrževalne storitve	250
		01	08	Vzdrževanje pasivne požarne zaščite	250
		01	09	Drobni inventar	250
				Skupaj:	11.000
8	50			Področje elektroenergetike in elektronike	
8	50	01		Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	
8	50	01	01	Vzdrževanje splošne razsvetljave	7.000
		01	02	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	5.000
		01	03	Vzdrževanje dvigal	5.000
		01	04	Vzdrževalne storitve	1.500
		01	05	Material in storitve za tehnično izvedbo prireditev	1.000
		01	06	Drobni inventar	250
		01	07	Servis gostinske opreme	1.000
8	50	02		Stroški obratovanja	
8	50	02	00	Električna energija	320.000
8	50	03		Obnova in posodobitve	
8	50	03	01	Izdelava študij in projektov	500
8	50	03	02	Večja popravila in obnovite podsklopov	3.000
				Skupaj:	344.250
8	60	01		Informacijski sistemi	
8	60	01	01	Vzdrževanje osebnih računalnikov-material	5.000
		01	02	Vzdrževalne storitve za osebne računalnike	12.000
		01	03	Vzdrževanje računalniškega omrežja	2.500
		01	04	Drobni inventar	250
		01	00	Programska oprema	65.000
				Skupaj:	84.750
8	70			Splošno vzdrževanje in čiščenje	
8	70	01		Materialni stroški	
8	70	01	01	Material za čiščenje	5.000
		01	02	Material za sanitarije	18.000
		01	03	Material za vzdrževanje	1.000
		01	04	Material za pleskanje	250
		01	05	Drobni inventar	1.250

8	70	02		Stroški vzdrževanja	
8	70	02	01	Komunalni odvoz smeti	10.000
		02	02	Splošni odvoz smeti	500
		02	03	Servis vrat	3.000
		02	04	Servis in popravila	4.000
		02	05	Tapetniška dela	1.000
		02	06	Gradbeno-obrtniška vzdrževalna dela	10.000
		02	07	Splošna ključavničarska dela	3.500
8	70	03		Stroški čiščenja	
8	70	03	01	Dezinsekcija	5.500
		03	02	Kemično čiščenje in pranje	500
		03	03	Generalna čiščenja	8.000
		03	04	Zimsko čiščenje okolice	3.000
		03	05	Čiščenje steklenih površin	1.000
		03	06	Redno čiščenje objekta	145.000
8	70	04		Prenove in adaptacije	
8	70	04	00	Večja popravila in obnove	1.500
				Skupaj:	222.000
				POVZETEK / TEHNIČNI SEKTOR	
8	00	01		Tehnični sektor - splošno	6.250
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	3.250
8	02	00		Službene poti	1.250
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	550
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	29.850
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	3.500
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	15.200
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	21.450
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	4.700
8	14	00		Področje video tehnologije in drugih projekcij	13.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	7.050
8	30	00		Področje strojnih sistemov in naprav	347.300
8	40	00		Področje upravljalških in nadzornih sistemov	11.000
8	50	00		Področje elektroenergetike	344.250
8	60	00		Informacijski sistemi	84.750
8	70	00		Splošno vzdrževanje in čiščenje	222.000
8				TEHNIČNI SEKTOR	1.115.850
				POSLOVNI SEKTOR	
2	00	00		Vodstvo CD	3.800
2	10	00		Splošni stroški CD (zavarovanja, uporaba stavbnega zemljišča, bančne storitve, PTT ...)	164.000
2	10	01		Športna rekreacija, preventivna dejavnost zaposlenih po KP CD, počitniški objekt	9.500
2	10	02		Vozni park CD	30.000
2	10	03		Skladišče	11.000
2	20	00	00	Splošne, pravne in kadrovske zadeve	22.000
2	21	02	01	Izobraževanje in šolanje	11.000
2	40			Računovodstvo, finančno poslovanje	25.000
2	70			Varnostna služba, hostesna služba	142.000
2	70	03		Varstvo pri delu, osebna zaščitna sredstva, zdravniški pregledi	20.000

5	01		Splošni stroški promocije kulturno-umetniškega programa in odnosov z javnostmi	35.000
5	02		Stroški prodaje vstopnic	72.000
5	03		Stroški za oblikovanje in tisk	20.000
			SPLOŠNI STROŠKI POSLOVNEGA SEKTORJA	565.300
4	00		SPLOŠNI STROŠKI KULTURNO-UMETNIŠKEGA PROGRAMA	79.019
6	00		SPLOŠNI STROŠKI KONGRESNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA	78.321
			SKUPAJ NAČRTOVANI SPLOŠNI STROŠKI	1.838.490
			splošni stroški CD, ki se delijo na javno službo in dejavnost na trgu v skladu z Navodili o ločenem evidentiranju dejavnosti	1.574.150
			splošni stroški, ki bremenijo le javno službo	181.739
			splošni stroški, ki bremenijo le dejavnost na trgu	82.601
			Razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost CD na trgu	
			splošni stroški javne službe / sorazmerni del v skladu z metodologijo oziroma načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2013	1.441.059
			splošni stroški dejavnosti CD na trgu / sorazmerni del v skladu z metodologijo: načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2013	397.431

MIZKŠ zagotavlja Cankarjevemu domu za dejavnost javne službe v letu 2013 sredstva za splošne stroške v višini **1,258.727 €** (kot v letu 2012). Sredstva MIZKŠ ne zadoščajo za načrtovane splošne stroške javne službe, ki jih moramo sofinancirati iz prihodkov od prodanih vstopnic in drugih **nejavnih prihodkov javne službe** v višini **182.332 €**.

Splošni stroški, povezani z opravljanjem **dejavnosti CD na trgu**, so določeni glede na sprejeto metodologijo, ki je v skladu z Navodilom o ločenem evidentiranju prihodkov in odhodkov ter sredstev in obveznosti do njihovih virov in so načrtovani v višini **397.431 €** (22 % splošnih stroškov CD).

Kriteriji za razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost na trgu so:

- načrtovan obseg in struktura kulturno-umetniškega programa in programa dejavnosti na trgu,
- načrtovana zasedenost dvoran (termini⁶ priprav, vaj, prireditev, pospravljanja) v letu 2013,

Viri financiranja splošnih stroškov: 68 % MIZKŠ, 32 % neproračunski viri	v €
MIZKŠ zagotavlja 68 % sredstev za splošne stroške CD	1.258.727
z nejavnimi prihodki javne službe (prihodki od vstopnic in pokroviteljev) moramo zagotoviti 10 % sredstev za splošne stroške CD	182.332
s prihodki dejavnosti CD na trgu bomo v skladu z metodologijo (glede na načrtovani obseg programa) zagotovili sredstva za 22 % splošnih stroškov	397.431

⁶ En termin je štiri do šest urni časovni blok, v katerem potekajo priprave, vaje, prireditve ali pospravljanje v dvoranah

NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME**A. INVESTICIJSKI PROGRAM PRENOVE CD ZA OBDOBJE 2010 DO 2013**

V letu 2013 se bo predvidoma iztekel program prenove, ki temelji na dokumentu »Investicijski program prenove CD za obdobje 2010 – 2013⁷« in sklenjeni večletni pogodbi med MIZKŠ in CD. Prenova je zajela vse ključne prostore oziroma dvorane in preddverja CD.

Doslej smo uspešno prenovili Veliko sprejemno dvorano, I. preddverje, zaključili prvo fazo prenove Linhartove dvorane in odrsko tehniko v Gallusovi dvorani. V predvidoma zaključnem letu ciklusa prenov v CD (2013), skladno s sprejetim in potrjenim investicijskim programom, načrtujemo prenove, skladno z zagotovljenimi finančnimi sredstvi. Glede na dejanske finančne, kadrovske in terminske zmožnosti CD načrtujemo v letu 2013 izvedbo večine predvidenih posodobitev, zlasti v Gallusovi in Linhartovi dvorani.

TABELA 7: Načrtovani viri financiranja IP po letih⁸

Viri financiranja / IP 2010 do 2013	2010	2011	2012	2013	Skupaj	v %
Iskra d.d.	0	0	0	230.915	230.915	3,47%
Prihodki dejavnosti CD na trgu, drugi prihodki CD	301.801	308.069	63.130	0	673.000	10,11%
delež CD	15,71%	23,90%	4,21%	0,00%	10,11%	
Sredstva proračuna / MIZKŠ	1.619.000	981.000	1.434.917	1.715.768	5.750.685	86,42%
Skupaj	1.920.801	1.289.069	1.498.047	1.946.683	6.654.600	100,00%

Kot je razvidno iz tabele 7. soustanoviteljica CD, Iskra d.o.o, ni zagotovila še nič sredstev za sofinanciranje IP. Doslej je manjkajoče vire vsako leto zagotavljal CD z neproračunskimi viri financiranja. Za leto 2013 izpada načrtovanih sredstev Iskre d.o.o. (230.915 €) ne bo mogoče v celoti zagotoviti z neproračunskimi sredstvi CD ali z dodatnimi sredstvi MIZKŠ, IP za leto 2013 smo zato zmanjšali za 84.281 €. Čeprav v IP za leto 2013 ni načrtovano sofinanciranje IP iz sredstev CD, bomo zagotovili vsaj 146.634 € iz neproračunskih virov financiranja CD.

Za leto 2013 načrtujemo stroške in vire financiranja investicijskega programa v višini **1,862.402 €**. V nadaljevanju je utemeljitev načrtovane prenove v letu 2013 (podrobneje je načrt prenove predstavljen v IP 2010 do 2013)

GALLUSOVA DVORANA / IP 2010 do 2013*Odrska tehnika*

Načrtovana zaključna faza izvedbe in montaže elektromotornih vlekov za scensko osvetljavo se je zaradi finančnih razlogov iz leta 2012 prestavila v leto 2013. Načrtovani elektromotorni vlek LV6 bi vgradili torej v letu 2013 in tako zaključili večletni projekt posodabljanja odrske tehnike v Gallusovi dvorani.

V tehnološko posodobitev dvorane bi želeli vključiti tudi nujno potrebno zamenjavo dvoranskega ozvočenja - zvočnikov, saj obstoječi, ki so v obratovanju že več kot dvajset let, ne ustrezajo današnjim umetniškim in tehničnim zahtevam. Dobavo in montažo bomo izvedli le v primeru, če bodo zagotovljena finančna sredstva s strani MIZKŠ v znesku, načrtovanem v aneksu št. 3, sklenjenem leta 2012.

⁷ V nadaljevanju IP

⁸ Načrtovano v Investicijskem programu CD za obdobje 2010 - 2013

V letu 2013 bo glavni projekt in cilj vsekakor več kot nujna obnova dvoranskih stolov. Sedanji stoli so bili montirani daljnega leta 1982. To pomeni, da je po vseh teh letih uporabe tako blago, kot tudi polnilo v stolu, tako zelo dotrajano in obrabljeno, da jih ni več mogoče vzdrževati in čistiti.

Prenova stolov je nujna tudi zaradi pritožb obiskovalcev predstav, saj stol iz leta 1982 ergonomsko ne ustreza več današnji populaciji, predvsem zaradi dejstva, da je za 3 cm nižji, kot so priporočeni današnji standardi. Projekt prenove dvoranskih stolov je pripravljen in tudi usklajen s priporočili ter soglasjem ZVKDRS.

LINHARTOVA DVORANA / IP 2010 do 2013

Prenova Linhartove dvorane poteka v dveh ločenih fazah. V letu 2012 smo izvedli celovito tehnološko posodobitev kinoprojekcij, vključno z digitalnim kinoprojektorjem, prenovo multimedijskega sistema, dvoranskega ozvočenja, elektroenergetskega sistema scenske osvetljave ter odrske tehnike. V celoti smo prenovili strojne in elektro sisteme klimatizacije in prezračevanja ter obnovili elektroenergetske sklope in instalacije za varno obratovanje dvorane. V letu 2013 načrtujemo drugo fazo prenove, in sicer prenovo avditorija. Cilj prenove avditorija je predvsem v zagotavljanju boljših pogojev za naše obiskovalce predstav. Glede na 30-letno obdobje ugotavljamo, da obstoječi stoli v dvorani ne ustrezajo zahtevam in pogojem dandanašnje populacije. Stoli so preozki, prenizki, skratka neudobni za zbrano spremljanje predstav. Zaradi starosti in obrabe je blago in polnilo do te mere iztrošeno, da ga ni moč več čistiti in vzdrževati. Zaradi lažjega dostopa do sedeža v dvorani je sprejet tudi dogovor, da se razmik med vrstami poveča iz sedanjih 90 cm na 104 cm. Za gibalno ovirane osebe bo v prenovljeni dvorani poskrbljeno oziroma so predvidena dodatna varovana mesta z bistveno lažjim dostopom.

5. NADSTROPJE / IP 2010 do 2013

V fazi obnove oziroma posodobitve Kluba CD smo pridobili tudi dodatne prostore v vmesni etaži med klubom in upravnimi prostori. V teh prostorih načrtujemo izgradnjo treh večnamenskih prostorov za kulturno-umetniško in kongresno dejavnost. Tako bi pridobili nove funkcionalne prostore, ki bi omogočali izvedbo raznovrstnih manjših prireditev – seminarje, literarna srečanja, predavanja, debatne krožke, izobraževalne programe in drugo. Načrtujemo dokončno finalizacijo prostorov (pregradne stene in talne obloge) ter izvedbo ustrezne razsvetljave in vgradnjo potrebne tehnološke opreme za izvedbo prireditev.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

V letu 2013 načrtujemo nujne investicijsko-vzdrževalne aktivnosti, ki bodo zagotavljale kakovostno in racionalno delovanje CD kot celote v tehnološkem smislu. Zavedamo se, da kljub skrbnemu vzdrževanju naprav in postrojev, le-ti z leti obratovanja postajajo občutljivejši za okvare. Tako načrtujemo nujne manjše posodobitve v prostorih, ki so namenjeni obiskovalcem in tudi nastopajočim (garderobe, sanitarije, dvigala), saj je zaradi velikega števila »uporabnikov« to zelo nujno. Prav tako bomo izvedli nekatera vzdrževalna dela na področju protipožarnih alarmnih in krmilno-regulacijskih sistemov.

Načrtujemo tudi nujno prenovo informacijskega središča – blagajne za prodajo vstopnic v pasaži Maxija. Oprema je po več petnajst letih dotrajana in nefunkcionalna, potrebna je tudi varnostna zaščita prostora in delovnih mest.

Na področju odrske tehnike je načrtovana izvedba investicijskega vzdrževanja na hidravličnih pogonih scenskih vlekov, in sicer bomo dosegli izboljšanje zavornih sistemov, ki so sestavni del varnosti odrske tehnike.

NAKUPI OPREME IN DROBNEGA INVENTARJA

Cankarjev dom vsako leto nameni znatna finančna sredstva za posodabljanje in nadgradnjo tehnološkega parka oziroma opreme za izvedbo prireditev. Glede na razvoj tehnološke opreme, zlasti zaradi uvajanja digitalne tehnike praktično na vseh področjih, nas to obvezuje, da sledimo razvojnim

trendom, sicer izvajanje velikega dela programa ne bo več mogoče. Pričakovanja obiskovalcev in izvajalcev so velika. Vsi namreč pričakujejo, da je (in bo) CD opremljen s sodobno oziroma celo najmodernejšo opremo. Tako smo trenutno na prelomni točki, ko se analogne tehnologije umikajo digitalnim in bo tako potrebna zamenjava dosedanje opreme z novo, kot na primer tonske digitalne mešalne mize, inteligentna svetila (računalniško krmiljena), uvedba LED tehnologije za različne odrske potrebe, na področju multimedije ter kinoprojekcij. Posebno pozornost bomo (glede na finančne možnosti) namenili napovedanemu prehodu na področju filmske produkcije.

Na področju informatike in telekomunikacij bomo realizirali postopno posodobitev računalniške opreme ter izvedli načrtovano I. fazo programske podpore za obdelavo poslovnih dogodkov.

Del finančnih sredstev v CD je namenjen tudi nakupu drobnega inventarja, kot je nabava različnega orodja, delovnih pripomočkov, mobilnih telefonov in inventarja.

TABELA 8: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME ZA LETO 2013

A.) Investicijski program			
	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	v EUR
1.		Gallusova dvorana	
1.1.1	880010113	Fazna izvedba dobave in montaže elektromotornih vlekov scenske razsvetljave	170.000
1.1.2	880010213	Elektro instalacije scenske osvetljave	15.000
1.1.4	880011213	Prenova dvoranskih sedežev	530.000
		Skupaj:	715.000
2.		Linhartova dvorana	
2.1	880020113	Projektna dokumentacija in nadzor	10.000
2.2	880020213	Obrtniška dela	400.000
2.3	880020313	Strojni sistemi in instalacije II. faza	200.000
2.4	880020413	Elektro instalacije	119.402
2.5	880020613	Digitalni kinoprojektor	70.000
		Skupaj:	799.402
3.		5. nadstropje	
3.1	880160213	Obrtniška dela	100.000
3.2	880160313	Strojni sistemi in instalacije	50.000
3.3	880160413	Elektro instalacije in dvigalo	165.000
3.4	880160513	Notranja oprema	33.000
		Skupaj:	348.000

B.) Investicijsko vzdrževanje			
	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	v EUR
4.1	880050113	Obnova dvoran in poslovnih prostorov	10.000
4.2	880050213	Izredna investicijsko vzdrževalna dela	8.000
4.3	880050313	Zamenjava visokonapetostnih odklopnikov	3.000
4.4	880050413	Prenova hidravličnih vlekov v GD	10.000
4.5	880050513	Prenova garderob A	3.000
4.6	880050613	Prenova akustične školjke v GD	3.000
		Skupaj:	37.000

C.) Nakupi opreme in drobnega inventarja - OS			
5		Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev	
5.1	880030113	Oprema za ozvočenja	10.000
5.2	880030213	Oprema za KK dejavnost	10.000
5.3	880030313	Oprema za scensko osvetljavo	10.000
		Skupaj:	30.000
6		Informacijska tehnologija	
6.1	880190112	Sistemske naprave	5.000

6.2	880190212	Računalniška oprema	15.000
6.3	880190312	Programska oprema	25.000
		Skupaj:	45.000
7		Druge prenove	
7.1	880180212	Prenova strojnih naprav	5.000
		Skupaj:	5.000
8.		Drobni inventar-osnovna sredstva	
8.1	880070012	Drobni inventar osnovna sredstva	8.000
		Skupaj:	8.000

		POVZETEK NAČRTA	
		A.) Investicijski program	
1.	88001	Gallusova dvorana	715.000
2.	88002	Linhartova dvorana	799.402
3.	88016	5. nadstropje	348.000
		Investicijski program skupaj	1.862.402
		B.) Investicijsko vzdrževanje	
4.	88005	Investicijsko vzdrževanje	37.000
		C.) Druge prenove ter nabava opreme in drobnega inventarja	
5.	88003	Funkcionalna oprema za izvedbo prireditvev	30.000
6.	88019	Informacijska tehnologija	45.000
7.	88018	Druge prenove	5.000
8.	88007	Drobni inventar-osnovna sredstva	8.000
		Druge prenove, nabava opreme skupaj	88.000
		ODHODKI ZA INVESTICIJSKI PROGRAM, NAKUPE OPREME IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE CD V LETU 2013	
		SKUPAJ	1.987.402

Viri financiranja IP in investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme za leto 2013

Investicijski program	
MIZKŠ po pogodbi in aneksu št. 3, sklenjenim v letu 2012	1.715.768
dejavnost CD na trgu	115.000
drugi prihodki CD (presežek iz prejšnjih let, drugo)	31.634
SKUPAJ INVESTICIJSKI PROGRAM	1.862.402
Investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme	
nejavni prihodki javne službe	31.634
drugi prihodki CD (presežek iz prejšnjih let, drugo)	30.265
dejavnost CD na trgu	63.101
SKUPAJ INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUPI OPREME	125.000
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA IP, NAKUPOV OPREME IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA ZA LETO 2013	1.987.402

FINANČNI NAČRT KULTURNO UMETNIŠKEGA PROGRAMA / JAVNE SLUŽBE**TABELA 9: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI JAVNE SLUŽBE PO DEJAVNOSTIH**

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrtovani neposredni stroški / NS	načrtovani nejavni prihodki	sofinanciranje MIZKŠ	delež MIZKŠ za NS	delež MIZKŠ ob upoštevanju izplačil partnerjem in koproducentom	načrtovani prihodki od prodanih vstopnic brez deleža partnerjev	prihodki od vstopnic, ki pripadajo partnerjem	sponzorstvo, donatorstvo	drugi nejavni prihodki
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	986.288	801.180	459.249	46,6	33,7	658.180	375.820	143.000	
1. Glasbena dejavnost "druga glasba"	396.936	273.672	235.170	59,2	46,7	249.672	106.688	20.000	4.000
1. Glasbena dejavnost	1.383.224	1.074.852	694.419	50,2	37,2	907.852	482.508	163.000	4.000
2. Gledališka dejavnost	261.706	189.363	145.734	55,7	44,4	183.863	66.278	2.000	3.500
2 a. Plesna umetnost	177.805	88.702	123.639	69,5	35,4	78.702	171.699	10.000	
3. Filmska dejavnost	342.990	336.652	115.967	33,8	33,8	212.152		112.000	12.500
4. Kulturno vzgojna dejavnost *	186.450	119.247	155.670	83,5	64,5	116.247	55.076		3.000
5. Razstavna dejavnost	112.780	17.900	99.950	88,6	88,6	7.600		8.000	2.300
6. Prešernova proslava	34.500		39.000	113,0	113,0				
7. Drugi projekti, stroški in prihodki javne službe	80.380	87.101	51.479	64,0	64,0	12.000		6.000	69.101
SKUPAJ kulturno-umetniški program / javna služba CD	2.579.835	1.913.817	1.425.858	55,3	42,5	1.518.416	775.561	301.000	94.401

Tabela 9 vključuje zbir neposrednih stroškov in virov financiranja (predračunov) za vse prireditve programa javne službe CD v letu 2013 po dejavnostih kulturno-umetniškega programa.

Načrtovan kulturno-umetniški program je ovrednoten na osnovi dogovorov ali sklenjenih pogodb z izvajalci programa, predpisov glede obdavčitev ter v cenah, ki veljajo januarja 2013 za vrste neposrednih (programskih) stroškov iz predračunov prireditev.

Za leto 2013 so **načrtovani neposredni programski stroški** kulturno-umetniškega programa oziroma javne službe v višini **2,579.835 evrov**. Del prihodkov od prodanih vstopnic (ki se prodajajo v CD), ki pripada partnerjem ali koproducentom kot nadomestilo za njihove stroške, je načrtovan v višini 775.561 €. Za sofinanciranje neposrednih programskih stroškov načrtujemo sofinanciranje s strani **MIZKŠ** v višini **1,330.000 €** za redni program in 95.858 € za stroške Kulturnega bazarja in Prešernove proslave (po pogodbi), za katero je Cankarjev dom izvršni producent.

Viri financiranja neposrednih stroškov (in stroškov partnerjev oz. koproducentov) javne službe

MIZKŠ za redni programa javne službe	1,330.000 €
MIZKŠ za Kulturni bazar	56.858 €
MIZKŠ za Prešernovo proslavo	39.000 €
nejavni prihodki za neposredne stroške programa	1,153.977 €
prihodki od vstopnic za sofinanciranje stroškov partnerjev JS	775.561 €

TABELA 10: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV JAVNE SLUŽBE

vrste odhodkov in prihodkov	real. 2011	ocene oz. FN 2012	FN 2013	struktura FN 2013	2013- 2012	2013/ 2012
neposredni stroški JS (vključen bazar in Prešernova proslava)	2.577.828	2.554.362	2.579.835	35,9	25.473	101,0
splošni stroški JS	1.622.531	1.514.975	1.441.059	20,0	-73.916	95,1
investicijsko vzdrževanje JS	72.453	135.359	31.634	0,4	-103.725	23,4
amortizacija JS	211.784	0	0	0,0	0	
stroški dela JS	3.505.486	3.341.454	3.142.134	43,7	-199.320	94,0
SKUPAJ ODHODKI JS	7.990.082	7.546.150	7.194.662	100,0	-351.488	95,3
MIZKŠ za NS JS	1.376.666	1.330.000	1.330.000	18,5	0	100,0
MIZKŠ za projekte JS: Bazar, Prešernova	54.960	56.858	95.858	1,3	39.000	168,6
MIZKŠ za spl. stroške JS	1.296.126	1.258.727	1.258.727	17,5	0	100,0
MIZKŠ za investicijsko vzdrževanje JS	20.200	0	0	0	0	
MIZKŠ za stroške dela JS	2.943.999	2.882.315	2.596.260	36,1	-286.055	90,1
SKUPAJ MIZKŠ JS	5.691.951	5.527.900	5.280.845	73,4	-247.055	95,5
prihodki od vstopnic JS	1.727.013	1.573.453	1.518.416	21,1	-55.037	96,5
prodaja katalogov in spominkov JS	10.140	1.000	2.000	0,0	1.000	200,0
pokrovitelji JS domači	173.860	210.000	218.000	3,0	8.000	103,8
pokrovitelji JS tuji	2.250	7.000	3.000	0,0	-4.000	42,9
donatorji JS domači	42.500	38.000	30.000	0,4	-8.000	78,9
donacije iz tujine JS	84.130	49.000	50.000	0,7	1.000	102,0
prodaja storitev JS	226.018	45.000	45.000	0,6	0	100,0
obresti	14.474	14.000	14.000	0,2	0	100,0
drugi prihodki JS	26.182	80.797	33.401	0,5	-47.396	41,3
NEJAVNI PRIHODKI JS	2.306.567	2.018.250	1.913.817	26,6	-104.433	94,8
PRIHODKI JS	7.998.518	7.546.150	7.194.662	76,3	-351.488	95,3

V letu 2013 so načrtovani **odhodki in prihodki javne službe** v višini **7,194.662 €** (brez sredstev MIZKŠ za IP).

V sklopu javne službe načrtujemo **nejavne prihodke** v višini **1,913.817 €** (brez deleža prihodkov od prodanih vstopnic, ki pripadajo partnerjem CD za njihove stroške v višini 775.561 €).

Načrtovani nejavni prihodki so vir sofinanciranja:

- neposrednih programskih stroškov javne službe v višini 1,153.977 € (poleg sredstev MIZKŠ v višini 1,425.858 €)
- splošnih stroškov javne službe v višini 182.332 € (poleg sredstev MIZKŠ v višini 1,258.727 €)
- plač in drugih stroškov dela javne službe CD v višini 545.874 € (poleg sredstev MIZKŠ v višini 2,573.940 € – brez sredstev za druge izdatke zaposlenim, ki se zagotavljajo na osnovi zahtevkov in so načrtovani v višini 22.320 €)
- investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme v višini 31.634 €.

TABELA 11: NAČRTOVANE CENE VSTOPNIC ZA PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE V LETU 2013

dejavnost	najnižja cena vstopnice	najvišja cena vstopnice	povprečna cena vstopnice
Resna glasba	5	55	14
Druga glasba	7	45	20
Gledališče	7	28	16
Ples	7	34	17
Film	3,6	7	4,2
Razstave	2	7	3
Kulturna vzgoja in humanistika	3	10	6

Načrtovana povprečna cena vstopnice za kulturne prireditve v programu javne službe v letu 2013 je 12,4 €.

Kazalci s katerimi se bo spremljalo doseganje zastavljenih ciljev

1.	število prireditev kulturno umetniškega programa	1093
2.	število obiskovalcev javne službe	300.400
3.	število prodanih vstopnic	117.000
4.	zasedenost dvoran (število obiskovalcev glede na število sedežev)	70 %
5.	število koprodukcij (s ponovitvami)	210
6.	število mednarodnih gostovanj	90

FINANČNI NAČRT DEJAVNOSTI CD NA TRGU

TABELA 12: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI DEJAVNOSTI CD NA TRGU

dejavnost - vrsta prireditve	načrtovani neposredni stroški	načrtovani prihodki	sredstva za splošne odhodke / PKSO
	1	2	3= 2 - 1
mednarodni projekti v CD	166.000	354.000	188.000
slovenski projekti v CD	380.000	1.360.000	980.000
projekti izven CD	130.000	208.000	78.000
storitve tehnične izvedbe, najemnine	8.120	252.000	243.880
drugi stroški in prihodki	13.000	55.855	42.855
SKUPAJ	697.120	2.229.855	1.532.735

Načrtujemo, da bo CD z dejavnostjo na trgu v letu 2013 ustvaril **prihodek** v višini **2,229.855 evrov**. Pomembnejši od načrtovanega prihodka te dejavnosti CD je **prispevek za kritje** splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v višini **1,532.735 €**.

Načrtovan prispevek dejavnosti na trgu⁹ (brez neposrednih stroškov) v € / vir sofinanciranja splošnih odhodkov CD

	v €
za splošne stroške	397.431
za stroške dela	957.203
za amortizacijo, investicijsko vzdrževanje	178.101
SKUPAJ PKSO	1,532.735

TABELA 13: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI NA TRGU

vrste odhodkov in prihodkov	real. 2011	ocene oz. FN 2012	FN 2013	struktura FN 2013	2013- 2012	2013/ 2012
neposredni stroški DT	588.382	715.682	697.120	31,3%	-18.562	97,4
splošni stroški DT	434.590	375.825	397.431	17,8%	21.606	105,7
investicijsko vzdrževanje DT	21.035	29.870	63.101	2,8%	33.231	211,3
amortizacija DT	171.938	148.130	115.000	5,2%	-33.130	77,6
stroški dela DT	979.999	968.493	957.203	42,9%	-11.290	98,8
SKUPAJ ODHODKI DT	2.195.944	2.238.000	2.229.855	100,0%	-8.145	99,6
prodaja vstopnic DT	143.834	200.000	160.000	7,2%	-40.000	80,0
pokrovitelji domači DT	69.333	75.000	60.000	2,7%	-15.000	80,0
pokrovitelji tuji DT	600	25.000	20.000	0,9%	-5.000	80,0
donatorji domači DT	20.000	10.000	0	0,0%	-10.000	0,0
donatorji tuji DT	16.000	15.000	10.000	0,4%	-5.000	66,7
prodaja storitev DT	1.944.947	1.780.000	1.914.855	85,9%	134.855	107,6
drugi prihodki DT	31.570	178.000	65.000	2,9%	-113.000	36,5
PRIHODKI DT	2.226.284	2.283.000	2.229.855	100,0%	-53.145	97,7
PRESEŽEK DT	30.340	45.000			-45.000	0,0

Tudi v letu 2013 je za dejavnost na trgu - zaradi prednostnega načrtovanja programa javne službe in zaradi drugega dela načrtovane prenove Linhartove dvorane in zamenjave stolov v Gallusovi dvorani na voljo manj terminov (ki jih želijo potencialni partnerji) v dvorinah CD, zato so finančni cilji te dejavnosti načrtovani v skladu z omejitvami in jih bomo – v primeru, da za dejavnost na trgu ne bo na voljo razpoložljivih terminov za uresničitev načrtovanega prispevka za kritje splošnih odhodkov CD – ustrezno prilagodili s popravki načrta za leto 2013.

VIRI FINANCIRANJA CD

Najpomembnejše izhodišče pri finančnem načrtovanju v Cankarjevem domu je, da ima vsak (načrtovan) strošek načrtovan tudi vir financiranja. V tabeli 14. je pregled virov financiranja (načrtovanih prihodkov) javne službe in dejavnosti na trgu. 56 % prihodkov CD v letu 2013 bo zagotovljeno iz proračunskih virov (MIZKŠ), 44 % so načrtovani neproračunski viri financiranja CD.

Tudi leto 2013 je zelo nepredvidljivo in neugodno za vse dejavnosti CD. Slabe finančne razmere vplivajo na kupno moč prebivalstva (v krizi žal obisk kulturnih prireditev z vstopnino ne sodi med prioritete in se slabša zaradi manjših dohodkov prebivalcev). Podjetja zagotavljajo vedno bolj skromna sponzorska sredstva za kulturne prireditve (in kongrese), več je odpovedi kongresnih in družabnih prireditev, manj je udeležencev, ki plačajo kotizacijo, podjetja so omejila družabne prireditve, ki so bile v preteklosti pomemben segment v sklopu dejavnosti CD na trgu. Mnogi javni zavodi, ki po

⁹ PKSO

ustanovitvenih aktih nimajo dejavnosti na trgu, z dumpinškimi (nerealnimi) cenami (in kompenzacijami za razne storitve, predvsem za oglaševanje) predstavljajo (nelojalno) konkurenco CD.

TABELA 14: VIRI FINANCIRANJA CD

VIRI FINANCIRANJA CD	real. 2011	FN 2012	FN 2013	struk- tura 2013	struk. JS in DT 13	FN 2013/ 2012
- MIZKŠ za neposredne programske stroške	1.376.666	1.330.000	1.330.000	14,1%	18,5%	100,0%
- MIZKŠ za Prešernovo proslavo / pogodba			39.000	0,4%	0,5%	
- MIZKŠ za filmske projekte / razpis	5.245			0,0%	0,0%	
- MIZKŠ za Bazar	49.715	56.858	56.858	0,6%	0,8%	100,0%
MIZKŠ za neposredne stroške skupaj	1.431.626	1.386.858	1.425.858	15,1%	19,8%	102,8%
MIZKŠ za splošne stroške	1.296.126	1.258.727	1.258.727	13,4%	17,5%	100,0%
MIZKŠ za stroške dela	2.943.999	2.882.315	2.596.260	27,5%	36,1%	90,1%
MIZKŠ za investicijsko vzdrževanje	20.200	0	0	0,0%	0,0%	
SKUPAJ MIZKŠ	5.691.951	5.527.900	5.280.845	56,0%	73,4%	95,5%
prodaja vstopnic kulturno-umetniški program	1.727.013	1.573.453	1.518.416	16,1%	21,1%	96,5%
sponzorji kulturno-umetniški program	176.110	264.000	256.000	2,7%	3,6%	97,0%
donatorji kulturno-umetniški program	126.630	40.000	45.000	0,5%	0,6%	112,5%
drugi prihodki kulturno-umetniški program	276.814	140.797	94.401	1,0%	1,3%	67,0%
SKUPAJ NEJAVNI PRIHODKI JAVNE SLUŽBE	2.306.567	2.018.250	1.913.817	20,3%	26,6%	94,8%
SKUPAJ JAVNA SLUŽBA / KUP	7.998.518	7.546.150	7.194.662	76,3%	100,0%	95,3%
dejavnost na trgu / vstopnice	143.834	200.000	160.000	1,7%	7,2%	80,0%
dejavnost na trgu / sponzorji	69.933	80.000	80.000	0,8%	3,6%	100,0%
dejavnost na trgu / donatorji	36.000	20.000	10.000	0,1%	0,4%	50,0%
dejavnost na trgu / prodaja storitev	1.944.947	1.780.000	1.914.855	20,3%	85,9%	107,6%
drugi prihodki	31.570	203.000	65.000	0,7%	2,9%	32,0%
SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU	2.226.284	2.283.000	2.229.855	23,7%	100,0%	97,7%
SKUPAJ CD	10.224.802	9.829.150	9.424.517	100,0%		95,9%
<i>MIZKŠ za investicijski program po pogodbi</i>	<i>981.000</i>	<i>1.434.917</i>	<i>1.715.768</i>			

Dejavnost CD je zelo občutljiva na spremembe v okolju, napovedi za leto 2013 (in trendi) za dejavnost CD niso prijazne, zato smo bili previdni in natančni pri načrtovanju stroškov in virov financiranja, dopuščamo tudi možnost odstopanja od načrtovanega, če se bodo razmere, na katere nimamo vpliva, še poslabšale.

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2013 so pripravili:

Dimitrij Rotovnik, *generalni direktor*
Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
Ingrid Gortan, *vodja programa resne glasbe, opere in baleta*
Bogdan Benigar, *vodja programa druge glasbe*
Simon Popek, *vodja filmskega programa*
Barbara Rogelj, *vodja kulturne vzgoje in humanistike*
Nina Pirnat Spahić, *vodja programa razstav*
Staša Mihelčič, *vodja projektov*
Karmen Klučar, *pomočnica direktorja tehničnega sektorja*
Brigita Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Saša Kranjc, *direktor tehničnega sektorja*
Janja Kolenc, *vodja kadrovske službe*
Dušan Lakner, *vodja službe za finančne in računovodske zadeve*

Uredila in koordinirala: Jana Kramberger

Polni naziv javnega zavoda:	Cankarjev dom, kulturni in kongresni center
Naslov (sedež):	Prešernova cesta 10, Ljubljana
Davčna številka:	27164136
Podračun EZR št.:	01100-6000022527
Kontaktna oseba:	Jana Kramberger
Številka telefon/ mobitel:	2417 106 / 041 752 857
Elektronska pošta:	jana.kramberger@cd-cc.si

Odgovorna oseba in funkcija:	Dimitrij Rotovnik, generalni direktor
------------------------------	---------------------------------------

Ljubljana, 5. februar 2013